

ᠠᠨᠠᠨᠠ

ЙОВ

ᠴᠡᠴᠢᠨ

ЦЕЦН УХАНА

БАГШ

ᠰᠣᠯᠣᠮᠣᠨᠠ

ᠬᠠᠮᠭᠢᠨ

СОЛОМОНА

ХАМГИН СЭН ДУН

ᠰᠡᠨᠳᠤᠨ

ᠨᠢᠰᠢᠷᠠᠭ

ᠨᠢᠰᠢᠷᠠᠭ

Библь орчуулһна Институт

Москва

2018

ЙОВ

ЦЕЦН УХАНА БАГШ

СОЛОМОНА ХАМГИН СЭН ДУН

Перевод на калмыцкий язык и поэтическое изложение
Веры Шуграевой

Богословский редактор:
А.П. Кондаков

Консультант:
А.Б. Сомов

Филологический редактор:
Л.В. Пюрвеева

Электронные и аудиоверсии переводов
библейских текстов на калмыцкий язык
вы можете скачать на сайте Института
перевода Библии:
<http://ibt.org.ru/ru/media?id=KAL>

НҮР ҮГ

Күндтэ умшачыр!

Израилин хуучн цага һурвн дегтрлэ хальмг келн-ул-син умшачыр ода таньлдж чаджана. Эннь: «Йов», «Цецн Ухана Багш» болн «Соломона хамгин сэн дун» гидг нертэ. Эн дегтрмүд нарт-делкэд хамгин икэр умшгддг, хамгин оln тооһар барлгддг «Библи» нертэ хуранһуд орна.

«Библи» кезэн-кезэнэ бичгдсн болвчн, энүнд мөнк төрмүдин тускар бичэтэ: байрин болн һундлын, кишг-хөвин болн зовлңгин, дурна болн дурго боллһна, жирһлин учр-утхин тускар бичэтэ.

Йудья улс болн христианмуд Библиг эрүн чинртэ дегтрт тоолна. Бурхн эврэн эн дегтрэр дамжад оln-эм-тнлэ күүнджэнэ гиж зэрмснь иткнэ. Тегэд «иткл», «килнц», «гемэн эрх» болн «аврлт» гисн тоотыг иим дегтрмүдэс күн меж авна.

Йовин дегтрт күүнэ мөңкинд бөөдг зовлңгин тускар бичэтэ. Йов йир цаһан седклтэ болн Бурхиг дегд тевчдг бөөж. Эврэ цагтан бөөсн һазртан тер алдр күн гиж тоолгджаж. Генткн терүг оln зовлң ээрнэ: бөөсн зөөрэн геенэ, үрдэн геенэ. Дарунь эврэн күнд гемэр гемннэ. Йовала учрсн зовлңгин тускар һурвн нээжн сонсна. Тедн Йовиг төвкнүлхэр ирцхэнэ. Эн дегтрин ик зууднь Йовин болн терүнэ нээжнрин күүндвр орж. Тернь икнкдэн зүтклдэн: нээжнр Йовин зовлңгин учринь цөөлһхэр седцхэнэ. Зовлң килнц һарһад бөөснэс һарчах гиж тедн келцхэв. Зуг Йов бийдэн учринь эс олж чадад, нээжнртэһэн зөвшөрлгө бөөв.

Тегэд нээжнрин чилгч уга зүтклдэг Бурхн Эврэн төгсөнө. Бурхн Бийлэнь зарццхар седжэсн буруһинь Йовд тэвж өгв. Терүнэ нээжнриг Бурхн гемшөв, яһад гихлэ тедн худлахар келжэж. Бурхн Йовиг эдгэхэд, урднь бээснэснь икэр зөөринь хэрү өгв.

«Цецн Ухана Багш» гидг нертэ дегтр жирһлин чинриг медхэр седсн күүнэ седвэр болжана. Цецн Ухана Багш алдр хан Соломона нерн деерэс келжэнэ. Соломон хан кезэңк Израилин эмтн үүдхин өмнк Х-гч зун жилд залж йовж. Жирһлин зүсн-зүүл бээдлинь тер хэлэнэ. «Шар нарн» дор күн юуни төлө бээдгинь медхэр седнэ. Болв күүнэ жирһлин чинрнь медгдхш: жирһл дегд ахр, тегэд чик бишөр харна. Тиигв чигн Цецн Ухана Багш күүнэ жирһлд зэрмнь сэн, зэрмнь му гиж лавлжана. Үлгүрлхд һэргтэ болсн дорхнь, цецн болсн деер. Зуг жирһлэс тус уга болв чигн, Бурхн күүнд байр болн үнниг олх, көдлмшт, хот-холд, иньгллтд, өрк-бүлд бээхиг медүлнэ. Аштнь эннь цугтан Бурхна заавр күцэлһн болжана.

«Соломона хамгин сэн дун» гидг нертэ дегтр хуучн цага израилин келн-улсин поэм эс гихлэ дурна туск дун болжана. Тер дун ик зуудан Дорд үзгт бээх эмтнэ дурна поэмсин бээдлтэ. «Соломона хамгин сэн дун» күүндвр олзлад бичгдж, деернь ахр шүлгүдэс тогтж. Терүнэс бидн залу болн күүкд күүнэ хоорндк дурна тускар, теднэ кеермжтэ хамцу бээдлин тускар медж авнавидн. Салу бөөһэд нег-негэн санад уйдад, итклтэ дуран күргэд харһх седкл хойр иньгт бээхиг үзүлжэнэ. Эн дегтрт хамгин түрүнд күүнэ жирһлд учрдг дурна тускар келгджэнэ. Терүнэс даву нег чигн саамд «Бурхн» гисн үг уга. Бурхна тускар мел далд учр-утхта. Эн дегтр ик зуудан тиигж олзлгддг бээсмн кевтэ: Йудьян улс Бурхна дурн эврэннь келн-улст нерэдгджэнэ гиж сандг, христианмуд Христосин болн Терүнэ Чонжин хоорндк дурна тускар гиж сандг бээж. Еврей келн-улсин авьясар болхла, эн дегтр Соломон хаана нернлэ залһлдата.

XXI-гч зун жилин эклцэр түрүн болж өдгө хальмг келнд орчулгдсн эн һурвн дегтр шүлглэнэ авцта, цецн уха бәрсн Библин янзтаһар бичгдж. Библин дегтрмүд орчуллһна Институт дааврта нәрн кәдлмш күцәһәд, ухан седклән тәвәд, дуран өгч шунад орчулсн орчулачд, редактормудт, эн дегтр барас һарһлһнд дөң-тусан күргсн улст ик ханлтан өргжәнә. Урднь чигн мана Институт барлсн дегтрмүд Хальмг Таңһчин келн-улст күрч серглң бәәлһнднь, тогтунар жирһлән эдлхднь тусан күргжәлә. Цаарандан чигн оньдин кишгән эдлхнь маһд уга.

Библь орчуллһна Институт

ЙОВ

Эклиц

1 ¹ Уц гидг назрт Йов гидг нертэ күн бөөж. Тер цевр-цер болн чик седклтэ, Бурхнас аэдг, хамг хар саната йовдлас зулдг бөөж. ² Терүнэс долан көвүн, хурвн күүкн харна. ³ Терүнд 7000 яман болн хөн бөөж, 3000 темэн, 1000 бух, 500 элжгн болн тоолж болшго олн ялч бөөж. Тер күн Дорд үзгин улсас хамгин алдрнь бөөж.

⁴ Йовин көвүд эврәннь герт селгэдэр нэр кехэд, хамдан идэд уутха гihэд эгчнрэн тедн дууддг бөөж. ⁵ Кемр нээрин өдрмүд төгсхлэ, Йов тедниг цеврллһнэ мөргүлд дууддмн. Өрүн өрлө көвүн болһннаннь төлө Йов тэкл тэkdг бөөж. Юнгад гихлэ Йов иигж келдмн: «Мини көвүд килнц чигн харһсн болх, зүркндэн Бурхиг му келсн чигн болх». Йов тиигж оньдин кедг бөөж.

Йовин негдгч сөрлт

⁶ Нег дэжж Бурхна тенгрин элчнр* Деед Эзнэ өмн үзгдхэр ирнэ. Тедн дунд эрлг бас йовж. ⁷ Деед Эзн эрлгэс сурна:

– Альдас чи ирвч?

Эрлг Деед Эзнд хэрү өгнэ:

– Би назр эргэд, зуульчлж йовлав.

⁸ Деед Эзн эрлгэс сурна:

* 1:6 *Бурхна медлд бээх йиртмэжсин йоснд ирлциго юмсуд гиснь еврей келэр бичгдсн Библиьд «Бурхна көвүд» гиж бичэтэ.*

– Чи мини зарц Йовиг үзсн болвзач? Терүнлэ эдл күн һазр деер мел уга, цевр-цер, чик седклтэ, Бурхнас ээнэ, хорта юмнас зулна.

⁹Эрлг Деед Эзнд келнэ:

– Йов Бурхиг хара тевчдг болхий? ¹⁰Та терүг болн терүнэ өрк-бүлиг, терүнэ эдл-ахуг эргмднь халхлвт эсий? Та терүнэ күч-көлсинь йөрэвт, ода терүнэ малмуднь һазр дүүргэд өсэд йовна. ¹¹Болв Та һарарн терүнэ эдл-ахуһинь көндөхлэ, маһдл уга, тер Тана чирэ хэлэжэхэд, Таниг му келх.

¹²Тиигхлэ Деед Эзн эрлгд келнэ:

– Оданас авн терүнэ эдл-аху цугтан чини һарт оржана, зуг терүг бичэ көндэ.

Тегэд эрлг Деед Эзнэс салад йовна.

¹³Нег өдр Йовин көвүд болн күүкд ахиннь герт хурад хот идэд, чаһр ууна. ¹⁴Генткн Йов тал зэнгч ирэд келнэ:

¹⁵– Чини цармудар һазр хаһлжала, хажуднь элжгнс идшлжэлэ. Генткн Шебэ гидг һазрин деермчнр дэврэд, тедниг көөһэд авад йовж одв, чини ялчнриг үлдэр чавчад хайчкв. Би чамд зэнг өгхэр һанцарн эмд үлдв.

¹⁶Терүнд тиим зэнг келтл, талдан зэнгч ирэд иигж келнэ:

– Теңгрэс Бурхна һал унад, хөөдиг болн ялчнриг шатаһад алчкв. Би чамд зэнг өгхин төлэ һанцарн эмд үлдв.

¹⁷Терүг келэд чилэтл, бас нег зэнгч ирэд иигж келнэ:

– Һурвн үзгэс халдеймүд* дэврв, тедн темэд көөһэд авад йовж одв. Чини көдлэчнриг үлдэр чавчад хайчкв. Чамд зэнг күргхин төлэ, би һанцарн эмд һарв.

¹⁸Тиигж терүг келм цацу, бас нег зэнгч ирэд келнэ:

– Чини көвүд болн күүкд ахиннь герт хот идэд, чаһр уулдв. ¹⁹Генткн аюлта салькн көдэ һазрас көдлэд

* 1:17 *Халдеймүд – ар үзгин йовци тонулчнр.*

герин дөрвн эрсинь нурачкв. Гер чини үрд деер унв, тедн үкж одв. Би чамд зэнг өгхэр һанцарн өмд үлдв.

²⁰Йов босад, деерк хувцан татад шуулна, үсэн хэ-эчлэд, һазр деер түргүл унад, Бурхнд мөргнө. ²¹Тер иигж келнэ:

– Экиннь геснэс нүцкэр һарлав, нүцкэр эн орнас йовхув. Деед Эзн өглө, Деед Эзн авв: Деед Эзнэ нерн тууртха!

²²Тер кевөрн Йов килнц һарһсн уга, Бурхна нериг му келсн уга.

Йовин хойрдгч сөрлт

2 ¹Бурхна теңгрин элчнр дэксн Деед Эзнэ өмн һарч ирцхэнэ. Тедн дунд эрлг бас бээж. Терүг Деед Эзнэ өмн һарч ирхлэ, ²Деед Эзн сурна:

– Чи альдас ирвч?

Эрлг Деед Эзнд келнэ:

– Би һазр эргэд зуульчлж йовлав.

³Деед Эзн эрлгэс сурна:

– Чи Мини ялч Йовиг үзвчи? Терүнлэ өдл күн һазр деер дэжж уга. Тер цевр-цер, чик седклтэ, Бурхнас эәнэ, хорта йовдлас зулна. Гем уга терүг алтха гиһэд чи Намаг түкрэд бээсн бийнь, ода чигн тер цевр-цеерэрн бөөһө.

⁴Эрлг Деед Эзнд келнэ:

– Арсан өгх! Эврэн өмд бөөхин төлө бөөсэн кевтнь күн өгх. ⁵Болв Та һарарн терүнэ ясинь, терүнэ цогцинь көндөхлө, маһдл уга, тер Тана чирэд Таниг му келх!

⁶Деед Эзн эрлгт келнэ:

– Эн кемлэ тер чини һарт оржана, зуг эминь хээрл.

⁷Деед Эзнэс салат эрлг йовна. Йовиг тер толһаһаснь көлин тавг күртл өвдкүртэ хавдран дүүргнө.

⁸Йов өөртэ хавдран хусхар, хамһрсн бүһшин тасрха авад овалһата үмсн деер сууна.

⁹Гергнь Йовд келнэ:

– Чи ода күртл цевр-цеерэн иткж бэнч? Бурхиг му кел – үкхич!

¹⁰ Тернь иигж хэрү өгнө:

— Чи седкл уга күн кевтэ келжэнэч! Бидн Бурхнас зуг сөөнинь авад, мууһинь авшгой?

Тер кевэрн Йов келсн үгдэн килнц һарһсн уга.

Йов тал һурвн нээж ирнэ

¹¹ Йовин зовлңгин тускар һурвн нээжнь соңсад, күн болһн эврәннь бөөсн нутгасн һарад йовцхана: Элипаз Теманас, Билдад Шуахас болн Цофар Наамас. Тедн Йов тал хамдан йовад, терүнэ зовлңгинь хувалцад, төвкнүлхин төлө йовцхана. ¹² Йовиг тедн холас үзэд, танһсн уга. Нээжнр үзн һашудад уульцхав, хувцан таслж шуулад, толһа деерән тоорм цацад, тенгрүр хайцхав. ¹³ Йовиг икэр зовжах бөөдлинь үзэд, тедн долан өдр, долан сө терүнэ хажуд һазр деер нег чигн үг келл уга сууцхав.

Йовин энлһн

3 ¹ Дарунь Йов үг келэд, һарһн өдрән харав. ² Йов иигж келнэ:

³ — Тер мини һарһн өдр,
тер «көвүн тогтва» гисн сө
билрэд уга болтха!

⁴ Тер өдр харнһуд хүвртхэ,
Тенгрт Бурхн терүнэ тускар бичэ сантха,
Терүнд герл бичэ тустха.

⁵ Тер харнһуд ортха,
Таг харнһу терүг бүслтхэ,
Үүлн бүркг, араха бэрг.

⁶ Тер сө харнһуһар даргдг,
Тернь жилин өдрт бичэ ортха,
Тернь сарин тоод бичэ ортха.

⁷ Тер сө хусрң болтха,
Байрлх ду бичэ медтхэ.

⁸ Теңгсин адус серүлж чадх
Өдр харадг бөөтэ эмтн,

- Тер сөөг бас харатха.
9 Терүнэ одд бүрүллэ унтртха,
Болв киидэн өр цөөхиг күлэх,
Түрүн толинь чигн үзш уга.
10 Юңгад гихлэ мини экин омаг хаасн уга,
Намаг зовлңгас бултулсн уга.
11 Юңгад би гесн дотр үксн угав,
Геснэс һарн эс үксмб?
12 Юңгад намаг өвдг деерэн авсмб?
Юңгад көкән көкүлсмб?
13 Би тогтун кевтх бөөсн,
Би ода амрчах билэв.
14 Тосхсн тоотнь нурж одсн һазрин хаадудла
Болн теднэ сөөвнгүдлэ,
15 Цаһан мөнгөр герән дүүргсн
Болн алт хурасн зөөснгүдтэ
Хамдан кевтх билэв.
16 Эмн угаһар һарсн нилхс дунд,
Герл эс үзсн нилхс дунд
Намаг оршасн болхнь.
17 Тенд цевр-цер биш әмтнә үүмән тогтна,
Тенд дегд цуцрсн әмтнд амрлт ирнә.
18 Тенд бәрәнә әмтиг гиигн бөөдл күләжәнә,
Тенд маначнрин дун соңсгдхш.
19 Тенд тоомср угань чигн,
Алдрнь чигн хамдан,
Тенд ялч нойнасн сул.
20 Юуни төлә зовжахднь – герл,
Дааж чадшгоднь – жирһл өгдв?
21 Үклән тедн күләж яджана,
зөөр мет терүгән хәәжәнә.
22 Үкәрин амнд тедн жирһнә,
байрлна, нәәрлнә.
23 Тиим күүнә хаалһнь харңһу,
Терүнд Бурхн альд чигн боомтг кенә.
24 Ода әмсхл мини өдмг болв,
Нүльмсм усн мет асхржана.

- 25 Ээжэсн юмн ода учрв,
Ээжэсн юмн нанд ирв.
26 Зуг нанд эвтэ чигн,
Амулң чигн бөөдл уга,
Амрлт чигн уга — зуг үүмөн.

Негдгч күүндвр

Элипазин келсн үг

- 4** ¹Темана Элипаз иигж хэрү өгнэ:
2 — Мини үгмүд чамаг шавтадг болвза,
Болв яһж тагчг бөөхмб?
3 Олн әмтиг чи лавтаһар иткүлдг биләч,
Сулдад одсн һарт чидл орулдг биләч.
4 Чинән уга күүг чини үг дөнндг билә,
Бүдрәд ирсн күүнд түшгнһ биләч.
5 Ода чамла зовлң харһв — чи үрүдвч,
Чамаг көндәхлә, чи үүмәд бөөвч.
6 Бурхнас әәлһн чамд урмд өгчәвзә,
Чини цевр-цер хаалһ нөөлвр өгчәвзә?
7 Ухаллч: буру угаһар кен үксмб?
Чик седклтә әмтн альд геедрлә?
8 Би үзләв: һазрин килнцтә хаһларт зовлң
цацснһ,
Эврән терүнә темсинһ цуглулх.
9 Бурхна әмсхләс тер үкх,
Терүнә уурин үләснәс билрх.
10 Арслң аңгуд чаңһар хәәкрнә,
Болв кичгүдиннһ шүднһ хамхрха.
11 Олвр угаһар арслң үкнә,
Олн кичгүднһ салад гүүцхәнә.
12-13 Олн-әмтн бат нөөртән орсн кемлә,
Сөөһин үүмәтә үзгдл дотр
Нуувч үг нанд медгдв,
Мини чикн шимндлһ соңсв.

- 14 Бийим чичрүлэд болн
 Ээмшг ясндм күрв.
- 15 Сүмсн чирэдм үлөһэд,
 Үсм дардахад босв.
- 16 Тер хажудм үзгдвэ, болв би
 Дүринь йилһж чадсн угав —
 Зуг тер өмнм эрвлзэд үзгдв.
 Э-чимэн уга. Би дун харсинь соңсв:
- 17 «Бурхна өмн күн зөвтө болдви?
 Үүдэгчин өмн кен цеврви?
- 18 Нам зарцнртан Тер иткхш,
 Бурхна элчнрст чигн дуту олна.
- 19 Теднэс даву — элсн деер зогсжах
 Шавр гермүдт бөөх эмтиг
 Гүүрэс амрар цокж болх.
- 20 Өрүн бөөлө, асхнд уга болж одна —
 Мөнкинд эрлсинь медш угач;
- 21 Теднэ герин өркин хол деесинь татад авхла —
 Цецн бөөдлд орлго үкх».

- 5** ¹ Дууд, кен чамд хэрү өгх?
 Бурхна элчнрэс кенинь сурхмбч?
- ² Һэргиг тесвр уга бөөдл алх.
 Йирин күүг үлү үзлһн үкэрт орулх.
- ³ Би үзлэв: һэргтэнь уңгарн батртл,
 Генткн терүнэ гер харагдв.
- ⁴ Терүнэ үрд дөң күлэж чадшго.
 Тедниг балһсна үүднд — олна нүүрт — цокх.
 Тедниг күн харсж авшго.
- ⁵ Терүнэ тэрэһинь харһнжах күн идх,
 Нам буг өвсн дотр урһжахинь таслад авх,
 Авлһч күн теднэ зөөринь булаһад авх.
- ⁶ Тегэд му йовдл һазрас һарчахш,
 Зовлң тэрэнд урһжахш —
- ⁷ Күн зовлңгин төлө төрсмн,
 Тегэд һалын очн мет деегшэн өсрнө.
- ⁸ Би болхла — Бурхнд келх билэв,

- Бурхнд эврәннь кергән бәрүлх биләв.
9 Терүнә кергнь алдр, күцәж болшго.
Терүнә өвәрц юмнд то-тоомж уга.
10 Һазрт Тер хур белгленә,
Тәрәнд ус илгәнә.
11 Дорацулгдсн әмтиг деегшән өргнә,
Уульжасинь харсад авна.
12 Хар саната әмтнә седвәриг әвднә,
Тегәд теднә һарнь күцәмжд күрхш.
13 Му ухатаһинь мекднь бәрж авна,
Шулун-шудрмгин тооцаһинь әвднә:
14 Һал өдрәр тедниг харһу бүслх,
Һал үдлә, сөөһәр мет, темтрәд йовцхах.
15 Түрү-зүдү күүг Тер үлдәс,
хорта келнәс,
чаһ һарас аврх.
16 Тегәд угатя күүнд нәәлвр бәәнә,
Хар санатань аман хаах.
17 Бурхна сурһсн күн буйн-кишгтә,
Хамгин Күчтәһин засглһинь бичә һол:
18 Шавтав чигн Тер Әврән боох,
Цокв чигн Терүнә һар әдгәх.
19 Зурһан мууляс Тер харсх,
Болв доладгчнь чамаг кәндәшго:
20 Харһсн цагт чамаг үкләс хулдж авх,
Дәәнә цагт – үлдәс татж авх.
21 Чи хорта келнәс алдрхич,
Иргчдән хоосрх бәәдләс әәшгоч;
22 Зуг хоосрад тарснд болн харһнлһнд инәхич,
Чамд зерлг аңгуд әәмшгтә болшго;
23 Чи тәрәнд бәәх чолудта бооцатач,
Чамта кәдән аңгуд әвтә бәәх;
24 Чини бәәрнд тогтун жирһл бәәсиг медхич,
Герән шинжләд хәләхләг, цугтан ормдан.
25 Чи тооһарн оln үрдән үзхич,
Хөөт үйнрнь тәрәнә өвсн мет оln болх.
26 Цагтан хадгдх буудян толһа мет,

- Күцх насндан үкэрт күрхич.
 27 Иим юм бидн илднь цээлһвидн –
 Тернь тиим болжана!
 Терүг сонсад, кевтнь тодлж ав.

Йовин өгсн хэрү

6

- ¹ Йов иигж хэрү өгнө:
² – Кемр мини зовлң чиннүрдсмн болхла,
 Чиннүр деер мини дуту хөвим тэвхлэ –
³ Теңгсин элснэс күнд болх билэ,
 Тер учрар би халад келв.
⁴ Хамгин Күчтән саадг махмудтм,
 Мини сэкүсн терүнэ хорар ивтрв,
 Бурхнас икэр ээлһлһн намаг ээрвэ.
⁵ Зерлг элжгн элвг өвснд оркряхамб,
 Идх хот бөөһө бөөтл цар мөөрчэхэмб?
⁶ Амтн уга хотыг давсн угаһар иджәнү?
 Таргин шар уснд амтн бөөнү?
⁷ Би тиим хот көндөхөсн жигшнэв,
 минь эннь муульта цагтм идх-уух хотнь болв.
⁸ Кемр сурсм күцсн болхла,
 Бурхн нанд нээлвр белглсн болхнь –
⁹ Намаг алад уга кехэр шиидх билэ,
 Намаг цокад уңһахар һаран өргх бөөсмн.
¹⁰ Чилшго муульта бөөдлин дунд
 Тер нанд дүрклһн, таалмж болх бөөсмн.
 Би Эрүн Бурхна үгмүд һазалсн угав.
¹¹ Цаарандан тесж бөөхин төлө
 Альдас чидл авхэмб,
 Ямаран чилгч күлэхэмб?
¹² Мини чидл болхла – чолунла эдлий?
 Мини цогц болхла – күрл төмрлө эдлий?
¹³ Нег чигн юмнд нанд күцэмж уга,
 Эврэн бийдән дөң хээхэмб?
¹⁴ Нээждән буйнч седклән эс күртэснь,
 Хамгин Күчтән өмн ээмшгән геесмн.

- 15 Мини нээжнр
 Хоожур мет тогтун биш,
 Холас хоожжах усн мет хуврнэ.
- 16 Тедн хээлсн мөснэ бутьхагта
 болн цасна хээллһнэс шуугата.
- 17 Болв цагтан тагчград, баһрад,
 халунд хоожур хагсна.
- 18 Тиигхлэ зуульч өмтн хаалһасн хажинэ,
 Көдэ һазр тал йовна, тенд үкнэ.
- 19 Теман һазра зуульчнр усна урсхул хээнэ,
 Шебэ гидг һазрас йовсн күн ус хээж мээртнэ.
- 20 Болв теднэ нээлвр худл болна:
 Хагссн нуурһлд күрэд цөкрнэ.
- 21 Тадн ода бас нанд теднлэ эдл болвт:
 Зовлң үзн ээцхэвт.
- 22 Би таднд «өгтн» гиж үг келлү?
 Эврәннь зөөрэс хувалцтн гиж келлү?
- 23 «Намаг дээснэсн харстн,
 Зовадг өмтнд авлһ өгтн», – гиж келлү?
- 24 Намаг дасхтн, би тагчгрсув;
 Нанд цөөлһж өгтн – мини эндү юундв.
- 25 Үнэр келсиг даахд күнд,
 Болв тана сурһмж ю дасхжана?
- 26 Тадн келсн үгд татлднат,
 Хөв уга күүнэ келн
 Таднд – салькна шууган!
- 27 Тадн өнчн күүг дэврэд,
 Эврәннь нээждән хорта йовдл һарһнат.
- 28 Чирәһән нанд үзүлэд эргхнтә –
 Би танд худл келхий?
- 29 Ухалтн, хорта йовдл һарһшгон төлө,
 Мини чикәр келсиг сонстн!
- 30 Мини келнд хажһр юмн бөөнү,
 Үклиг би эс меджәнү?

7 ¹ Күүг һазр деер
 күнд көдлмш эс күлэжәнү?

- Төрүнэ өдрмүднэ – нээмэдллһэр көдлдг күүнэ
өдрмүд эсий?
- 2 Тер мухла мет сүүдр хээж күсл кенэ,
Нээмэдллһэр көдлдг күн мет
өгх мөңгэн күлэнэ.
- 3 Тиигж нанд хоосн цаг күртв,
Мини хөв – муульта оln сө.
- 4 Эрэ кевтн – кезэ босхан күлэнэв,
Болв сө мел чилхш.
Өр цээтл нанд амрлт уга.
- 5 Мини цогц өтөр бүркгдв,
Дардасн бальчг мини хувцн болв,
Арсм хатурад хагзлва.
- 6 Мини өдрмүд эд некдг
эрэснэс түргэр эрвлзнэ,
Чилгчдэн күрэд,
нээлврин утцн кевтэ тасрна.
- 7 О, Бурхн, ухалтн:
мини жирһл – салькна үлэлһн,
Кишг нанд дэжж үзгдшго.
- 8 Эндр үзжэх Бурхн намаг олшго:
Хэлэхлэ – би уга болж одхв.
- 9 Үүлн тарна, уга болна,
Үклин һазрт орснь – хэрү иршго;
- 10 Эврэ герт дэжж иршго,
Төрскнднэ төрүг дэжж үзшго.
- 11 Тегэд би келх үгэн бэршгов,
Мини эмсхл түүрчжэхиг келсв,
Мини седкл һашуджахиг зарһ бэрсв.
- 12 Би теңгс болвзав,
эс гихлэ теңгсин ээмшгтэ адусмб?
Та нан деер яһад харул тэввт?
- 13 Би ухалсув: «Нөр намаг тогтнах,
Орнд орхла, мини һундл уга болх».
- 14 Болв Та намаг
Нөөртм чигн ээлһжэнэт,
Үзгдл үзүлэд чочаһад бээнэт.

- 15 Мини эмсхл таслгдсн болхла,
Сэн болх билэ:
Тиим келкэтэ ясн болсн дорхнь,
үкл деер.
- 16 Жирһлдэн дурго болжанав,
Болв би мөңк бөөшголм!
Намаг үлдэтн!
Мини өдрмүд салькна үлэлһн.
- 17 Күн гисн юмб?
Яһснднь күүг деегшэн өргжэхмбт?
Юңгад терүнд оньган өгчэнэт?
- 18 Ю хээж өрүн болһн терүн тал однат?
Терүг мел агчм болһнд шалһад бээнэт?
- 19 Кезэ Та нанас хэрү эргнэт?
Нег агчмд шүлсэн зальгтл эс сулдхнат?
- 20 Би килнц һарһв?
Олна Харулч,
Танд би ю кеж өгхмб?
Та нан тал яһад төвлнэт?
Танд би юңгад ацан болжахмб*?
- 21 Та мини килнц юңгад эс төвж өгнэт,
Нанас мини эндүһим эс авч хайнат?
Удлго би һазр дор даргдхв;
Та намаг хээхит, би уга болхв!

Билдадын келсн үг

8 ¹ Шуахас ирсн Билдад иигж хэрү өгнэ:

- ² – Кедү цагтан тиигж келхмбч?
Чини үгмүд – шуугата хү салькн.
- ³ Бурхн үнн юмиг муурулдви,
Хамгин Күчтэ үнниг муурулдви?
- ⁴ Кемр чини үрд Терүнэ өмн

* 7:20 *Талданар болхла: «Юңгад би бийдэн ацан болжахмб?»
Еврей улст Йов Бурхнд ацан болжав гижэ келһн му кел-
слэ эдл. Тегэд «Танд» гисн үгиг «бийдэн» гижэ сольгдв.*

- килнц һарһсн болхла,
Тедниг Тер бийиннь йосн угаднь орулж.
5 Кедр чи Бурхиг хээхлэ,
Хамгин Күчтэг ээрхлэ,
6 Кедр чи цевр болн
чик седклтэ болхла,
Чам тал Тер агчмд өөрдэд,
Чини йоста гериг шинэс босхх.
7 Эклцэсн ямаран күчн уга болсн бийнь,
Болв аштнь алдр болхич.
8 Давсн өвкнрэс сурад хэлэлч,
Теднэ эцкнрт юн үзгдсинь медж авлч;
9 Бидн өцклдүр төрсндэн юм медхшвидн,
Һазр деегэр сүүдр мет давनावидн.
10 Маһд уга тедн чамаг сурһх, келж өгх,
Келэри зүркэн секх.
11 Улм уга һазрт папирус урһдвиг?
Усн угаһар бура урһмл өсдвиг?
12 Тер шимтэ, керчгдэд уга
Болв талдан өвснэс эрт хагсх.
13 Бурхиг мартсн цуг өмтнэ
хаалһнь тиим;
Эс шүтдг күүнэ нөөлвр унтрх.
14 Терүнэ итклнь аралжна гүлмнэс бат биш;
Терүнэ өмнь үснэ үзүрт торчана.
15 Эврэ герэн түшхлэри, зогсж чадшго.
Кедү татлдад бөөсн бийнь босж чадшго.
16 Тер эврэн нари дор шүүсэр дүүрэд,
Сад дотраһар терүнэ ацнь өстхэ;
17 Терүнэ уңгнь овалһата чолун дор ортха,
Чолун эрс оратха, –
18 Болв кедр урдк ормаснь таслад авхла,
Тер ормнь терүг һөөлх.
Келх: «Би чамаг мел үзсн уга билэв!»
19 Терүнэ жирһлин цуг байрнь эн!
Зуг һазр деер талдан хар саната күн һарна.
20 Болв Бурхн цевр-цевр күүг һазалшго,

- Хар саната күүнэ һар бэршго.
 21 Бурхн чамаг дэкрн байрар дүүргх,
 чи хээкрэд байрлад бөөхич.
 22 Чини дээсдт му нерн ирх,
 Хар саната эмтнэ бээсн сегнь уга болх.

Йовин өгсн хэрү

- 9** ¹ Йов иигж хэрү өгнө:
² – Э, би меднэв: тернь мел үнн.
 Болв Бурхнд күн яһж зөвөн медүлхмб?
³ Кемр Терүнлэ күн зарһцхар седхлэ,
 Миңһн сурврин негнднь чигн хэрү өгч
 чадшго.
⁴ Кемр Бурхнла зөвшөрлго бөөхлэ –
 Цецн чигн болтха, күчтэ чигн болтха –
 Кен эмд үлдхмб?
⁵ Тер яһж уулмуд көндэдгиг болн
 Тедниг яһж цухлтан һарһж көлврүлдгинь
 Кен чигн медж чадшго;
⁶ Һазриг Тер дөөвлүлнэ,
 дэкэд ормаснь көндөнэ.
 Терүнэ улынь чичрүлнэ;
⁷ Терүг заххла – нарн һаршго,
 Оддын герлд Тер хаһад тамһ тэвнэ;
⁸ Тер һанцарн теңгр делгнэ,
 Теңгсин дольга тулна;
⁹ Тер Долан бурхн, Орион, Плеядс гидг болн
 Өмн үзгин одд тогтасмн.
¹⁰ Терүнэ кергнь алдр, медж болшго,
 Терүнэ өвэрцнь тоолж күцгдшго.
¹¹ Мини хажуһар йовхла,
 Терүг би нам үзшгов,
 Терүнэ ишкдлинь би сонсшгов.
¹² Тер булаж авхла – күн хэрү өгшго.
 «Чи ю кежэхмбч?» – гиж Терүнд кен келхмб?
¹³ Бурхн Эврәннь цухлтан зогсашго,

- Рахаван* сөөвнүгүд Терүнэ өмн сөгднө.
14 Тиигхлэ Терүнд хэрү өгх би кемб?
Терүнд ямаран үгмүд олж келхмб?
15 Би зөвтэ чигн болсв,
болв хэрү өгч чадшгов –
Зуг чик шиидвр зальврж Зарһчасн сурхв.
16 Болв кемр Тер мини дуудврт хэрү өгхлэ,
Намаг цаарандан сонсх гиж иткжэхшв.
17 Хү салькар намаг дэврв,
Буру уга бийнь мини шавиг икдүлжөнө;
18 Эмсхлэн авдг цол уга,
Һашудлһар намаг дүүргжөнө.
19 Терүнлэ, дегд күчтэлэ,
чидлэн сөрж болхий?
Зарһцхмби? –
Болв Терүг зарһд яһж дуудхмб?
20 Би зөвтэ чигн болсв –
Намаг мини келн бурушах,
Цевр-цер чигн болтха –
Тер мини кергиг эндүрүлх.
21 Би цевр-цеерв! Нанд йилһл уга.
Би эврәннь жирһлдэн дурго болжанав.
22 Цугтан нег бөөдлтө! Би иигж келнэв:
Цевр-цееринь чигн,
хар санатаһинь чигн Тер ална.
23 Генткн ирсн зовлң үклд күргхлэ,
гем уга эмтнэ цөкрлһ Тер наад бөрнө;
24 Һазр хар саната эмтнэ һарт өггдж,
зарһчнр чикэр бичэ зарһинь кетхэ гиһэд,
тегэд Бурхн теднэ чирөһинь хаана.
Кемр Тер эс болхла, тегэд кен кедв?
25 Мини өдрмүд зэнгч күүнэс шулуһар давжана,
Сэн юм үзлго гүүжөнө;
26 Нимгн модар кесн оңһцмуд эрвлзнө.

* 9:13 *Рахав – теңгсин темде. Терүг теңгсин маңһсла, эс гиж Египетлә адлицүлнэ.*

- 27 Һәрд мет хот деерән унна.
 Кемр бийдән келхлә: «Чирәм байрар герлтәд
 оддгар
 Би уудьврин тускар мартнав»,
 28 Болв би цуг му юмнас әәжәнәв.
 Меднәв: Та намаг буру уга гиж тоолшгот.
 29 Тер бийнь би бурута болхла,
 Тегәд ю хәәж киидән шунхмб?
 30 Кемр цасна усар уһахла,
 Кемр савнгар альхан цеврлхлә, —
 31 Та намаг киртә нүкнд
 тер бийнь орулхит.
 Нам хувцн нанас жигшх.
 32 Терүнд би хәрү өгх,
 Терүнлә хамдан зарһд орх —
 Тертн нанла әдл күн бишлм.
 33 Мадн хоорнд орлцад,
 ма хойрин әәм деер һаран тәвәд
 әвцүлх күн угалм.
 34 Нанд дәкж әәмшг орулдгоһар,
 Терүнә мотриг кен уга кехмб?
 35 Тегәд би юмнас әәлго
 Терүнә өмн келх биләв.
 Болв мини бәәдл ода тиим биш.

- 10** ¹Жирһләсн жигшәд бәәвүв —
 Тегәд би һундлан һарһув,
 һашудж бәәсн зүркән илдкнәв.
 2 Бурхнд келнәв: Бичә намаг гемшәтн,
 нанла юңгад ноолдад бәәсән медүлтн.
 3 Дажрач болһн Танд сәний,
 Әврәннь һарин кесн тоотыг бурушах,
 хар саната әмтнә седвәр дөңнсн сәний?
 4 Тана нүдн —
 цогц-махмудын нүднлә әдлий,
 Та әгл әмтнлә әдл хәләдвт?
 5 Тана өдрмүд —

- эгл күүнэ өдрмүдлэ эдлий,
Тана жилмүд —
йирдэн залусин жилмүдлэ эдлий?
6 Та нанас юнгад гем хээһэд бээнэт,
нанас килнц олхар седнэт?
7 Намаг буру угаг меднэлмт,
Намаг Тана һарас кенчн салһж чадшго.
8 Тана һар намаг үүдэлэ,
Тана һар намаг шавад келэ.
Болв ода намаг уга кехэр седжэнт.
9 Тодлтн! Та намаг шаврла эдлэр шавлат.
Болв ода тоосн-тоормд хэрү орулжант?
10 Та намаг үснлэ эдлэр эс асхлт,
Дарунь ээзгэлэ эдлэр өткрүлт?
11 Махар болн арсар оравт,
Ясар болн шүрүсэр батлвт.
12 Та нанд жирһл болн хээрлт өгвт,
Тана килмж мини седкл хадһлв.
13 Болв талдан юмн Тана зүркнд хадһлгджаж.
Би меднэв, Та тиигхэр седжэлэт:
14 Кемр би килнц һарһхла,
Та медэд авчкт.
Кемр би гем һарһхла,
намаг засгллго бөөшгот.
15 Кемр би бурута болхла — мини зовлң!
Кемр би зөвтэ болхла —
толһаһан өндөх зөв угав:
Би му нернэс цадв,
Би эврәннь зовлңган үзжэнэв.
16 Эрэ өндөхлэ, арслң аң мет дэврнэт;
Намаг дэкн-дэкн ээлһнэт;
17 Мини өмнэс шин герчс авч ирнэт,
Эврәннь цухлан йир халунар һарһнат.
Мел шин дээсд йовулад бээнэт.
18 Намаг Та яһад гесн дотрас һарһвт?
Би үкж одх билэв,
намаг нег чигн күн үзшго билэ.

- 19 Би нам төрүц уга болх билэв –
Би экин геснэс үкэрт орулгдх билэв.
- 20 Мини өдрмүд удадшго –
тегэд үлдэтн, хооран хартн,
нам эрвжэн уга байрлт өгтн,
- 21 дэжж үзгдшгоһар
харнһуһин орнд орхин өмн өргнд тиигтн.
- 22 Харнһуһин орнд болн үклин таг харнһуд,
Тенд бөөрнэ бөөдл уга,
Герлин ормд таг харнһу.

Цофарин келсн үг

11 ¹ Наама һазрас ирсн Цофар иигж хэрү өгнэ:

- 2 – Олн үгмүдт хэрү уга болхий,
Удандан келжэхнь зөвтэ болхий?
- 3 Кемр чи үлү үг келжэхлэ,
наадкснь тагчг болхий?
Кемр чи му келжэхлэ,
чамаг ичэдгнь уга болхий?
- 4 Чи чикэр келжэнэв гиж шиидвч,
Чи Бурхна өмн цеврв гиж келжэнэч.
- 5 О, кемр Бурхн эклэд келсн болхла,
Чамд хэрүһинь өгх билэ.
- 6 Чамд цецнэ нуувчинь Тер секх билэ,
Чамд терүнэ талдан халхинь үзүлх билэ.
Мед, Бурхн чини зэрм килнциг мартв.
- 7 Бурхна хаасн юмиг секж чадхвчи?
Хамгин Күчтэг күцц медж чадхвчи?
- 8 Тенгрин өндртнь күрч чадхвчи?
Үклин һазрас гүн бас юн бөөдгинь
яһж медхмбч?
- 9 Утарн һазрас юн даву бөөдвч,
Өргнөрн – тенгсэс?
- 10 Кемр Тер ирхлэ, түүрмд орулхар
Болн зарһ кехэр дуудх –
кен Терүг зогсах?

- 11 Тер худлчнриг меднэ: килнц үзхлэ,
Тер кевтнь терүг үлдэшго.
- 12 Зерлг элжгн герин бөөдлд эс ижлтл,
Терүнэс эрт хэргд ухан оршго.
- 13 Кемр зүркэн цеврэр бэрэд,
Бурхн тал харан сунһхла;
- 14 Кемр килнцэн уга кенэд,
Шатр дотран му йовдл уга бөөхлэг –
- 15 Тегэд ичлго хэлэхич,
батар хоодан зогсхич, дөкэд ээшгоч.
- 16 Тегэд муульта бөөдлөн мартхич,
Терүг чи урссн усн мет тодлхич.
- 17 Чини жирһл үдин цагин бөөдлэс герлтэ болх,
Тегэд бүрүл цаг өрүһэр сольгдх.
- 18 Чи тогтун болхич,
яһад гихлэ нөөлвр бөөнэ;
Эргмдэн хэлэхэд – таварн унтхич.
- 19 Амрхар седхлэ, күн чамаг ээлһшго;
Кесгнь чамд зуһудх.
- 20 Болв хар саната эмтнэ нүднь эцх,
Теднэ бөөрн уга болх,
Теднэ цуг нөөлвр – үклин өмнк эмсхл.

Йовин өгсн хэрү

12 ¹Йов иигж хэрү өгнэ:

- 2 – Зуг тадн олн эмтн болжахмбт?
Цецн таднла хамдан үкхий?
- 3 Болв нанд таднла эдл бас ухан бөөнэ.
Би таднас юуһарн чигн му бишв,
Тадна келсиг кен эс меднэ?
- 4 Би үүрмүдиннь наадн-инэдн болв.
Зуг би Бурхиг дуудлав,
Бурхн нанд хэрү өглө!
Болв үннч болн цевр күн
күүнэ наадн болдмн!
- 5 Бөөхтэнь түрү-зүдүг наад бэрнэ,

- Дөөвлсинь түлкнэ.
6 Деермчнрин сег тогтун,
Бурхиг уурлулжах эмтнд ээмшг уга.
Тедниг Бурхн хартан бэржэх мет болжана.
7 Тиигхлэ малмудас сур – тедн цээлхх,
Тенгрин шовуд чамд келж өгх.
8 Назрас медж ав – тер цээлхж өгх,
Тенгсин захсд чамд келж өгх.
9 Деед Эзн тиигж тогтасиг
Теднэс кень эс меддви?
10 Терүнэ харт ямаран чигн юмсуд эмд бээнэ
Болн кен чигн күүнэ эмсхл бээнэ.
11 Үгмүдиг чикн эс йилһнү,
Болн келн амт эс амтлну?
12 Тиигэд көгшд цецн эс болну?
Ут наста күн ухата эс болну?
13 Бурхнд – цецн ухан чигн,
күчн чигн бээдг;
Терүнд – селвг чигн,
тоолвр чигн бээх.
14 Кемр Тер нурахла –
нег чигн күн босхшго,
Кемр Тер бэрэд хаахла –
хаагдснь харч чадшго;
15 Усна урсхул Тер хаахлаг –
Эргмдэн хагсу болх,
Кемр усиг тэвхлэ –
цугтаһинь назр деерэс уга кех.
16 Терүнд чидл чигн,
күцэмж чигн бээнэ;
Терүнэ хардврт меклдг күн чигн,
меклдснь чигн бээнэ.
17 Селвгчнрэн Тер көл нүцкэр көөнэ.
Зарһчнриг һэргин тоод орулна.
18 Хаадудас Тер бүсинь таслж авна,
Ташаһинь шуурха кенчрэр боона.
19 Гелнүдиг көл нүцкэр көөнэ,

- көлдөн батар зогсжасиг цокад уңһана.
 20 Итклтэ күүнэ келинь бэрнэ
 Болн медэтнрин ухаһинь ширгәнэ.
 21 Нойдыг му нернд орулна
 Болн күчтэ әмтнэ бүсинь тәәлнэ.
 22 Харңһуһин гүүнинь секнэ
 Болн таг харңһуд герл орулна.
 23 Тер келн-улсиг негт өөдлүлнэ,
 негт тедниг ална.
 Тедниг негт тарана,
 негт тедниг цуглулна.
 24 Келн-улсин толһачнрин ухаһинь ширгүләд,
 Хаалһ уга, эжго һазрт көөнэ.
 25 Тедн герл угаһар,
 харңһуд темтрәд йовна,
 Деед Эзн тедниг согту мет
 дәәвлүләд йовулна.

13 ¹ Би терүг цугтаһинь нүдәрн үзләв,
 Би әврән чикәрн сонслав.

- Тегәд цугтаһинь би медүв.
 2 Тадна медсиг би бас меднәв,
 Би таднас баһар медхшлм.
 3 Болв би Хамгин Күчтәлә күүнднәв,
 Би Бурхнд бурушахар седжәнәв!
 4 Та үнниг бултулхар худл келжәнәт,
 Тадн цугтан тус уга әмчнр бәәжт.
 5 О, кемр тадн ода тагчгрсн болхлаг,
 Терүндь тадна цецнь медгдх билә!
 6 Тиигхлә, мини цәәлһсиг сонстн,
 Мини бурушажахиг медж автн.
 7 Бурхнд тадна худл кергтәй?
 Терүнә төлә тадн худл келхвтә?
 8 Терүнә төлә тадн дуран медүлхәр седжәнт?
 Терүг харсхар седжәнт?
 9 Тер тадниг сөрхлә – сән болхий?
 Эс гихлә, Терүг күн кевтә меклхвт?

- 10 Кемр нуувчар седклэрн дуран медүлхэр
бөөхлөг,
Тер тадниг догшар илдкх.
- 11 Тегэд тадниг Терүнэ алдрнь ээлһх,
Тадн деер Бурхна ээмшг буух.
- 12 Тадна келсн үг үмсн мет тус уга,
Тадна халхц элснэс кегдсмн.
- 13 Тегэд тагчкртн, би келнэв,
Хөөннь нанла болснь болг.
- 14 Би жирһлэн хармншгов,
Би ээмшгтэ бөөдлд орхдан белмб.
- 15 Нээлвр уга, Тер намаг алх.
Болв Терүнд зөвтөв гинэд давтад бөөхв.
- 16 Энүнд мини аврлт!
Бурхнд иткдго күн болхла,
Терүн тал өөрдж чадшго.
- 17 Соңстн, сонстн мини үгмүд,
Мини келжэснд оньган өгтн!
- 18 Би ода эврәннь кергэн келжәнэв,
Би тегэд зөвтө болхан меджәнэв.
- 19 Кен намаг зүткж диилхмб?
Тиигхлэ би тагчкрад үкх билэв.
- 20 О, Хээрхн! Зуг нанд
хойр юм бичэ учратн —
Тегэд Танас би бултхшв:
- 21 Тана һар нан тал бичэ өөрдтхэ,
Тана ээмшг намаг бичэ чичрүлтхэ!
- 22 Намаг дуудтн — би хэрү өгсүв,
Эс гиж келх зөв өгтн,
Эврэн хэрүһинь келтн.
- 23 Кедү нанд килнц,
кедү му йовдл бөөнэ?
Мини килнцин тускар,
мини дутуһин тускар келж медүлтн.
- 24 Нанас Та Эврәннь чирөһэн яһад бултулнат,
Намаг Эврәннь дээсн гиж санжант?
- 25 Та нисэд унсн хамтхасиг ээлһхвт?

- Та хагссн өвсиг көөлдхвт?
 26 Та намаг хашутаһар гемшөнэт,
 Та баахн цага килнцим сергэнэт.
 27 Та мини көлд чөдр тэввт.
 Мини хаалһиг кевтнь харнат,
 Мини көлин мөриг шинжлнэт.
 28 Би үмкэ юмн кевтэ үмкэрнэв,
 Би гүрмд идгдсн хувцн мет болнав*.

- 14** ¹ Күүкд күүнэс һарсн
 күүнэ жирһлин наснь
 Ахр болн үүмәһэр дүүрн,
 2 Цецг мет тер бүчрлнэ
 болн өнгән геенэ,
 Сүүдрлэ эдл эрвлзэд, удан бөөхш.
 3 Та иим күүнэ ардас гетжэнт?
 Та нанла зарһцхар седжэнт?
 4 Цевр бишэс
 кен цевр юм һарһж чадхмб?
 Нег чигн тиим күн уга.
 5 Күн болһна өдрнь тоота,
 Та терүнд болзгинь заавт —
 Терүнд давшго межәһинь заавт.
 6 Та терүг хэлэдгән уурхнта,
 Тегэд невчк амртха.
 Тер эврәннь нег чилсн өдрт
 нөөмэдлгдсн күн кевтэ байрлтха.
 7 Моднд чигн нөөлвр бөөнө:
 Терүг чавчсн бийнь — шинэс урһх,
 тэрәнэ шин бүчр һарч ирэд бөөх.
 8 Терүнэ уңгнь көгшрв чигн,
 төөрсн модна йозурнь
 тооснд хумхарв чигн —
 9 Ус авхларн урһх,
 Бичкн моднла эдл эклэд ацнь өсх.

* 13:28 *Еврей келнэ янзар эн зэңгд «тер» гижэ бичэтэ.*

- 10 Зуг күн үкнэ, уга болж одна.
Эмнь хархла тер альдв?
- 11 Нуурт усн хагсна —
Нолын усн татгдх, хагсх.
- 12 Тедү мет күн кевтхлэрн дэжж босшго.
Тенгр кевтэн уга эс болтл тер сершго,
Эврэннь нөөрэс харшго.
- 13 О, кемр Та намаг
үклин назрт бултулсмн болхнь,
Тана цухл давтл бултулсн болхнь,
Тегэд намаг санх болзг урдаснь заахит!
- 14 Болв үкснэ хөөн күн
тегэд шинэс эмд бөөхий?
Церглтдм сольх күн эс иртл
цуг өдрмүдин туршарт би күлэнэв.
- 15 Та дуудхит, би хэрү өгхв,
Тегэд Эврэннь харин кегдлэс Та уйдхит.
- 16 Та дэкэд мини ишкдл тоолхит,
Болв мини килнц гетдгэн уурхит;
- 17 Мини буру йовдл
кезэнк савд бултулгдх,
Тегэд мини гемиг Та биллхит.
- 18 Болв уул хамхрна, нурна,
Уулын хад ормасн көндрнэ.
- 19 Усн чолуг элэнэ, дүүрэд асхрна,
назрин көрсн урсхулд туугдна.
Тиигж Та күүнэ нөөлвр уга кенэт.
- 20 Терүг чилгч күртлнь цокад
Та диилхит — тер уга болх.
Терүнэ чирэ-зүсинь ондарулхит,
Та терүг көөхит.
- 21 Терүнэ үрднь тевчгджэх угаһинь медхш,
Тедниг басгдсн угаһинь тер үзжэхш.
- 22 Зуг эврэ өвдкүр
терүнэ цогцинь зоважана,
Зуг бийиннь бөөдлд
терүнэ седкл уульжана.

Хойрдгч күүндвр

Элипазин келсн үг

15 ¹Теманас ирсн Элипаз иигж хэрү өгнө:

- ² – Цецн күн хоосн үгмүдт хэрү өгхий?
Гесэн тер дорд үзгин халун салькар дүүргхмб?
- ³ Тус уга күүндвриг,
олз уга үгмүдиг бурушахий?
- ⁴ Чи нам Бурхна ээмшг назалвч,
Чи нам Бурхнас ээдгэн уурвч.
- ⁵ Яһад гихлэ эн келнд
чамаг чини килнц дасхв,
Чи мекллһнэ кел дасж аввч.
- ⁶ Чамаг би биш, чини амн бурушажана.
Чамаг чини келн бэрүлжэнэ.
- ⁷ Эс гихлэ чи эмтнэс
түрүнкнь болж харвчи?
Эс гихлэ уулмудас
түрүлж орчлнд харч ирвчи?
- ⁸ Чи Бурхна селвлцэнд орлчи,
Чамд цецн ухан кевтэн күртсн болвза?
- ⁹ Мадна дасад угаһас чи юһинь дасвч?
Мадна медэд угаһас чи юһинь медвч?
- ¹⁰ Мадн дунд буурл үстэнь бээнэ,
Мадн дунд көгшэ бээнэ –
Чини эцкэс кесг ах!
- ¹¹ Бурхнас иржэх тогтун бээдл
чамд баһ болжану,
жөөлн үгмүд баһий?
- ¹² Чини зүркн альдаран дууджана,
чини нүдн альдаран хэлэжэнэ?
- ¹³ Чини седкл Бурхна өмнэс яһад сөржэнэ?
Чини амнас тиим үгмүд яһад харчахмби?
- ¹⁴ Күн цевр-цер болж чадхий?

- Күүкд күүнэс харсн күн үннч болхий?
15 Хэлэ, Бурхн элчнртэн иткжэхш,
Нам тенгр Терүнэ нүднд
чилгр биш болж үзгднэ.
- 16 Тиигхлэ күн кемб –
жигшүртэ болн килнцтэ,
Ус уужаснла эдлэр хоран күргнэ.
- 17 Би чамд цөөлһсүв, чи сонс.
Би эврэн үзсэн чамд келж өгсүв.
- 18 Цецн өмтнэ келснэ тускар,
Теднэ өвкнрэс эс нуугдсна тускар келсв:
19 һанцхн теднд һазр өггдлэ.
Тедн дунд талын күн ордго.
- 20 Килнцтэ күн жирһлиннь цуг өдрмүдт зовна,
Деермч күн тоота нас наслна.
- 21 Терүнэ чикнд ээмшг соңсгдна,
Амрчасн цагт терүн тал алач ирнэ.
- 22 Терүнд харнһуһас алдрж һарх арһ уга,
Терүг удандан үлд күлэжәнэ.
- 23 Тер – йовц күн, махч шовуна хот.
Харнһуһин өдр өөрдсинь тер меджәнэ.
- 24 Терүг күнд болн түрү бөөдл ээлһнэ.
Терүг дэ эклхэр белдсн хаанла эдлэр ээрнэ,
25 Юңгад гихлэ тер Бурхн тал һаран өргснд,
Хамгин Күчтән өмнэс буцснд.
- 26 Терүнэ өмнэс деегүр бөөдлэр һарснд,
Төмрэр орасн күнд халхцта йовснд.
- 27 Юңгад гихлэ, чирәнэ өөкэр дүүрч,
Ташань тонтаһад тарһлж.
- 28 Хамхлад тарасн балһсд тер бөөрлж бөөх,
Өмтнэ эжго гермүдт бөөх,
Хамхрад болн нурад унх гермүдт бөөх.
- 29 Төрүц тер дэкж байжшго,
Төрүц көл деерән зогсж чадшго,
Терүнэ эдл-ахунь һазр деерәһәр делгршго.
- 30 Харнһуһас тер бултж чадшго.
Терүнэ бүчрмүдиг һал хагсах,

- Терүнэ цецгүдинь салькн таслад хайх.
 31 Ки нөөлвртэн бичэ итктхэ,
 Тернь хоосн ицлт болх.
 32 Цагаснь өмн тер хумхарх,
 Терүнэ ацмуднь көкрш уга.
 33 Болад уга темсэн бүчрлэ эдл уңһах,
 Өңгән тер олив моднла эдл геех —
 34 юңгад гихлэ Бурхнд иткдго өмтн
 үрн-садн уга болх.
 Дөкэд авлһч му авьяста күүнэ бөөринь һал авх.
 35 Тедн зовлң һарһхар седнэ,
 Хар сана үзүлнэ,
 Зүркнь мекәр дүүрң.

Йовин өгсн хэрү

16

¹ Йов иигж хэрү өгнэ:

- 2 — Тиим юм би олар соңслав.
 Тадна тогтнулснас зуг зовлң.
 3 Хоосн үгд чилгч бөөхий?
 Чамаг тиигж хэрү өгдгәр, юн зоважахмб?
 4 Тадн мини ормд бээсн болхла,
 Би бас тиигж келх билэв.
 Тадна өмнэс зогслго келэд бөөх билэв,
 Дөкэд гемшөһэд толһаһан зөөлх билэв.
 5 Би тадниг келэрн батлх билэв,
 Хоосн үгмүдәр эвлх билэв.
 6 Күүндхлэ, мини өвдкүр зогсшго,
 Болв тагчг бөөхлэ — тер баһршго.
 7 Бурхн мини сүл чидлим авчкв,
 Дөкэд мини өөрхн эмтиг тарав.
 8 Тер намаг базһва,
 Тиим бээдл мини өмнэс герчнь болв.
 Дөкэд мини эццн бээдл герчм болжана.
 9 Цухлтдан бөргдэд Тер ууртан бүтжәнэ,
 Нанд шүдән хэвржәнэ;
 Дээсн намаг хэлэцэрн цольгжана.

- 10 Тедн нан тал аман аңһажана,
Тедн жигшүртөһөр халхарм ташжана.
Цугтан нег кемлә намаг дэвржәнә.
- 11 Бурхн намаг килнцтә әмтнд бөрүлв,
Хар саната әмтнә һарт хайж өгв.
- 12 Би таварн бөөләв,
Тер намаг үүмәнд орулв,
Тер күзүнәсм бәрәд сегсрв,
Намаг пуган кеһәд зогсав.
- 13 Терүнә сумар хадг әмтн намаг бүслв.
Тер хәэрлт угаһар мини бөөриг цумлна.
Тер цөсим һазр деер асхна.
- 14 Махмудт бүтн орм үлдәсн уга,
Намаг күчтә дәәч мет дэвржәнә.
- 15 Би бийдән шүрүн әдәр хувц уйж авув,
Би маңнаһарн һазрт күрч сөгдв;
- 16 Нульмснас мини чирә улажана,
Нүдим харңһу таг хаав.
- 17 Зуг мини һар килнц уга,
Мини зальврлһн цевр.
- 18 О, һазр! Мини цусиг бичә бултул!
Мини хәәкрсн дун бичә тагчгртха!
- 19 Болв теңгрт нанд Герч бәәнә,
Деерәс намаг Харсдгнь бәәнә.
- 20 Үүрмүд намаг наад бәржәнә,
Зуг мини нульмсн Бурхна өмн асхржана.
- 21 Хойр күн хоорндан күүнджәх мет
Күүг кен Бурхнта хамднь келж шалһх?
- 22 Тегәд тоота жилмүд давх,
Зуг би хәрү эргдго хаалһдан орхв.

- 17** ¹Мини седкл һундлар дүүрң,
Мини өдрмүд чилж йовна,
Мини үкәр белн күләжәнә.
- 2 Эргмдән зуг наад бәрлһн,
Әмтнә зоогас нүдән аньж чаджанав.
- 3 Та мини Харсач болтн.

- Мини төлө бас кен даавр авхмб?
 4 Та теднэ зүркиг тоолврас хаавт,
 Тегэд Та тедниг деегшэн өргшгот.
 5 Кемр кен чигн мөңг авхар
 үүрмүдиннь тускар ховлхла,
 Терүнэ бичкүдин нүднэ эцх.
 6 Эмтн мини чирэд нульмдгар,
 Тер нанар цугтаннь зог кев.
 7 Зовлнгас нүдм сохрв,
 Цогцм сүүдр мет болв.
 8 Чик седклтэ күн энүнэс йир ээмнэ,
 Буру уга күн Бурхнд иткдго улст уурлна.
 9 Үннч күн хаалһасн хажишго,
 Цевр хартань чидлэрн батрх.
 10 Тадн цугтан хэрү наартн,
 Тадн дунд цецн кү олж чаджанав!
 11 Мини жирһл давв,
 Зүркнәнм күсл болжасн
 Мини зурас күцсн уга.
 12 Тедн харнһу сөөг өдрт тоолжана:
 «Герл өөрхн гинэ», –
 болв эргмдэн харнһу.
 13 Кемр мини гер – үклин һазр,
 Харнһуд бийдэн кевтр белдхлэ,
 14 Орад кевтх үкэрэн би эврәннь эцк гиж келхлэ,
 Өтиг болхла – экэн, эгчэн гихлэ,
 15 Мини нөөлвр тиигхлэ яһсмб?
 Мини нөөлвриг кен үзсмб?
 16 Үклин һазрин үүднд тер буухий?
 Нанла хамдан тооснд кевтхий?

Билдадын келсн үг

18 ¹ Шуахас ирсн Билдад иигж келв:

- 2 – Тадн кезэ күүндлһән чилэхмт?
 Ухалтн, тегэд хөөннь күүндхмн.
 3 Ю хээж бидн малмудла эдлцхмб,

- Чини нүднд муңхган үзүлхмб?
4 Чи уурлхларн седклэрн зовжанач –
Чамас көлтө һазр хоосрхмби?
Эс гихлэ хад чолун ормасн көндрхмби?
5 Хар саната күүнд герл унтрх,
Терүнэ һалас очн чигн үлдшго.
6 Терүнэ сегд герл унтрх,
Шамнь унтрх.
7 Терүнэ ишкдл күчән геех,
Терүнэ седвэрнь бийднь харш болх.
8 Терүг көлнь эврэн бэрэнд күргнэ,
Тегэд тустан гөлмд орна.
9 Терүнэ көлднь бүтү тусх,
Терүг хавх бэрх –
10 Һазр деер терүг нуувчар хавх күлэжәнэ,
Хаалһднь терүг урх күлэжәнэ.
11 Эргмдән әәмшг бүслэд өөрджәнэ,
Мөрәрнь хәәж йовна.
12 Харһнад терүнэ чидлнь чилжәнэ,
Бүдрхләнэ зовлн күлэжәнэ.
13 Терүнэ арсн гемд даргджана,
Цогцинь арсна гем* бәржәнэ.
14 Терүг шатрин тогтун бөөдлэс чирж һарһх.
Тегэд Әәмшгин Хан** тал авч одх.
15 Терүнэ шатрт талдан күн бөөрлх,
Гернь күкрэр булгдх.
16 Дораснь терүнэ уңгнь хагсх.
Деераснь терүнэ ацмуд хумхарх.
17 Терүнэ туск тодлвр һазр деерэс биллгдх.
Терүнэ нериг уульнд күн тодлшго.
18 Терүг һазр деерк бөөдлэс салһад,
Герлэс харһһуд көөж орулх.
19 Терүнэ бичкдүд чигн,
хөөт үйнр чигн,

* 18:13 *Оңданаһ келхлә үклиһ түрүцкнь мөлжәжәнэ.*

** 18:14 *Эс гихлэ үкл.*

- улс дунднь чигн уга болх.
 Гертнь нег чигн күн әмд үлдш уга.
 20 Терүнә тускар барун үзгт сонсхла –
 чичрәд одцхах,
 Зүн үзгт сонсхларн – әәһәд одцхах.
 21 Хар саната әмтнә бәәрнлә тиим болдмн.
 Бурхиг медшго нутгт тиим болдмн.

Йовин өгсн хәру

19

¹Йов иигж хәру өгнә:

- 2 – Кедү цагтан намаг зовахмбт,
 Келсн үгмүдәрн бийим салвлхмбт?
 3 Тадн намаг арв дәкж му келвт,
 Догшн бәәдләс ичсн угат.
 4 Кемр би йосндан төөрсн болхла –
 Терм нанла үлдх билә.
 5 Кемр тадн үнндән нанд деерлкчәхлә,
 Му нертәдм шооджахла –
 6 Медж автн: энтн Бурхн нанд хоран күргв,
 Терүнә гөлм намаг бәрв.
 7 «Намаг алжана!» – гиһәд би хәәкрүв,
 болв хәру уга.
 Дөң сурнав,
 болв харсдгнь уга.
 8 Бурхн мини хаалһ хаав –
 йовж болшго болв.
 Мини хаалһиг харнһуһар хаав;
 9 Күндлһиг нанас холдулв,
 Мини толһаһас титм шүүрж хайв.
 10 Бурхн намаг эргмдән тасжад авчана –
 би үкжәнәв!
 Нәәлвриг моднла әдләр унгарнь таслв.
 11 Намаг Тер цухларн дәврв,
 Намаг бийиннь дәәснә тоод орулв.
 12 Хаалһ һарһад Терүнә дәәсн намаг дәвржәнә,
 Мини сегд орад иржәнә.

- 13 Тер нанас мини ахнр-дүүнрим хольжулв,
Таньдг эмтн нанас зулдг болв.
- 14 Өөрхн эмтн намаг үлдэв,
Таньдг эмтн намаг мартв.
- 15 Эврәннь герт бөөлһсн эмтн,
зарц күүкд улс намаг талын күүнд тоолжана.
Теднд би күүнэ күн болв.
- 16 Зарцан дууднав – тер хэрү өгхш,
Ода терүг сурж-эрхмн болжанав.
- 17 Мини эмсхлэс гергм зулна,
төрл-садндан би жигшүртэ болжанав.
- 18 Нанд нам бичкн көвүд дурго:
Намаг һарч ирхлэ – наад бэрнэ.
- 19 Би өөрхн нөөжнртэн һэ болжанав,
Мини дурлжасн эмтн өмнэсм сөрцхэв.
- 20 Би арсн ясн хойр болад үлдв,
Зуг бүүлм бүрн-бүтн.
- 21 Хөөрлтн! Үүрмүд, намаг хөөрлтн,
Намаг Бурхна һар цокв!
- 22 Яһад тадн намаг Бурхнла эдл мөрджэнэт,
Мини махмудар цаджахшта?
- 23 О, кемр мини үгмүд бичж авсмн болхлаг,
Тедниг дегтрт бичсмн болхлаг,
- 24 Хорһлжн деегүр төмрэр хаһлад,
Чолунд мөңкинд үлдэхнь!
- 25 Болв би меднэв – мини Харсач өмд,
Аштнь Тер һазр деер зогсх!
- 26 Мини цогцин арсн унв чигн,
эмм һартл би Бурхиг үзхв.
- 27 Би эврәннь нүдэр Терүг үзхв,
Би эврэн – талдан күн биш!
Нам мини зүркн цокдган чигн ууртха.
- 28 Тадн болхла намаг көөлдхэр седжэнт,
Намаг цугтаднь гемшэжэнт.
- 29 Тиигхлэ селмэс ээтн,
Юңгад гихлэ догшн йовдл селмэр засглгдмн.
Тадн медхит: ик зарһ бөөдмн!

Цофарин келси үг

20 ¹ Наамас ирсн Цофар иигж хэрү өгнө:

- ² – Эн учрар мини седклин зовлн
 Намаг хэрү өгтхэ гижэнэ,
 Тегэд би үүмэтэ бөөнөв.
- ³ Би һундлта гемшэлһ соңсв –
 Би ода медсэрн хэрү өгнөв.
- ⁴ Эклцэснь күүг һазр деер
 бөөлһснэс нааран чи медвчи:
- ⁵ Хар саната күүнэ жирһлнь агчм,
 Бурхнд иткдго күүнэ байрнь – цаг зуура.
- ⁶ Тенгрт тер күртхэ,
 Толһаһарн үүл көндөдтхэ –
- ⁷ Бааснлаһан әдл тер мөңкинд уга болх.
 Терүг урднь үзсн күн келх: «Тер яһла?»
- ⁸ Зүүдн мет тер нисх, күн олж чадшго,
 Сөөһин үзгдл мет тер билрх.
- ⁹ Терүг үзжэсн әмтн дәкж харһшго,
 Төрскн һазрт дәкж терүг үзшго.
- ¹⁰ Терүнә үрд угатя әмтнә өмн сөгдх,
 Терүнә һарнь зөөринь хэрү түгәж өгх.
- ¹¹ Тегэд баахн насла әдләр
 терүнә цогцнь цецгәрв чигн,
 тер һазрт орх.
- ¹² Келн дорнь торчах хар санан
 әмтәхн болж терүнд медгдтхэ.
- ¹³ Дегд хәәртәһәр терүгән тер хадһлжана,
 Сулдхлго амндан бәржәнә –
- ¹⁴ Терүнә геснднь бөөх тиим хот
 моһан хорт хүврх.
- ¹⁵ Зальгсн зөөрәрн бөөлжх –
 Бурхн терүнә геснәс зөөринь һарһулх.
- ¹⁶ Тертн моһан хор көкх,
 Терүг моһа хатһад алх.
- ¹⁷ Усна урсхул тер үзшго,

- 18 Өрмтэ болн балта холмуд, хоожур үзшго.
 Килмжтәһәр цуглулжасан эдллго
 кевтнь хэрү өгх,
 Оржах орунь терүг байрлулшго,
 19 Яһад гихлэ тер угатя әмтиг дажрла,
 дурго болла,
 Эврән эс бәрсн гермүдиг бийдән авчала,
 20 Яһад гихлэ терүнә дотркнь хандго бәәж,
 Седвәрнь чилдго бәәж.
 21 Юн чигн юмн терүнә ховдгас алдрдго бәәж!
 Тегәд терүнә бәәхтә бәәдл удандан бәәшго:
 22 Дала-нала болад бәәжәтл зовлң үзгдх,
 Нег кемлэ тер му бәәдлд тусх.
 23 Терүнә гесн таг-яг чикәтә,
 Болв терүн деер Бурхна цухл буух,
 Тернь цогц-махмуд деер ик хур асхрсн мет болх.
 24 Кемр төмр чашкас зулад гүүхлэ,
 Күрл сумн терүг цумлх.
 25 Терүг цумлад, нурһнась һарх,
 Узүрнь цөсинь хаһлх –
 Тегәд одж тер йоста әәмшг медх!
 26 Харңһу таг терүг күләжәнә,
 Бөкшго һал терүг зальгх,
 Шатрт үлдсн тоотынь цугтаһинь шатах.
 27 Теңгр терүнә хорта йовдлынь секх,
 Һазр терүнә өмнәс сөрлт кех.
 28 Гертнь бәәх зөөрнь кевтән уга болх,
 Бурхна цухлын өдрәр тернь усн мет урсх.
 29 Бурхнас тиим хөв хар саната күүнд ирх.
 Бурхна шиидвр терүнд тиим болх!

Йовин өгсн хэрү

21 ¹Йов иигж хэрү өгнә:

- 2 – Соңстн, соңстн мини үгмүд,
 Эннь чигн таднас нанд төвкнүллһн болтха!
 3 Намаг келтл тесжәтн,

- Келснэ хөөн наад бэртн.
 4 Би күүнд хунджану?
 Эс гихлэ уурлх төр нанд угай?
 5 Хэлэтн намаг – менрхит,
 Аман харарн хаахит.
 6 Эврэн санхларн – ээһэд однав,
 Тер дарунь чичрэд однав:
 7 Яһад хар саната эмтн һазр деер бээдви,
 Яһад көгшрх дутм теднэ күчнь икдэд бээдви?
 8 Батрад одсн хөөт үйнр теднлэ хамдан,
 Теднэ нүдн хөөт үрдэн үзнэ.
 9 Тедн эвтәһәр гермүдтән бээнэ, ээмшг медхш,
 Тедн деер Бурхна мотр өрггдэд уга.
 10 Теднэ үкрмүдиг кезэ чигн бух үзнэ:
 Цугтан туһлна, зуурмар һарсн туһл уга.
 11 Теднэ бичкдүд хөд мет альвлна,
 Бичкдүднь ни-негәр тогльна,
 12 Кеңкрг болн ятх цокад дуулна,
 Бүшкүр татад байран кенэ.
 13 Эврәннь өдрмүдән сән-сөөхн давулна.
 Тедн үклин һазрт амрар күрнэ.
 14 Зуг Бурхнд тедн келнэ: «Маднас йов цааран,
 Чини хаалһ медхәр седжәхшвидн!
 15 Бидн Терүнд церглх – Хамгин Күчтәнһ кен
 болжахмб?
 Терүнд мөргснэс юн олз болжана?»
 16 Болв амулң-менднь теднэ һарт биш!
 Хар саната эмтнэ селвгэс хол бээнэв!
 17 Хар саната эмтнэ герлнь шулун унтрну,
 Теднд му бээдл үзгднү?
 Бурхн уурлхларн тедниг зовлнд орулну?
 18 Тедн салькнд цокгдад, хагсу өвснлэ эдл
 болхнь,
 Хүүд цокгдсн буудян хайгла эдл болхнь!
 19 Эс гихлэ терүнэ көвүдт цааж белдсн болхий?
 Хар саната күн эврэн меддгәр
 терүнд Бурхн икәр күртәтхә.

- 20 Эврәннь нүдэрн үкл үзтхэ,
Хамгин Күчтэһин цухлынь медж автха!
21 Хар саната күүнэ жирһлин болзг чилхлэ,
Үкснэ хөөн терүнд өрк-бүл юмб?
22 Болв Бурхнд медрл сурһхмби?
Тер нам Бурхна теңрин элчнрин зарһ кенэ.
23 Негнь амр цадхлң бөөдлдән,
цецгэржэх чидлтэ цагтан өңгрнэ.
24 Терүнэ цогц-махмуднь тарһн,
Терүнэ яснь чимгэр дүүрн.
25 Талдан күн седклин һашудснас өңгрнэ,
Сән жирһл нам үзлгө өңгрнэ.
26 Тедн хоюрн һазрт кевтх,
Хоюрн өтөр даргдх.
27 Нанд хоран күргхэр бөөх тадна седклиг
Болн аалиг меджәнэв.
28 Келхд: «Нойдын гермүд ода альд?
Хар саната әмтнэ бөөсн сегмүд альд?»
29 Зуульчлж йовх әмтнәс тадн сурсн угавт,
Теднә герчлһиг ухалсн угавт?
30 Зовлң ирсн өдрлэ хар саната күн харсгдна,
Цухлын өдр тер дажрлһнас сулдхгдна.
31 Кен терүнә чирәд йовдлынь үннәр келхмб?
Кен терүнә һарһсн тоотынь илдкж засглхмб?
32 Терүг тоомсртаһар үкәр тал авч одх,
Тер һазртнь харул зогсагдх.
33 Тиньгр һазр терүнд бул болх,
Әмтнь цугтан терүнә ардас йовх,
Өмннь йовсн әмтиг тоолж болшго оln болх.
34 Тадна хоосн саатуллһн нанд юмб?
Тадна келсн үг – мел худл!

Һурвдгч күүндвр

Элипазин келсн үг

22 ¹Теманас ирсн Элипаз иигж хэрү өгнэ:

- ² – Бурхнд күүнэс тус бөөнү?
Нам хамгин ухатань зуг бийдэн тусан күргнэ.
- ³ Чини үннэс Хамгин Күчтэд ямаран
байр болжахмб?
Чини цевр-цер бөөдлэс Терүнд ямаран
олз оржана?
- ⁴ Бурхнас ээснд Тер чамаг керлдхий,
Энүнэс кэлтэ – зарһд орулхий?
- ⁵ Мел уга! Чини хорта йовдл дегд ик,
Йос эвдлһэн чи чилэшгоч!
- ⁶ Керг уга болв чигн
чи ахнр-дүүнрәсн алв суржавч,
Эмтнэс бөөсн хувцинь төөлж аввч.
- ⁷ Мөөрж йовсн күүнд ус өгсн угач
Болн харһнж йовсн күүнэс өдмг хармнвч.
- ⁸ Чидлтэ эмтнд чи һазр өгвч,
Деермч эмтн терүн деер бөөцхэв.
- ⁹ Чи белвсн гергдиг хоосар йовулвч,
Өнчн бичкдүдин сүүлнк түшгинь булаввч.
- ¹⁰ Тегэд чини эргнд хавхс тэвэтэ,
Генткн ээмшг ээлһжэнэ:
- ¹¹ Тегэд эн харһуд чи юм үзжэхшич,
Чамаг усна аюл бүркв.
- ¹² Бурхн теңгр деер эсий?
Деегшән одд хэлэ, тедн ямаран өндр!
- ¹³ Чи келхич: «Бурхн – ю меддв?
Таг харһуһас Тер ю үзж келхмб?
- ¹⁴ Хэлэхд Терүг үүлн хаажана,
Теңгрин ораһар йовад Тер мадниг үзжэхш».
- ¹⁵ Кезәнэ килнцтэ эмтнэ һарһсн хаалһар

- Чи цаарандан йовхар бэнчи?
16 Теднь болзгасн урд жирлэсн хаһцла,
Гермүдинь усна урсхул уга келә.
17 Тедн Бурхнд келлә: «Маднас йов цааран!
Хамгин Күчтә маднд ю кеж чадхмб?»
18 Бурхн болхла, гермүдинь зөөрәр дүүргжәлә!
Болв хар саната әмтнә селвгәс би холв!
19 Үннч күн хәләһәд байрлх,
Буру уга күн терүг наад бәрх:
20 «Тегәд мана дээсн уга болв,
Юм үлдәлго һал тедниг зальгчкв!»
21 Терүнлә бичә өшәрк, эвц –
Тегәд чамд сән бәәдл ирх.
22 Терүнә амнас һарчах сурһмж ав,
Терүнә келсн үгмүдиг зүркндән орул.
23 Хамгин Күчтә тал хәрү эрг – күцәмжтә болх,
Зуг килнцән эврәннь сөгәс көөһәд һарһ!
24 Эврәннь алтан тоосн гиж санхла,
Офирәс авсн зөөрән – һолын чолун гихлә,
25 Кедр ова цаһан мөңгнә ормд
Хамгин Күчтән чини алтн болхлаг –
26 Тегәд чи Хамгин Күчтәд байран олхич,
Чи Бурхн тал хәләхич.
27 Терүнд тегәд мөргхич,
Тер чамаг соңсх.
Чи эврәннь андһаран күцәхич.
28 Ямаран чигн керг күцәхәр седхлә –
диилвртә болх.
Чини хаалһд герл һарх.
29 Кедр кен чигн басгдсн болхлаг,
чи «Деегшән өөдлүлтн!» – гиж келхлә
Бурхн хәләцн бөксн күүг аврна.
30 Нам бурута әмтиг Тер харсч авна,
Чини цевр бәәдләр харсх.

*Йовин өгсн хэрү***23**¹ Йов иигж хэрү өгнэ:

- ² – Мини һундл урдк кевтән һашута,
Терүнә күнд һарас би эмсхжәнөв.
- ³ Терүг альд олхинь,
Терүнә бөөрнд яһж күрхинь медсн болхнь,
- ⁴ Би Терүнә өмн эврәннь кергин тускар келх
билэв,
Һундлан кевтнь келж өгх билэв.
- ⁵ Би ямаран хэрү өгхинь медх бөөжв,
Би ю келхинь медж авх бөөжв.
- ⁶ Тер нанла эврәннь цуг күчэрн зарһцх билү?
Уга, Тер намаг сонсх билэ!
- ⁷ Тенд чик седклтә күн
Терүнлә зүткж чадх билә,
Би эврәннь Зарһчас мөнкинд сулдхвр авх
билэв.
- ⁸ Болв зүн үзг тал йовнав –
Тер тенд уга,
барун үзгт чигн Терүг олж чадшгов,
- ⁹ Ар үзгт Бурхн ю кеж йовхинь би үзжәхшв,
Өмн үзг тал эргж одвчн – би медшгов.
- ¹⁰ Болв Тер мини хаалһ меднә.
Намаг һалд орулад сөрхлә,
алтнла әдләр һархв.
- ¹¹ Терүнә мөрәр көлм чикәр йовла,
Терүнә хаалһар һажил уга йовлав.
- ¹² Терүнә заквр алдл уга күцәләв,
Терүнә үгмүдиг алдл уга хадһллав.
- ¹³ Тер һанцарн шииднә – кен зүткхмб?
Тер седкл туссарн кенә.
- ¹⁴ Нанд нерәдсән Бурхн күцәх –
Терүнд тиимнь олар хадһлгджана.
- ¹⁵ Тегәд би Терүнәс әәжәнөв,
Ухалсн цагтан – әәһәд чичрәд однав.

- 16 Бурхн мини зүркиг ээмтхэ кев,
Хамгин Күчтэ намаг ээлһнэ.
17 Би таг харһуд уга болсн болхнь,
Харһу мини нүднд туссн болхнь!

- 24** ¹Хамгин Күчтэн зарһин болзгнь
яһад эс темдггдсмб?
Нам Бурхиг меддг эмтн –
Тедн чигн Терүнэ өдрмүд үзжэхш!
2 Эмтн межән чолусиг көндөнө
Болн хулхалж авсн малан хэрүлнө,
3 Өнчн күүнэ элжгинь хулхална,
Белсн күүнэ царинь бэрүллһнд авна,
4 Нуульһнчнриг хаалһас түлкнө,
Тегэд угатя эмтн нег цагла бултна.
5 Зерлг элжгнс мет
Угатя эмтн теегт һарад,
Хот хээж гүүцхәнэ,
Көдө һазр теднэ болн теднэ үрдин тежэл.
6 Тедн теегин тэрэг таслна,
Хар саната эмтнэ уста үзмин үдл цуглулна.
7 Теднд хувцн уга, нүцкәр унтна,
Киитнд теднд хуча уга.
8 Хур орхла уулд дунд
тедн норад чиигтәһәр бэәнэ,
Хорһдх орм уга болад,
хад чолунд шахлдна.
9 Хорта йовдл һарһдг эмтн
Өнчн күүкдиг көкнәс татж салһна,
Угатя күүнәс ялын ормд
үринь булаж авна.
10 Угатя улс нүцкәр йовцхана,
угатяд хувцн уга;
Ова өвс зөөнө – бийснь харһнна;
11 Чолуһар тос шахж һарһна
Болн уста үзм ишкәд шахсн бийнь ундасцхана.
12 Балһснд үкжәх эмтнэ зовжах түүрчллһн ик,

- Шавта эмтн дөңг суржацхана.
Зуг Бурхн хорта эмтнэ йос эвдлниг оньнжахш!
- 13 Теднь болхла, герлин өмнэс буцжана,
Терүнэ хаалһ медхш,
Терүнэ мөрэр йовхш:
- 14 алач өрин харнһула сернэ,
Һуульһнчиг болн угатыг ална,
Сөөһөр хулхач болна.
- 15 Аля кедг күн бүрүл цаг күлэж келнэ:
«Намаг кен чигн күн үзшго!» –
Чирәһән бултулна.
- 16 Сөөһөр герин эрст нүк һарһна,
Өдрт болхла тендэн бултцхана –
герл уга бөөцхәнэ.
- 17 Өрүн цаг теднд – таг харнһу,
Болв үклин сүүдрин әәмшглә тедн ижлдж.
- 18 Усн деер тедн торч чадшго,
һазр деер теднэ бөөрн харалта,
уста үзм талнь күн йовхш.
- 19 Хагсу болн халун цаг
цасна усиг уга кенэ,
Тедү мет килнцтә әмтиг – үклин һазр.
- 20 Теднэ тускар экин гесн мартх,
Өтн тедниг идх,
Теднэ тускар дәкж саншго –
Хар санан моднла әдләр хуһлгдх.
- 21 Хусрн гергдт үр һарһдго гиһәд тедн шахна,
Белвсн гергдт сән юм үзүлхш.
- 22 Бурхн болхла Бийиннь күчәрн
чидлтәһинь диилнэ,
Тедн босна, болв әмд үлдх угань медгджәхш.
- 23 Тер теднд әәмшг уга бөөдл болн дөң өгнә,
Теднэ хаалһас нүдән хаахш.
- 24 Әрә өөдлж йовад – уга болцхана,
Цугтан дегц унцхана,
Буудян толһа мет керчгднә.
- 25 Тиим эс болхлаг,

кен намаг худлд илдкх?
Кен мини үгмүд бурушах?

Билдадын келсн үг

25 ¹ Шуахас ирсн Билдад иигж хэрү өгнө:

- ² – Терүнд йосн чигн, ээмшг чигн бээнэ;
Эврәннь өөдмдөн Тер төвкнүн бээдл белглнэ.
³ Терүнэ цергиг тоолж болдви?
Терүнэ герл кен деер эс герлтнэ?
⁴ Яһж күн Бурхна өмн гем угаһан медүлхмб?
Күүкд күүнэ һарһснь цевр болхий?
⁵ Хэлэлч, нам сар герл уга
Болн Терүнэ нүднд одд чигн герл уга.
⁶ Күн болхла өтн,
Күүнэ отг – хорхас болжана!

Йовин өгсн хэрү

26 ¹ Йов иигж хэрү өгнө:

- ² – Чидл угад чи юуһарн дөң болвч?
Сулдсн һариг – чаңһавчи?
³ Ухаһан гееснд – ямаран селвг өгвч?
Туста болхин икэснь келж өгвчи?
⁴ Кен чамд тиим кел дасхв?
Кен чамд тиим уха орулв?

⁵ Үксн күүнэ сүмсн сүрднэ,
Йоралын усн болн терүн дотр бээхнь сүрднэ.
⁶ Үклин һазр болн Эвдрлһнэ һазр*
Бурхна өмн мел ил.
⁷ Бурхн Ар үзгиг көдө деегүр татв,
Тертн һазриг сулар өлгв,
⁸ Бийиннь үүлдн ус цуглулна

* 26:6 *Еврей келэр Абадон гижж келгднэ, эс гижж Үклин һазр гиснлэ эдл.*

- Болн үүлн күндрсндэн шууршго.
 9 Бийиннь ширэг Тер хаана,
 Терүг Бийиннь үүлөр бүркнө.
 10 Усна төвшүн бөөдл деер
 герл болн харңһуһин
 Межәһәр төөнг зурна.
 11 Теңгриг түшжэх юмс чичрнө,
 Терүнә күчтә дуунас сүрднө.
 12 Бийиннь сүркә чидләрн тенгс көдлгнө,
 Рахаваг ухаһарн ална.
 13 Терүг үлэхлө, теңгр чилгр болна,
 Терүнә һар мөлкж йовх моһаг цумлна.
 14 Эннь терүнә кергин чимкнь!
 Терүнә тускар бидн зуг әрә
 шимлдлһ соңсनावидн!
 Терүнә күчтә оһтрһун дууг – кен медхмб?

27 ¹Йов цаарандан иигж келнә:

- 2 – Мини зарһ эс кесн
 әмд Бурхар андһар тәвжәнәв!
 Намаг һундасн
 әмд Хамгин Күчтәһәр андһар тәвжәнәв –
 3 Мини әмсхл чилтл,
 Бурхна әмн дотрм бөөтл,
 4 мини амнас хажһр юмн һаршго
 болн келм худл келшго.
 5 Би тадниг зөвтә гиж тоолхас холв,
 Әмд деерән эврәннь цевр бөөдләс салшгов.
 6 Эврәннь зөвән бәржәнәв,
 терүнәс хоцршгов;
 Давсн жирһләсн би ичжәхшв.
 7 Мини дәәсн хар саната әмтнә тоод ортха,
 Нанд дурго күн хорта әмтнә тоод ортха!
 8 Бурхн терүг һәәлснә хөөн,
 Терүнә әминь таслсна хөөн
 Бурхнд шүтдго күүнд нәәлх юмн уга.

- 9 Терүг зовлң дэврхлэ,
Бурхн терүнэ хээкрсиг сонсхий?
10 Хамгин Күчтэд тер хээрлт олхий?
Ямаран цагт чигн тер Бурхиг дуудхий?
- 11 Би таднд Бурхна кергин тускар келсв,
Хамгин Күчтән седвэриг бултулхшв.
12 Тадн бийстн үзвт.
Тегэд хоосн күүндвр юуна төлө кегджэхмб?
- 13 Бурхнас хар саната күүнд күртх хөвнь
тиим болдг,
Хамгин Күчтэхэс деермч күн тиим юм авх:
14 Терүнэ үрд олн болтха,
Теднь хурц үлдлэ харһх,
Терүнэ үрд цадтлан өдмг идшго.
15 Терүнэс эмд үлдсинь күнд гемэс үкэрт орулх,
Тедниг белвсн гергднь хармнад
һундрхж уульшго.
- 16 Цаһан мөңгиг элснлэ эдлэр тер хоршатха,
Хувцнь бальчг-шавр болтха.
17 Терүнэ хадһлжасиг үннч күн өмсх,
Буру угань терүнэ цаһан мөңгинь авх.
18 Терүнэ гер – аралжна гүлмн,
Тэрэнэ маначин сег.
19 Тер байн күн кевтэ унтх, болв:
Өрүнднь нүдөн секхлэ – бээсн юмнь уга.
20 Усна аюл мет терүг ээмшг бэрх,
Сөөһөр терүг хү салькн хулхалх.
21 Дорд үзгин көдөһэс терүг
хү салькн өргэд авч йовх,
Ормаснь уга кех.
22 Терүг хармнл уга дэврх,
Терүнэ күчнэс хар саната күн ардан
хэлэлго гүүх!
23 Тегэд эмтн наад бэрэд альхан ташццах
Болн ардаснь ишкрх.

Берк Цецнэ туск дун

28 ¹— Тегэд цаһан мөңгн һардг орм бөөнө,
Алт цеврлдг беш бөөнө.

- ² Төмриг һазрас авна,
Улан мөңгиг чолунас хээлж авна.
- ³ Харһуг өмтн уурулжана,
Хамгин гүүнднь күрч йовна.
Тенднь зуг чолун болн таг харһу.
- ⁴ Өмтн уга һазрт көндө орм һарһна,
Кен чигн күүнө көл ишкэд уга тенднь.
Дэкэд тиигән деесәр буужах өмтн
һазр дор цугтаһаснь холд өлгөтө болна.
- ⁵ Өдмг өгчөх һазрнь,
Гүүндән һалар шатагджах мет.
- ⁶ Терүнэ ова чолун дотр сапфир бөөнө
болн алтна умш бултж.
- ⁷ Тиигән һардг жим хаалһиг
һәрд шовун чигн медәд уга,
Начн шовуна нүдн чигн үзәд уга;
- ⁸ Зерлг аң терүгәр ишкәд уга,
Арслң аң йовад уга.
- ⁹ Өмтн хад көндәнө,
Уулыг уңгарнь сөңглнө;
- ¹⁰ Чолун дотркиг малтна,
Зүсн-зүүл үнтә зөөр нүднд үзгднө.
- ¹¹ Тедн һолын экнд күрнө,
Бултулгдсн юмиг секнө.
- ¹² Болв цецн ухан альдас авгдв,
Альд тоолвр бөөдвн?
- ¹³ Терүнэ үниг күн медәд уга,
Эн делкәд терүг олж болшго.
- ¹⁴ Йорал уга орм келх: «Нанд тер уга».
Теңс бас келнө: «Нанд бас уга».
- ¹⁵ Цевр алтар терүг хулдж авч болшго,
Цаһан мөңг терүнә төлә өгч болшго.

- 16 Терүг Офирин алтар чигн хулдж
авч болшго,
Ониксэр чигн, сапфирэр чигн.
- 17 Терүнлэ алтн чигн,
үнтэ шил чигн эдлцшго.
Үнтэ алтн савас терүг сольж авч болшго.
- 18 Молрин тускар,
шурин тускар ухалад керг уга.
Цецн уха олж авхд
сувсн чолу олж авснас күнд.
- 19 Кушин назра топаз терүнлэ эдлцшго
болн цевр алтар хулдж авч болшго.
- 20 Тегэд альдас цецн ухан ирдви,
Серл ухан альд бээдви?
- 21 Эмд тоотын нүднэс тер далд бээнэ,
Нам теңгрин шовудас тер бултулгджана.
- 22 Терүнэ тускар Эвдрлһнэ назр болн
Үклин назр медүлнэ:
«Зуг зэнг маднд күрв».
- 23 Болв Бурхн терүн талк хаалһиг меднэ,
Зуг Тер бээх орминь меднэ:
- 24 Терүнэ хэлэц назрин захд күрнэ,
Теңгр дор бээхиг кевтнь Тер үзнэ.
- 25 Тер салькна күчиг тогтажахдан,
Усна межэ тогтажахдан,
- 26 Хурт диг-дара нарһжахтан,
оһтурһута аюлд хаалһинь заажахдан —
- 27 Тиигхд Бурхн цецн уха үзлэ,
Терүг йилһж авла, тегэд сөрэд тогтала.
- 28 Күүнд Тер келв:
«Деед Эзнэс ээлһн —
энүнд цецн ухан болжана,
Хорта йовдлас зуллһн —
энүнд серл-ухан болжана».

Йовин келси үг

29 ¹Йов цаарандан иигж келнэ:

- ² – О, кен нанд давсн цагим хэрү эргүлхмб:
 Намаг Бурхна хэлэжэсн тер өдрмүдиг,
³ Терүнэ гегэн герл мини толһа деер
 өгчэсн цагиг,
 Терүнэ герлэр би таг харнһу дотраһар йовсиг?
⁴ Бурхна иньгллт мини сег деер бээхд
 Хамгин сэн өдрмүдм тиим болдмн.
⁵ Хамгин Күчтэ нанла бээхд тииглэ
 болн нанла мини герин эмтн хажудм бээхд;
⁶ Мини хаалһ үсэр уһагджала,
 Уулын хад нанд сэн тос һарһжала.
⁷ Тер цагт би балһсна үүднд оддг билэв,
 Талвн деер эврәннь ормд суухин төлэ –
⁸ Баахн көвүд намаг үзхлэрн, хооран һардмн,
 Көгшд бослдад зогсцхадмн.
⁹ Һардачнр үг келхэсн эмэдмн,
 һарарн аман хаадмн,
¹⁰ Сээчүдин дунь тасрдмн,
 Тацнаднь келнь наалдмн.
¹¹ Намаг соңссн күн
 нам бийим хөвтэд тоолдмн.
 Намаг үзсн күн бийим буульдмн:
¹² Угатыя күүнд кергтэ дөнгинь өгснд
 болн харсдг күн уга өнчиг аврдгт.
¹³ Үклэс татж авгдсн күүнэ йөрөл нанд буудмн,
 Белвсн күүнэ зүркнд
 би байр орулдг билэв.
¹⁴ Би үннэр хувцар мет
 бийэн орадг билэв,
 Зөв-йосн нанд махла-күлт болдмн.
¹⁵ Сохр күүнд би нүднь болдг билэв
 болн доһлн күүнд – көлнь;
¹⁶ Хөв уга эмтнд би эцкнь болж йовлав

- болн таньдго күүнэ түрү-күндинь йилһдг билэв;
 17 Хар саната күүнэ шүдинь күүлдг билэв,
 Терүнэ амнась олсн зөөринь буладг билэв.
 18 Би эврәннь гертән үкхнь гиж санжалав,
 Мини өдрмүд, элснлэ эдл, то уга болһлав:
 19 Мини уңг уснд күрчәнэ,
 Мини ац деер чиг хонжана.
 20 Мини туурмж бөкшго,
 Мини харт саадг батар бэрэтэ.
 21 Эмтн намаг сонсдмн,
 Тедн мини селвг тагчгар күлэдмн.
 22 Намаг келснэ хөөн
 теднд немдг юмн уга болдмн.
 Тедниг мини үгмүд таалдмн.
 23 Тедн мини келхиг хур мет күлэв,
 Хаврин усн мет амарн хавлв.
 24 Кемр намаг инэхлэг, иткдго билэ,
 Мини жөөлн хэлэц хээдг билэ.
 25 Эврәннь баг дунд бээх хан мет
 теднд би хаалһинь заалав,
 теднд толһачнь боллав.
 Һундлд бөргдсн эмтиг тогтнулжах
 күүнлэ эдл би билэв.

30 ¹Ода болхла нанас баахнь намаг
 наад бэржәнэ,

- Нам мини мал хэлэжэсн нохас тал
 Теднэ эцкнриг би өөрдүлшго билэв.
 2 Теднэ чидлнь баһрж одсн болхла,
 Һариннь күчн нанд юмб?
 3 Түрү бөөдлэрн болн харһнлһарн зовжана,
 Тедн хагссн һазр эмн уга теегт
 харһуд мөлжжәнэ;
 4 Нигт урһмл дотрас һашун өвс таслна,
 Бура модна уңг теднэ хот.
 5 Тедн эмтн дундас көөгдв,
 Тедниг хулхачнр гийһэд хээкрнэ.

- 6 Нолын хагссн хуурһлд тедн бөөх,
Чолун дотр, һазрт һарһсн нүкнд бөөх;
7 Бура модн дотр мал мет
тедн уульцхана,
Буг өвсн дотр цугтан хамдан багһгджана:
8 Нерн-усн уга, күүнд керго,
Һазрасн көөгдсн өмтн.
9 Теднд би бас наадн болв,
Теднд нам зоогта үлгүр болв!
10 Нанд дурго болна, нанас зулна,
Намаг үзхлэрн нульмлго бөөхш.
11 Харм төрхд, мини саадгин көвч тер сулдхва —
Тегэд тедн мини өмн хазаран хайв.
12 Эн кишго өмтс барун талас дэврнө,
Тедн намаг көл деерөсм уңһала.
Намаг алхар эврәннь мөрән нан тал һарһна,
13 Мини хаалһиг кевтнь хаацхав,
Тедн мини үкләс олз һарһж авхар белдженә —
Тедниг кен чигн күн зогсаж чадшго!
14 Эрс хамхлад, өргн ормар нан тал аашцхана,
Аюл салькнла әдл дэврнө.
15 Нан деер әәмшг буув —
Күндллһиг салькнла әдләр тарав,
Сән бөөдл үүлнлә әдләр нүүһәд давв.
16 Мини чеежин әмсхл чилв,
Һашута өдрмүд намаг бөрв.
17 Сөөд ясн яарна,
Өвдкүр намаг зогсә уга шимженә.
18 Өмссн хувцм ик чидләр таслж тәәлгднә,
Киилгин зах мет намаг шахна.
19 Намаг бальчгт Бурхн хайв,
Би тоосн болн үмсн болв.
20 Таниг би дууднав,
Та зуг хәрү өгхшит.
Тана өмн зогсжанав —
Та намаг нам хәлэхшит,
21 Та нанд догшрхвт,

- Та эврәннь догшн һарарн
мини өмнэс дээлджэнэт;
22 Та намаг өргэд
ик хү салькнд бэрүлвт,
Эргүлж цокулвт –
23 Би меднэв: Та намаг үклд дахулж йовнат,
Ода эмд бөөх улс цугтан орх орм
тал дахулжанат!
24 Хөв дуту күн тал үкжэх кемлө
дөң суржахла һаран өргдви?!25 Би зовлнкта күүнэ төлө уульдг эс билү?
Угатыя әмтнә төлө седклм зовдг эс билү?
26 Хөв-кишг күлөлөв,
болв хар санан һарв;
Герл күлөвүв,
болв харнһу болв:
27 Мини дотрк буслад тогтнжахш,
Муульта өдрмүд мини өмнэс аашна.
28 Би харлад йовж йовнав, нарнас биш;
Әмтн хурсн һазрт босад хәәкрнэв, дөң сурнав.
29 Би ода шаһл чонд төрл болжанав,
Страус шовуна иныг болв.
30 Мини арсн харлад унжана,
Мини ясиг халун хатажана.
31 Ода мини ятх уульжана,
Мини бүшкүр уульдг гергн мет түңшжәнә.

31 ¹ Нүднлөһән би бооца келәв,
Күүкдиг би хөлөшго боллав.

- ² Бурхнас ода ямаран хөв
нанд деерәс иржәхмб?
Хамгин Күчтәһәс ода ямаран заян
нанд деерәс иржәхмб?
³ Хар саната күүнд зовлң эс илгәгджәнү,
Килнц һарһдг күүг муульта бәәдл эс күлөжәнү?
⁴ Эс гихлә Тер мини мөриг үзжәхший,
Мини ишкддиг тоолжахший?

- 5 Мекэр би бөөсн болвзав,
Эс гихлэ хорта йовдл һарһхар адһвий?
- 6 Намаг Бурхн төв чиннүрт чиннүрдтхэ –
Намаг килнц угаг Тер медх!
- 7 Кемр мини ишкдл мөрэсн хажисн болхла,
Кемр мини зүркн хэлэцим дахсн болхла,
Кемр мини альхнд бузр юмн наалдсн болхла –
- 8 Тиигхлэ мини тэрсиг талдан күн идтхэ,
Тиигхлэ эклэд урһжах мини тэрэн
унгарн таслгдтха.
- 9 Кемр мини зүркн күүкд күүнд
авлгджасн болхла
Болн хоша бөөх күүнэ үүднд гетжэсн болхла –
- 10 Тиигхлэ талдан күүнэ төлэ мини авсн
гергн теермдтхэ,
Терүнлэ талдан күн кевттхэ!
- 11 Яһад гихлэ эннь аля йовдл,
Зарһд орх му йовдл.
- 12 Эннь – үмс һарһдг һал,
Эвдрлтд күргэд шатана,
Мини олсн олзиг унгарнь уга кенэ.
- 13 Кемр ялчнр нанд һундхла,
Би теднэ зарһинь эс сонссн болхла, –
- 14 Кемр Бурхн харсхар босхла, ю кех билэв?
Кемр нан тал ирхлэ ю келхүв?
- 15 Намаг геснд үүдэсн Бурхн –
тедниг чигн эс үүдэв?
Мадниг Тер Эврэн эс үүдэв!
- 16 Угата күүнд сурсинь «уга» гиж келвү,
Эс гихлэ нанас көлтэ
белвсн күүнэ нүдинь эс цуцрави?
- 17 Эврэннь зүсм хотан би һанцарн идвү,
Өнчн-өвүлэ эс хувалцву?
- 18 Уга, би баһ наснасн өнчн күүнд эцклэнь
эдл боллав,
Бичкнэсн белвсн эмтнд түшг боллав!
- 19 Кемр би йилһэн уга бөөдлөр

- хувцн уга күн яһж көрчэхиг хэлэжэсн болхла,
Угатад хучдг юмн угаг хэлэжэсн болхла,
20 Кемр тер намаг эс эдслсн болхла,
Мини хөөдин ноосн терүг эс дуладхсн болхла,
21 Кемр балһсна ик үүднд
намаг дөңнхиг медэд бээж,
би өнчн-өвү күн тал харан өргсн болхла –
22 Тиигхлэ мини нар хагсад унтха,
Тиигхлэ нарм тохаһарн хуһртха!
23 Болв Бурхнас нанд зуг
ээмшг болн дэврлһн,
Нанд Терүнэ алдриг дааж болшго!
24 Кемр би алтнд нөөлсн болхла,
Нухмл алтна тускар:
«Мини харсач эн!» – гиж келсн болхла,
25 Кемр би эврәннь зөөрт
ямаран ик гиж байрлсн болхла
Болн яһж нарм ик юм авсмн болхла,
26 Кемр би нарна герл
Болн сарин гилвксн йовдл үзэд,
27 Би зүркэри нуувчар авлгдсн болхла,
Би теднд мөргэд бийинь харан үмссн болхла –
28 Эннь зарһд орулх керг болх билэ.
Тегэд Хамгин Деерк Бурхн керго гинэд
би зарлх билэв!
29 Би дөөснәннь зовлдн байрлх билү,
Терүнд хорта йовдл учрхла,
би дүрклх билү?
30 Уга, би келэри килнц нарһсн угав,
Үкүлх харал терүнэ жирһлд тэвсн угав!
31 Мини сег дотр эмтн иигж келсн угай:
«Мадниг цугтаһинь цадтлнь махар тоох».
32 Йовцн талын күн һаза хонсн уга:
Терүнэ төлэ мини үүдн секэтэ билэ.
33 Би талдан эмтнлэ эдл
Эврәннь му йовдлан бултулсн болвзав,
Эврәннь хар санаһан өвртэн бултулсн болвзав?

- 34 Олн-эмтнэс эәһэд,
Төрлмүдин дурго боллһнас эәһэд –
Тагчград гертэсн һазаран һарлго бәәви?
- 35 О, кемр тадн намаг соңссн болхла!
Мини сүүлңк үг эн – Хамгин Күчтә хэрү өгтхә!
Мини Бурушагч нанд цаас бичтхә –
- 36 Тер бичвриг ээм деерән авч йовх биләв,
Бий деерән титмлә әдләр тәвх биләв.
- 37 Бурхнд Би бийиннь жирһлән келж өгх биләв.
Терүн тал нойн мет өөрдх биләв.
- 38 Кемр мини килнцин тускар һазрм уульжахла,
Тәрәнд хәһлсн межәс цугтан уульжахла,
- 39 Кемр би өңгәр терүнә темс иджәсн болхла,
Тәрәчнрин әминь таслсн болхлаг –
- 40 Тиигхлә буудян ормд хатханчг өвсн урһтха,
Ичмәнә ормд – буг өвсн.

Энүгәрн Йов үгән төгсәв.

Әлигун келсн үг

- 32** ¹Тегәд Йовин һурвн үүрмүд терүнлә зүткдгән уурцхав. Йов эврән бийән зөвтәд тоолжав. ²Болв Барахелан көвүн Әлигу, Раман отгин Бузан хөөт үй, дегд уурлв. Бурхиг биш, бийән зөв гижәснд тер Йовд уурлв. ³Әлигу терүнә һурвн үүрмүдт бас уурлв, юңгад гихлә тедн хэрү өгч чадсн уга, теднәһәр болхла Йоваг буру гиж тоолжана. ⁴Болв Әлигу Йовата күүндхәсн болһажав, юңгад гихлә тедн һурвулн ах бәәж. ⁵Зуг теднд келдг хэрү уга болхла, дегд уурлв.

⁶Бузан хөөт үй, Барахелан көвүн Әлигу иигж келнә:

- Би насарн баахн биләв,
Тадн болхла – көгшд;
Тегәд би ичдг, әәдг биләв.
Зуг медсән таднд келж өглго бәәләв.
- 7 Болв би шиидләв: көгшнь келтхә,

- Медэтэ насн цецн уханд дасхтха.
 8 Тегэд күүнд сүмсн бөөнөлм,
 Хамгин Күчтэһин үлэснь серл орулна!
 9 Ханцхн көгшд цецн болдгнь үнн биш,
 Зуг медэтэнь чикэр тээлх гиснь бас үнн биш.
 10 Ода би тегэд келсв, тадн соңстн,
 Би медснэсн келж өгсв!
 11 Би тадниг келэд дуустл күлэлэв,
 Үгэн төвлэд автл,
 Тадна цээлһвртд оньган өгдг билэв.
 12 Би тадна келсиг оньган өгч соңслав –
 Болв таднас нег чигн күн Йоваг бурушасн уга,
 Нег чигн күн терүнд хэрү өгсн уга.
 13 Тегэд цецн ухата болвидн гиж бичэ келтн –
 Күн биш, зуг Бурхн терүг илдкх гисэт!
 14 Терүнэ үг нанд нерэдгджэхш,
 Би терүнд таднла эдлэр хэрү өгшгов.
 15 Тедн ээжэнэ, дэкж юм келжэхш –
 Теднд келх үг үлдсн уга.
 16 Кемр тедн тагчг бөөхлэ, тегэд би ю күлэхмб,
 Мел юм келлго зогсжацхану?
 17 Эврәннь саамдан би бас хэрү өгсүв,
 Би медсэн бас келж өгнөв.
 18 Мини үгмүд девржэнэ,
 Мини седкл нанд амрлт өгчэхш.
 19 Дотрм чаһр хаагдсн мет болжана
 болн шин бортхла эдлэр хаһржанав.
 20 Келж өгнөв – нанд амр болх,
 Тегэд хэрү өгнөв!
 21 Өмнэн кен бээхинь хэлэшгов,
 Кенднь чигн таасгдхар бээхшв,
 22 Би таасгдж чаддгов,
 Эс гиж Үүдэч намаг уга кетхэ!

33 ¹Тегэд Йов, мини келсиг соңс,
 Үг болһиг тодлад ав!

² Ода би аман секжэнэв!

- Мини келн эклэд келжэнэ.
3 Мини зүркн үннэр келжэнэ,
Амнасм цевр үнн харчана.
4 Намаг Бурхна Сэкүсн үүдэлэ,
Хамгин Күчтэн эмсхл нанд эм орулла.
5 Кедр чадхла – чи нанд хэрүһинь өг,
Ноолданд ор, өмнм һарад зогс!
6 Бурхна өмн би чамла эдл болжанав,
Би бас шаврар кегдлөв!
7 Би чамаг аэлһжэхшв,
Мини дажрлһн чамд күнд болшго.
- 8 Чамаг мини чикнд келсн
Үгмүдин аэһинь би сонслав:
9 «Би цеврв, һаң угав
болн килнцд орсн угав,
Нанд буру уга!
10 Бурхн намаг Эврәннь дээсн гихэр,
Мел бурушахар хээһэд бээнэ,
11 Мини көлд чөдр өлгнэ,
Хаалһим кевтнь хэлэнэ».
- 12 Хэрүднь би келх билэв:
чи зөвтэ бишич,
Бурхн күүнэс иклм!
13 Яһад чи Терүг гемшэжэнэч:
Тер чамд хэрү өгчөхш гиһэдий?
14 Бурхн нег дэкж келнэ,
Эс медхлэ хойрдад келнэ.
15 Ордан орад эмтн нөөртэн сөөһин үзгдл үзнэ.
16 Тегэд Тер теднэ чикнднь келнэ,
Керлдлһэрн тедниг аэлһнэ:
17 Күүг му кергэснь татж авхин төлө,
Терүнэс деерлклһ салһхин төлө,
18 Йорал уга һазрт терүг унхаснь бэрхин төлө,
терүнэ жирһл үклэс саглна.
19 Эс гихлэ Бурхн күүг кевтртнь гемэр засглна,

- Терүнэ яснд агчмд чигн амрлт уга.
20 Тиигхлэ терүнэ геснд өдмг орхш,
дурта хотнь жигшүртэ болна.
21 Цогцнь шүүрэд, ода тернь үзгджэхш,
Махар бэргдсн урднь эс үзгджэсн яснь нарчана.
22 Тер күн үкэрин амнд,
Үклдэн өөрдж ирв.
23 Болв хажуднь Бурхна элч-харсач –
миһнэ негнь – зогсжахла,
тер зовжах күүг чик хаалһд орулдг,
24 Терүг хармнад келх:
«Сулдх терүг, үкэрт бичэ орул,
Би терүнэ төлэ алв өгнэв», –
25 Терүнэ цогц баһ настаһан эдл шинрх,
Тертн тегэд баһрад одх.
26 Бурхнд тер зальврад орулж авгдх.
Байрлхларн Бурхна чирэ үзх,
Бурхн терүнд үнн бөөдлинь хэрүлх.
27 Эмтн тал хэләһэд тер келх:
«Би килнцтөв, үнниг хажилһв,
Болв Тер кесн-күцәсим шоодад
нанд засглһ кесн уга.
28 Тер мини әмиг үкәрәс хулдж авв,
Би герл үзхв!»
29 Энүг кевтнь Бурхн күүнэ төлө кенә –
Хойр, хурв дәкж кенә.
30 Терүг үкәрәс харсж авхин төлө,
Жирһлин герл терүнэ төлө гилвкүлдгәр тиигнә.
31 Онһган өг, соңс Йов,
Тагчгр – би келнәв!
32 Кемр нанд хәрү өгх үг бөөхлэ кел,
Би байртаһар чамаг зөвтә гисүв.
33 Кемр уга гихлэ – намаг соңс,
Тагчгр, би чамд цецн уха заасув.

34 ¹Элигу иигж цаарандан келнэ:

- ² – Цецн эмтн, намаг сонстн,
Меддг эмтн нанд оньган өгтн,
³ Яһад гихлэ чикн үгмүд келсиг таньна,
Келн хотын амт медснлэ эдл.
⁴ Чикэр шүүж авхмн,
Юн сән-сээхн болжахинь
Хоорндан медж авхмн.
⁵ Йов иигж келв: «Мини зөв,
Бурхн нанд зарһ кехэр бөөхш.
⁶ Би зөвтэ болв чигн – худлчнрин тоод орулгдв,
Буру уга бийнь эдгдшгоһар шавтулгдув».
⁷ Йовла эдл күн бөөдви?
Дажрлһиг тер ус уужах мет келнэ.
⁸ Хорта эмтнлэ тер негднэ,
Хар сана һарһжах эмтн дунд тер йовна.
⁹ Тер келлүс: «Бурхнд таасгдхар седсн
күүнд олз уга».
¹⁰ Тегэд – ухата залус сонстн намаг:
Бурхн му йовдл һарһшго,
Хамгин Күчтэ хорта йовдлас хол!
¹¹ Эмтиг Тер кесн кергөрнь ашлна:
Күн болһн эврәннь күцэмжэрн авчана.
¹² Бурхн үнндән хорта йовдл һарһжахш,
Хамгин Күчтэ зарһин зөвиг хажилһжәхш.
¹³ Терүг һазриг һардтха гиж кен тәвв?
Терүнд кен цуг делкәг өгв?
¹⁴ Кемр Тер Эврәннь зүркән хааһад,
Эврәннь әмсхлән Бийдән авсн болхла –
¹⁵ Әмтә-киитә кевтән тер дарунь үкх билә,
Тегэд күн дәкн тооснд хүврх билә.
¹⁶ Кемр чамд ухан бөөхлэ – соңс,
Мини келснд чикән өг!
¹⁷ Үнн юмнд дурго күн һардж чадхий?
Үннч болн Күчтә Бурхиг зарһд орулхийч?

- 18 Хаанд «кишго күнч!» – гиж келдгинь,
Эркшилтэ байн күүг «хар саната!» –
гиж нерэддви?
- 19 Болв Бурхн хардачнрт таасгдхар седдгонь,
Байн күүг, угатя күүг деегшөн тоолхш.
Юнгад гихлэ тедн цугтан –
Терүнэ харар үүдэгдсмн.
- 20 Тедн сөөһөр генткн үкцхэнэ,
Келн-улсиг үүмүлөд уга болцхана,
Күчтэнь хольвлгдна, зуг күүнэ харар биш.
- 21 Бурхн күүг мөрдэд хэлэнэ,
Терүнэ ишкдлиг кевтнь үзнэ.
- 22 Хорта йовдл харһдг эмтнд бултдг
Таг харһу болн бүрнц цаг уга.
- 23 Яһад гихлэ күүнд Бурхн тал
зарһд одх болзг харһад керг уга.
- 24 Бурхн күчтэ эмтиг сурлго цокад унһана,
Теднэ ормд талдан улсиг тэвнэ.
- 25 Яһад гихлэ Тер теднэ керг меднэ,
Дэкэд нег сө цугтаһинь каалад күүлнэ!
- 26 Цугтаннь нүүрт тедниг хар саната
эмтнлэ эдлэр алх.
- 27 Яһад гихлэ Бурхна мөрин тускар эс ухалснд
Тедн Терүнэс буру хэлэнэ.
- 28 Тегэд угатя улсин дун Терүнд күрч,
Дорацулгдсн эмтнэ түншлһ Тер соңсв.
- 29 Кемр Тер тагчг бөөхлэ –
Терүг кен гемшэхмб?
Кемр Эврәннь чирөһән бултулхла –
Терүг кен үзхмб?
Тиим йовдл олн-эмтнлэ
болн күүлэ болдмн,
- 30 Яһад гихлэ Бурхнд иткдго күн
эмтнд хавх тэвэд бичэ нойрхтха гинэ.
- 31 Бурхнд иигж келсн сән болвза:
«Намаг засгль – дэкж би килнц харһшгов.
- 32 Мини меддгог нанд дасх,

- Кемр му юм һарһсн болхла —
дәкж кешгов».
- 33 Кемр чи буруһан эс һарһсн болжахла
Ю күләжәнч?
Би бишв, чи эврән шиидвр авх зөвтәч.
Юм меддг болхла — келж өг!
- 34 Тоолврта әмтн келх,
Намаг сонсжах цецн күн келх:
- 35 «Йов меддго юман келжәнә,
Терүнә үгнә чинр уга».
- 36 Йов хар саната әмтнлә әдл келжәхлә,
Терүг кевтнә сөртхә.
- 37 Яһад гихлә килнц деерән тер деегүр
бәәдл немжәнә,
Альхан ташад, маднд дөөгнә
болн Бурхна өмнәс эврәннә келән икдүлжәнә.

35 ¹Элигу цаарандан иигж келнә:

- 2 — Чи зөвтәв гиж санжанчи?
Чи келжәнәч: «Бурхн биш, би зөвтәв»,
- 3 «Нанд юн олз болжана?
Килнц һарһлго бәәхд — юн олзв?» —
гиж келжәнәч.
- 4 Терүнд би чамд хәрү өгсүв,
Чамд болн чини нәәжнрт:
- 5 Теңгр тал хәлә — оныган өг,
Чини деер олн үүлн ямаран өндрт бәәнә!
- 6 Кемр килнц һарһсн болхлаг —
Бурхнд ю кеввч?
Му йовдл икдүләд —
Терүнд ю үзүлжәнәч?
- 7 Кемр чи үннч болхлаг —
Терүнд ю өгчәнәч,
Тер ю чини һарас авхмб?
- 8 Чини му йовдл,
Чини үннч бәәдл зуг әмтнд күрх.

- 9 Олн дажрлһнас әмтн түншжәнә,
Чидлтә күүнә һарас сулдхар суржана.
- 10 Болв нег чигн күн келшго:
«Сөөһәр маднд ду белглдг Бурхн –
Мини Үүдәч альдв?»
- 11 Назр деерк аңгудас мадниг ухаһар
болн цецн белгәр тенгрин шовудас
йилһсн Терий?»
- 12 Кемр тедн хәәкрхлә –
теднә хар сананас болн деерклһнәс көлтә
Тер хәрү өгчәхш.
- 13 Бурхн хоосар эрәд сурсиг соңсхш,
Хамгин Күчтә терүг эс үзсәр бәәнә.
- 14 Терүнәс даву Терүг үзжәхшв гиһәд,
Терүг зарһд күләжәнәв гиж чи келжәнәч.
- 15 Дәкәд бас – Терүнә цухл адһжахш гиһәд,
Дуту-дундынь Тер икәр үзжәхш гиһәд?!
- 16 Уга, Йов киидән келжәнә,
юм ухаллго олн үг келжәнә.

36 ¹Элигу бас иигж немнә:

- 2 – Невчк тесжә – би чамд үзүлсүв.
Бурхна тускар талдан юм чигн келсүв.
- 3 Би эврәннь Үүдәчин зөвинь үзүлхин төлә,
Келхәр бәәхән холас эклсүв.
- 4 Йосндан мини үгмүд худл биш,
Чини өмн – күцц медрлтә күн.
- 5 Бурхн күчтә! Тер кенд чигн дурго болжахш.
Тер ухата болн чидлтә.
- 6 Хар саната күүг Тер әмд үлдәшго,
Дажргдснднь – чикәр һарһж өгх.
- 7 Тер үннч күүнәс хәләцән бултулшго,
Тедниг хаана ширәд мөңкинд суулһх,
Тегәд тедниг өөдлүлх.
- 8 Кемр тедн чөдрт бәрәтә бәәхләг,
Муульта бәәдлин цевд бәргдсн болхлаг –

- 9 Эннь Тер теднд кергинь,
хорта йовдлынъ болн деерклһинь заажана,
10 Чикнднь сонсхад, уха орулжана,
Йоснд уга йовдлан хайтха гижәнә.
11 Кемр тедн соңсад, Терүнд церглхлә,
Тегәд теднә жирһл өлзәтәһәр чилх,
Үлдсн жилмүднъ сән болх.
12 Кемр эс сонсхлаг – зер-зевәр шаагдх,
Тоолвр угадан үкцхәх.
13 Хар саната әмтнә зүркнъ цухлар дүүрн,
Тедниг Тер цевәр орав чигн тедн зальвршго.
14 Тедн баахн насндан үкцхәнә,
Жирһлән аля әмтнлә чиләнә.
15 Болв угатыг зовлңгас Тер һарһна,
Дорацулгдсн әмтнә чикинь сонр кенә.
16 Тер чамаг бас шаху ормас сарул,
Харшлт уга һазрт һарһх билә;
Чини ширәг йир сән хотар дүүргх билә.
17 Болв чи хар саната әмтнд
зарһ келгүлхәр седжәнәч,
Чини санан – зарһ болн цааж.
18 Дала-нала бәәдләс сагл,
чамаг бичә авлтха,
Авлһ чамаг бичә үрәтхә.
19 Байн бәәсндән зовлңгас авргдж болхий,
Нам бәәсн чидләрн агсв чигн?
20 Келн-улс кевтән уга болх гиж
Киидән чи тиим сөөһин тускар ухалжанач!
21 Хорта йовдлд орхасн сагл –
Чамд хара биш сөрлт илгәгдж.
22 Хәләлч, Бурхн Әврәннь чидләрн алдр!
Терүнлә әдл сурһмжлач бәәнү?
23 Терүнд кен хаалһинь заахмб?
Кен келхмб: «Чи чик бишәр кежч?»
24 Олна буульсн Терүнә кергиг
Кезә чигн өөдлүлхиг бичә март:
25 Терүг әмтн цугтан хәләнә,

- Терүг холас хөөхнө.
 26 Э-э, Бурхн алдр, мана ухалснас өөдөн,
 Терүнэ насна тонь күцгдж медгдшго.
 27 Усна дусал Тер цуглулна,
 Тернь хурт хүврэд икэр хоожна,
 28 Үүлнэс асхрна,
 Эмтиг ик хур норһна.
 29 Тер үүлиг яһж делгсиг кен медхмб,
 Терүнэ гер оһтрһун дууһар яһж күржннжэхиг?
 30 Герлөрн терүн деер Бийиннь төлөн тархана,
 Теңгсин йоралыг харңһуһар хаана.
 31 Тиигж Тер келн-улсин зарһ кенэ,
 Элвгэр теднд хотынь өгнө.
 32 Һартан Тер һал цәклһ бәржәнэ,
 Терүнэ заасн талнь тернь цокна.
 33 Терүнэ тускар оһтрһу зәңглнэ,
 Малмуд юн болжахинь бас меднэ.

37 ¹Терүнэс мини зүркн чичрнэ,
 Ормасн өсрэд һархдан белн.

- 2 Терүнэ чаңһ ду сонстн, сонстн:
 Терүнэ амнас күржннсн дун һарчана.
 3 Цуг теңгрэр дун һарчана,
 Һал цәклһн һазрин захд күрчәнэ.
 4 Тегэд ода Терүнэ дун һарчана,
 Эвртэ сээхнэр күржннжәнэ.
 Тер Эврәннь дууһан хаажаш –
 Тернь эргмдэн соңсгджана.
 5 Бурхн Эврәннь дууһарн өврмжтәһәр ду һарна,
 Маднд медж болшго алдр кергән кенэ.
 6 Цаснд Тер келх: «Һазр деер ун»,
 Хурин уснд: «Чаңһар асхр!»
 7 Эннь күн болһна һарт Бурхна тәвжәх тамһ,
 Терүнэ кергин тускар күн болһн
 меддгэр тиигжәнэ.
 8 Тегэд аңгуд нүкндән бултна,
 Эврәннь ичәндән кевтцхәнэ.

- 9 Эврәннь хораһас догшин салькн һарна,
Ар үзгэс салькн киит авч ирнэ.
- 10 Бурхна үлэлһнэс мөсн һарна,
Усн деерк мөстнэ.
- 11 Чиигэр Тер үүлд дүүргнэ,
Тер үүлнэс һал цэклүлнэ.
- 12 Тедн эргнэ, бөөдлөн сольна,
Терүнэ седвэриг күцэнэ,
Моллцг һазр деегэр
Терүнэ заасиг кенэ;
- 13 Бурхна һазрт хөөрлт чигн,
Засглт чигн авч ирнэ.
- 14 Зогс, сонс Йов,
Бурхна өвэрц юмна тускар ухал!
- 15 Тедниг Тер яһж һарддгинь меднч,
Һал цэкллһн яһж үүлиг герлтэ кедгиг?
- 16 Үүлд яһж теңгрт бэргджэхиг меднч?
Терүнэ медрл күцц,
кергнь сүркэ сээнинь меднч?
- 17 Өмн үзгин салькнд һазр тагчгрхла,
Чи өмссн хувцнаһн бүтнэч.
- 18 Чи Терүнлэ әдл теңгриг һаңнж чадхвч,
Батар, нүр үздг мет цутхад?
- 19 Мадниг дасх, Терүнд ю келхмб,
Бидн белн бишлм, эргмдөн харһу!
- 20 Терүнд мини келсн үгмүд давтж келхий?
Терүнлэ күүндсн күн – алгдх.
- 21 Салькнд көөгдсн үүлд заагар гилвкәд һарчах
герл хэләж болхш.
- 22 Ар үзгэс алтн герл ирх,
Бурхна алдр әәлһжәнэ.
- 23 Хамгин Күчтәд бидн күршголм,
Күчәрн болн үннәрн Тер туурмжта,
Терүнэ зөвнь алдр,
Кү Тер басшго.
- 24 Тегәд оһн-әмтн Терүнәс әәнә,
Тер ямаран чигн цецн ухатаг хэләшго!

Йовд келжэх Деед Эзнэ үг

38 ¹Тиигхлэ догшин салькнас Деед Эзнэ Йовд хэрү өгнэ:

- 2 – Учр-утх уга үгмүд келдгэрн чи кен бол-
жахмбч,
Мини седвэрт иткжэхшвч?
- 3 Залу күүнлэ эдл хувцан бүслж ав!
Би сурсув, чи Нанд хэрүһинь өг:
- 4 Намаг һазр тогтажах цагт чи альд йовлач?
Кемр меддг болн тоолврта болхлаг кел.
- 5 Терүнэ кемжәһинь кен кесинь меддг болхла
Болн кен терүн деер кемжәлх деес татсинь кел?
- 6-7 Терүнэ ул юн деер зогсжана?
Өрүни одд гилв-далв гиһэд мандлжасн цагт,
Бурхна цуг теңгрин элчнрин байрта хә-
экрлһнд
Эклц чолуг кен тәвсмб?
- 8 Һазр дорас теңгс һарчахд,
Терүнэ үүдиг кен хаав?
- 9 Би терүг үүләр ораһад,
Терүг харнһуд орулад,
- 10 Терүнэ межәһинь керчәд
Болн төдглдг үүд тәвләв.
- 11 Би келләв: «Энүнд күрхич,
зуг цаарандан биш.
Энд чини күчтә дольгана межә».
- 12 Чи нег дәкж болв чигн өрүнд заквр өглч,
Өр цәәлһнд орм зааж өглч?
- 13 Һазрин захас тер бәрәд,
Хар саната әмтиг уңһав:
- 14 Шаврт тамһ тәвсн мет ондарулхин төлә,
Хувцна көвән бәәдлтәһәр тегшлүлхин төлә,
- 15 Хар саната әмтнәс герл булаж авхин төлә,
Өргсн һаринь хамхлгдхин төлә тиигв.
- 16 Теңгсин эклцд чи күрлчи?

- Усна йоралын эс меддго ормар чи йовлчи?
17 Үклин үүдн чамд үзгдлү,
Таг харнһуһин үүд чи үзлчи?
18 Чи һазрин өргниг шинжлвчи?
Энүнэ тускар цугтаһинь меддг болхла, келж өг.
19 Герлин бөөрнө хаалһ альдв,
Харнһуһин гер альдв?
20 Терүг хэрү ормднь күргхийч,
Гер талнь хаалһинь олж авхийч?
21 Чи цугтаһинь меднөч!
Чи тиигхд төрсн билэч —
Чини насна тонь тиим аһу ик болжана!
22 Чи цасна бөөрнд орлчи?
Чи мөндрин бөөр үзлчи?
23 Зовлңта цагт эдлх Мини хадһлсн көрң эн,
Би энүг дөөлдх өдрт белджәнөв.
24 Герл яһж тардви?
Зүн үзгин салькн һазр деегүр яһж көөлддви?
25 Хурин усн гүүдг орм,
оһтһу күржңнлһнэ хаалһ кен һарһв?
26 Тернь эжго һазр
болн күн уга көдөг услна,
27 Эмнг һазр деер хур орулна,
Көк ноһа урһана.
28 Хурт эцк бөөдви?
Чиигин дусал кен һарһдви?
29 Кенэ дотрас мөсн һардви
болн кен теңгрин кору теедви?
30 Тегэд усн чолунла эдл хатурна,
Тегэд теңгсин деерк көрнө.
31 Плеяд оддын жолаһинь батлж чадхвч?
Ориона оддын боодһаһинь сулдхж чадхвч?
32 Оддыг цаглань һарһж чадхвч?
Долан бурхн гидг оддыг залж чадхвч?
33 Теңгрин диг-дараг меддвч?
Терүнэ йосиг һазр деер тогтаж чадхвч?
34 Усн чамаг элвгәр услдгар

- үүлд күргж дууһан һарһж чадхвч?
 35 Һал цөклһиг илгэж чадхвч?
 Тедн ирэд чамд келдгэр: «Бидн белн!»
 36 Кен ибис шовунд цецн уха өгв?
 Кен эр такад тоолвр өгв?
 37 Үүлд тоолх дүнгэ кен цецн болжахмб?
 Эс гихлэ теңгрин бортх көлврүлх,
 38 Тоосн бальчг болдгар
 болн долда шавр наалддгар?
 39 Эм арслн бэрж авсн тоотыг
 чи бөрдг болвзач?
 Чи кичгүдинь цадхжанч?
 40 Тедн кевтртән тагчг кевтцхәнэ,
 Тедн бура модн дотр бултад манжана.
 41 Керэд кен хот белднэ?
 Терүнэ һуужас хот олж чадхш,
 Тедн үүмэд Бурхиг дуудна.

39

- ¹Уулын хад деер
 ямад ишклх болзгинь меддвч?
 Буһ марл ишклжэхиг хэлөлч?
 2 Тедниг кедү сардан саата бээхинь
 тоолж чадхвч?
 Кезэ тедн хурһдан һарһхиг меддвч?
 3 Кезэ суух, төрх болн геснэс һазаран һарх?
 4 Теднэ хурһд теңгр дор сулдан өсөд батрад,
 Теднэс дэкэд салад йовна,
 тедн тал хэрү ирцхэхш.
- 5 Зерлг элжгниг кен сулднь тэвв?
 Терүнэ чөдринь кен сулдхв?
 6 Би терүг көдө теегт орулв,
 Давста һазар бөөринь кевүв.
 7 Балһсна шуугата бөөдлиг тер наад бөрнө,
 Мал тууһачин ду элжгн соңсад уга.
 8 Довуд эргэд тер малын идг хээнэ,
 Өвсн болһниг түүнэ.

- 9 Зерлг бух чамд церглхэр седхий,
Хотта чини теvшин хажуд хонхий?
- 10 Тиим царар назр халлулхийч?
Чамд тер назриг тегшлж өгхий?
- 11 Терүнэ күчтэ чидлд иткхийч?
Терүнд эврәннь күнд көдлмшэн даалхвч?
- 12 Чини буудяг тер хэрү өгх гижәнч?
Амбарт терүг хурах гиж нөөлхвч?
- 13 Страус шовун далваган байрлж сажна,
Болв тернь аист шовуна өрвлглэ болн
булла эдлцшго.
- 14 Эм шовун назр деер өндгөн элснд
халтха гийэд үлдэнэ.
- 15 Кен чигн терүг ишкх гиж ээжэхш,
Зерлг ангуд терүг хамхлх гиж ээжэхш.
- 16 Терүнэ нуужмулмуд бийиннь биш кевтэ
экнь теднлэхэн догшн.
Болв терүнэ көдлмш киидэн давхас
тер ээжэхш,
- 17 Яһад гихлэ Бурхн терүнд цецн уха өгсн уга,
Терүнд серл орулсн уга.
- 18 Болв босад гүүхлэрн тер —
Мөртэ күүг зог кеһэд давх!
- 19 Чи мөрнднь чидл өгсн болвзач?
Терүнэ күзүнд дел өмсквчи?
- 20 Царцаха мет һэрэддг дасхвчи?
Терүнэ күчтэ сүрклһн ээмшгтэ!
- 21 Тер байртаһар туруһарн назр цокна,
Бөөсн чидлэрн дөөлдэнд орхар седнэ.
- 22 Ээмшгэс ээлго тер инэнэ,
Нам селмэс ээж зогсшго.
- 23 Терүн деер саадгин сумна герин э һарна,
Саадг болн жид гилвкнэ.
- 24 Тер чичрэд, бизһтөһөр хурдлж гүүнэ.

- Бүшкүрин э соңсн тер ормдан зогсхш.
 25 Бүшкүр дуулхла, тер байрлж хээкрнэ,
 Дээлдэг тер холас тааж меднэ,
 Нойдын хээкрлһ болн дээчнрин дуудвр меднэ.
- 26 Живрэн өмн үзг тал делэд,
 Чини седвэрэр начн шовун нисжәнү?
 27 Чини келсэр һәрд шовун деегшлж нисэд,
 Уулын орад эврәннь үүрән ясну?
 28 Тер уулын хадд бәәнә,
 Күн күршго хурц үзүртнь хонна.
 29 Тендәс бийдән тежел хәәж гетнә.
 Терүнә нүдн холд үзнә!
 30 Нуужмулмуднь цус ууна,
 үксн күш бәәсн ормиг тер эргнә.
- 31 Деед Эзн Йовд бас иигж келнә:
 32 – Эн зүткәч Хамгин Күчтәлә сөрлцжәхмб?
 Бурхиг керлджәх күн хәрү өгтхә!

Деед Эзд өгчәх Йовин хәрү

- 33 Деед Эзд Йов хәрү өгнә:
 34 – Би һәәлгдсн күмб!
 Танд юн гиж келхв?
 Эврәннь һарарн аман хаажанав.
 35 Би нег дәкж келләв,
 болв нанд хәрү уга,
 Хойрдад келв – дәкж келшгов.

Деед Эзн Йовд дәкн келжәнә

- 40** ¹Догшн салькнас Деед Эзн Йовд хәрү өгнә:
 2 – Залу күүнлә әдл хувцан бүслж ав!
 Би чамас сурсув, чи цәәлһ:
 3 Чи мини зарһиг керго гиж келхвч,
 Бийдән зөв өгхин төлә Намаг гемшәхвчи?
 4 Чи күчөрн Бурхнла әдл болвзач?

- Терүнлэ эдл оһтрһун дууһар келжэвзэч?
 5 Тиигхлэ бийэн өөдөн ачлврар кеерүл,
 Гилвксн туурмжар ора;
 6 Дурндан ууран һарһ,
 Деермч күн болһиг хэлэ — терүг му келэд бас,
 7 Деермч күн болһиг хэлэ — терүг диил,
 Хар саната эмтиг дорнь билжл!
 8 Тедниг цугтаһинь һазрт бул,
 Тедниг харһу нүкнд орул!
 9 Би тегэд чамаг Эврэн магтсув,
 Яһад гихлэ чи эврэн бийэн аврч чадхич.
- 10 Һолд бээдг ик аңгиг* хэлэлч:
 Чамаг чигн, терүг чигн Би үүдэлэв!
 Өвсиг тер царла эдлэр иднэ.
- 11 Терүнэ ташан күчинь хэлэлч,
 Терүнэ дотрк эвртэ махмудынь хэлэлч;
 12 Терүнэ сүл хошун моднла эдл хату,
 Махн таша деернь холвата;
 13 Терүнэ яснь күрл турва мет,
 Көлнь — төмр бахн мет.
- 14 Бурхна хаалһин эклцнь мел эн!
 Зуг терүнэ Үүдэч Бийиннь үлдэн
 терүн тал өөрдүлх.
- 15 Өөдмтэ һазр терүнд тетквр өгнэ,
 Тенд теегин аңгуд гүүлднэ.
- 16 Улмта һазрин бура дотр бултад,
 Бадм цецгүд дунд тер амрна.
- 17 Бадм цецгүд терүнд сүүдрэн тусхана,
 Эргмднь холын көвөһэр удн модд бээнэ.
- 18 Терүг урсул авв чигн — ээшго тер,
 Йордан һол амарнь орв чигн — тер тогтун.
- 19 Нүдн секэтэ бөөтлнь кен терүг бэрж авхмб?
 Кен хамраснь бэрхмб?

* 40:10 *Ик аң — бегемот чигн болх.*

- 20 Тенгсин адусиг дегәһәр бәрхвч?
Терүнә келиг деесәр бәрж чадхвч?
- 21 Терүнә хамр хаһлад деес орулхвч,
Дегәг терүнә өргнд орулхвч?
- 22 Тер чамаг һундрхж дуудад,
Дәкн, дәкн жөөлнәр сурхий?
- 23 Тер чамла бооца кехий,
Мөңкинд терүг ялч кехәр авхийч?
- 24 Чи терүнлә шовунла әдләр наадхийч,
Күүкдт зог кеһад терүг боохийч?
- 25 Күн хулдж авхар ирж арцлдхий,
Канана кувцнрт хулдхин төлә терүг
әнгләд таслхий?
- 26 Терүнә арсиг сумар цумлхийч,
Заһсчнрин зер-зевәр терүнә
толһаг цумлхийч?
- 27 Терүнд һаран күрг,
дәәлдәнә тускар ухал –
дәкж тиигхәр седшгоч!

41 ¹ Күүнә тиим нәәлвр хоосн дими!
Һанцхн терүнә бәәдләс унх.

- 2 Кен терүг наад бәрж чадхмб?
Кен терүнә өмн нүүрцж зогсхмб?
- 3 «Мини хаалһд харшлснд,
Би хәрүһинь өгхв.
Тенгр дор бәәх цуг юмс – мини!»
- 4 Терүнә махмудын әңгин тускар,
Терүнә күчнә болн кевтә бәәдлин
тускар тагчг бәәшгов.
- 5 Кен терүнә арсинь шуулхмб,
Терүнә хойр дам халхцинь цумлхмб?
- 6 Кен терүнә өргинь секхмб?
Терүнә шүднәс әәмшг һарчана!
- 7 Терүнә нурһнд – халхцин зерглән,
Тернь заг угаһар тамһар мет залһата;

- 8 Нег-негнлэхэн тедн ниилүлгдж,
Теднэ хоорндаһар ки чигн оршго;
9 Нег-негндэн шахлдата,
Тасрлт угаһар келкэтэ.
10 Кемр тер нээтххлэ – һал цэкленэ,
Төрүнэ нүдн – һарчах нарн мет;
11 Амнась һал һарна,
Һалын очн тарна;
12 Һал деер буслжах хээснэс мет
Төрүнэ хамрас утан һарна;
13 Төрүнэ эмсхл цог шатана,
Амнась шатжах һалын заль падрна!
14 Төрүнэ күзүнд чидл бээнэ,
Төрүнэ өмн ээмшг гүүжэнэ.
15 Махта энгнь дегд батар ниилүлгдж,
Төрүц көндршго юмн.
16 Төрүнэ зүркн чолун мет хату,
Дор бөөх теермдг чолунла эдл.
17 Төрүг босч ирхлэ, күчтэ юмсуд ээцхэнэ,
Төрүнэ дэврлһнэс үүмцхэнэ.
18 Төрүнлэ зөрлцхлэ, үлд чигн,
Жид чигн, сумн чигн,
талдан зер-зев чигн тусшго;
19 Төмриг тер хатсн өвсн гиж тоолна,
Күрл төмриг – үмкэ моднд.
20 Саадгин сумн чигн төрүг зулж гүүлгүлшго,
Праща* кегдлэс хайсн чолун
төрүнд өвснэ хатсн үдллэ эдл;
21 Бүдүн модыг тер нимгн өвснд тоолх,
Жидин э төрүнд инэдтэ.
22 Төрүнэ гесн – чолуна хурц хамхрха энг мет,
Төрүгэрн бальчг керчнэ.
23 Усна урсхулыг, хээснлэ эдлэр буслһна,
Тенгсиг чолун савд буслжах ноһан мет кенэ;
24 Бийиннь ард гилвкжэх мөр үлдэнэ,

* 41:20 *Праща – чолу ораһад хайдг ут деесн.*

- Йорал уга усн цээж одсн болна.
 25 Терүнлэ эдлнь һазр деер уга –
 Эәмшг меддгоһар үүдэгдж.
 26 Тер цугтаһинь деерлкж хэлэнэ,
 Тер цуг зерлг аңгин хан.

Йов бийән гемшэжэнэ

- 42** ¹Йов Деед Эзнд иигж хэрү өгнө:
 2 – Би меднэв: цугтаһинь кеж чадхит,
 Та ю эс седв чигн,
 Танд төрүц юмн харшлшго.
 3 Тана седвэриг медлго му келх би кемб?
 Би эс меджэсн юмна тускар келлэв,
 Мини эс медж чадшго өвэрц юмна тускар.
 4 Намаг ю келхинь тегэд соңстн;
 Би сурсув, Та нанд цөөлһэд өгтн.
 5 Урднь Тана тускар зуг чикөрн соңслав,
 Ода болхла эврәннь нүдэр үзжөнэв.
 6 Тегэд би урднь келсэн керг уга гижөнэв,
 Тоосн болн үмсн дунд би бийән гемшэжэнэв.

Деед Эзнд Йовин нэгэжир таасгдэхахи

⁷Деед Эзн Йовала күүндснэ хөөн Теманас ирсн Элипазд келнэ:

– Би чамд болн чини хойр нээжд йир икэр уур-лжанав, юңгад гихлэ тадн Мини тускар, Мини ялч Йовла эдл, мел чикэр келсн угат. ⁸Тегэд тадн долан бух болн долан хө авад мини ялч Йов тал одтн. Бийиннь ормд тэкл тэкэд, тедниг цугтаһинь шататн, Мини ялч Йов тадна төлэ зальврх. Би зуг терүнэ зальврлһ соңсхв – Мини тускар мини ялч Йовла эдлэр мел чикэр эс келсн бийнь Би тадниг засглшгов.

⁹Тегэд Темана Элипаз, Шуахас ирсн Билдад болн Наамин Цофар йовад Деед Эзнэ келсэр кеһэд күцэв, Деед Эзн Йовин зальврлһ авв.

Чилгч

¹⁰ Йов нээжрин төлө мөргхлэ, Деед Эзн терүнэ харуһинь даав: Деед Эзн Йовд урднь бээснэснь хойр дам икэр өгв. ¹¹ Терүн тал ахнр-дүүнр, эгчнр, урднь үүрлж йовсн таньдг эмтн – цугтан хурад ирцхэв: терүнэ герт нээрлэд, Деед Эзнэ Йовд илгэсн цуг зовлңгин хөөн терүг хармнна, эвлнэ. Күн болһн Йовд мөңг өгнэ, күн болһн нежэхэд алтн сиик белглнэ.

¹² Деед Эзн Йовин жирһлин үлдсн насинь урдкаснь үлүһэр йөрөв. Ода тер 14000 ямата болн хөөтэ, 6000 темэтэ, 2000 бухта болн 1000 элжгнтэ болв. ¹³ Терүнэс долан көвүн болн хурвн күүкн харв: ¹⁴ негнднь тер – Йемима гидг нер өгв, хойрдгчднь – Кассия, хурвдгчднь – Керена-Гаппух. ¹⁵ Делкэ деер Йовин күүкдлэ эдл сээхлэс олдшго билэ. Эцкнь теднд зөөрэсн ахнрлань зерглэд харһж өгв.

¹⁶ Терүнэ хөөн Йов 140 жил бээв, үрдэн үзв, теднэ бичкдиг дөрвдгч үйднь күрэд үзв. ¹⁷ Йов көгшрэд жирһлиг кевтнь үзэд өнгрв.

عبدالمفتي حسين وسري

ЦЕЦН УХАНА
БАГШ

1 ¹Ерусалим балһсна хан Давидин көвүнэ – Цеци Ухана Багшин – келсн үг.

Цугтан – тус уга

²Тус уга, – гиж Багш келнэ, – цугтан – тус уга*.

³Шар нарн дор, кедү көдлв чигн цуг күч-көлснэс тегэд күүнд юн олз болжана?

⁴Күүнэ отг ирдг, күүнэ отг давдг, һазр болхла мөңк үлддг.

⁵Нарн һардг, нарн суудг, эргэд һарсн орм талан адһдг.

⁶Салькн өмн үзг тал үлөнэ, ар үзг тал эргнэ – эргж-эргж эврәннь ормдан ирж, хэрү эргнэ.

⁷Усна цуг урсхл теңгс тал гүүнэ, болв теңгс дүүрч деврхш. Гүүсн ормарн шинэс тедн гүүх.

⁸Цуг көдлмш цуцрана – цугтаһинь келж болшго,
Кедү хэлэв чигн – нүдн ханшго,
кедү сонсв чигн – чикн дүүршго.

⁹Бээсн юмн – бээһэд бээх,
учрсн юмн – учрад бээх.

Нарн дор шин юмн төрүц уга.

¹⁰Зэрмдөн келцхэнэ: «Эн шин юмн, хэлэ!»

Болв эннь давсн зун жилмүдт болсн юмн.

¹¹Өнгрсн юман тодлхш,

хөөннь болх юмиг теднэ дару бээх улс медшго.

* 1:2 «Тус уга» – еврей келэр бичгдсн Библид «үлэлһн» эс гиж «гиигн» гидг чинртэ.

Цецн Ухана Багшин дамилт

¹² Би, Цецн Ухана Багшв, Ерусалимд Израилин хан билэв.

¹³ Тенгр дор бээх кергүдиг цугтаһинь зүркән тэвж, цецнэр дасад медхэр седлэв. Тернь әмтн чидлән агсад кәдлтхә гихәд, Бурхна өгсн күнд даалһвр.

¹⁴ Тенгр дор бээх цуг керг би үзлэв, цугтан – тус уга, цугтан – сальк көөлдән*.

¹⁵ Матхр юмиг чиклж болдго,
Уга юмиг – тоолж болдго.

¹⁶ Би бийдән келүв: «Би алдр кергәрн болн цецн ухаһарн

урднь Ерусалимид харджасн әмтнәс давв.

Мини зүркн ик цецн ухаһар болн номар дүүрв».

¹⁷ Тегәд би цецн ухан юунд бәәдгинь, адрлһн болн һәрглһн юунд бәәдгинь зүркәрн медхэр седлэв. Тернь чигн сальк көөлдлһн болжахнь медүв.

¹⁸ Алдр цецн уханд алдр зовлң бәәдг,
Медрл өсксн күн – зовлң өскдг.

2 ¹ Би бийдән келүв: «Чамаг хөв-кишг үздгәр би чамаг нәәрин бәәдләр сөрәд хәләсв». Болв эннь чигн – тус уга.

² Инәднә тускар би иигж келүв: «Адрлһн!»
Нәәрин тускар: «Яхмб терүгәр?»

³ Би чаһр ууһад, цогц-махмудан сөрәд, тоолвр угаһар бәәһәд, зүркндән цецн ухата болхар седлэв. Тиигж

* ^{1:14} *Эс гиж:* «цугтан сальк көөлдән» – еврей келәр «сед-клин зовлң» гидг чинр бас зүүнә.

би эмтнэ кишгнь юунд бөөхинь медхэр седлэв. Тедн
тенгр дор эмд бээсн деерэн ю кехмб?

⁴Алдр кергүд би күцэвүв:

бийдэн гермүд бөрүв,

уста үзмс тэрүв;

⁵садмуд болн урһа модд урһавув,

тедн дотр зүсн-зүүл

темсн урһдг модд тэрүв;

⁶тедниг услх боодгуд бөрүв;

⁷мухла залус, мухла күүкд улс хулдж авув,

гертм һарсн зарцнр бас нанд бөөлө.

Нанас өмн Ерусалим һардсн күүнө малмудас

икэр нанд үкрмүд, хөд болн ямас бөөлө.

⁸Би цаһан мөнг болн алт цуглулув,

һазр болһнас хаана зөөр хуравув,

дууч залус болн дууч күүкд улс болн

залусиг байрлулдг – олн герг* авув.

⁹Ерусалимиг мини өмн һардсн улсас би давад,
күчтө болн байн болув.

Би цецн ухаһан геесн угав.

¹⁰Мини нүдн үзхэр седсинь харшлдго билэв. Нө-
эрлсн цагт зүркэн хөрдго билэв. Тиигэд мини цуг
кесн тоотас зүркм байрлдг билэ. Тернь мини цуг
күч-көлснэ тиим ачлвр болдмн.

¹¹Би эврәннь һарарн кесн тоотыг хэлэхлө, күцөсн
көдлмшән хэлэхлө, цугтан тус уга, цугтан – сальк
көөлдөн болжана, нарн дор бээснэс төрүц олз уга.

¹²Цецн уха, адрлһ болн һэрглһ үзхэр би седлэв.
Эс гиж хаана хөөн ирсн күн ю кехмб? Урднь кеж
йовснас икэр кехий?

¹³Тегэд би цецн ухан һэрглһннэс сән, тедү мет герл
харһуһас сээнинь үзүв.

* 2:8 *Нәр-зоогин төлө хаана бәржэх гергчүд. Теднлө хаадуд
ханьцдго, гер-мал болһн угаһар бээдг бээж.*

¹⁴ Цецн күүнэ нүднь хурц, хэргтэ күн харһуд бэ-
эснлэ эдлэр бээнэ.

Болв би цугтаһинь нег бөөдл күлэжэхинь медүв.

¹⁵ Би бийдэн келжэнэв: «Һэрглэ харһсн юмн, нанла
чигн харһх.

Тегэд би юуни төлэ цецн болсмб?»

«Эннь чигн тус уга», – гиж би бийдэн келүв.

¹⁶ Цецн күүнэ болн хэргтэ күүнэ туск тодлвр мөн-
кинд хадһлгдшго,

цугтан дарунь мартгдх. Цецн күн хэргтэ күүнлэ
эдл үкшгой?

¹⁷ Би жирһлд дурго болув, нарн дор бөөх ямаран
чигн керг хар зовлң болж медгдв. Цугтан – тус уга,
цугтан – сальк көөлдән.

¹⁸ Нарн дор кежэх көдлмштән би дурго болув. Эс
гиж мини хөөн ирх күүнд терм күртх.

¹⁹ Цецн күн эс гихлэ, хэргтэ күн болхинь кен медхмб?

Болв нарн дор мини күч-көлсәрн болн цецн уха-
харн олсиг тер цугтаһинь эзлх. Тегэд эннь – бас
тус уга.

²⁰ Тегэд би нарн дор цуг кесн көдлмшэсн цөкрүв.

²¹ Цецн ухаһарн, медрләрн, дамшлтарн кесн көд-
лмшән

эс кесн әмтнд терүгән үлдэжэхмн болжана. Тернь –
тус уга, тернь – ик зовлң.

²² Шар нарн дор кесн көдлмш, зүркнэ зүткән кү-
үнд ю өгчәнэ?

²³ Терүнэ цуг өдрмүднь – һашудһн, көдлмшнь –
үүмән, терүнэ зүркнд сөөни дуусн амрлт уга. Тегэд
әннь чигн – бас тус уга.

²⁴ Идэд, ууһад, кесн көдлмштән седкләрн кишгән
медснд, күүнэ хөв бөөдг болвза? Тегэд терүг Бурхна
һар өгчөхиг би медүв.

²⁵ Идэд, бахан хаһһасн нанас талдан күн бөөхий?

²⁶ Бурхнд таасгдсн күүнд Тер цецн уха, медрл болн
байр илгәнэ.

Килнцгэ күүнд Бурхн күнд көдлмш өгнө. Тиим күн хадһлсн, цуглуулсн тоотан Бурхнд тааста күүнд өгтхэ гижэнэ.

Эннь чигн – бас тус уга, эннь чигн – салык көөлдөн.

Юн чигн юмн эврэ цагта

3 ¹Тенгр дор юн чигн юмнд болзг бээдг, цаг бээдг.

- ² Төрх цаг
болн үкх цаг;
тэрх цаг
болн уңгинь таслх цаг;
- ³ алх цаг
болн эмнүлх цаг;
хамхлх цаг
болн тосхх цаг;
- ⁴ уульх цаг
болн инэх цаг;
орклх цаг
болн биилх цаг;
- ⁵ чолу цацх
болн терүг цуглуулх цаг;
теврх цаг
болн теврлһнэс зулх цаг;
- ⁶ хээх цаг
болн геех цаг;
хадһлх цаг
болн һарһад хайх цаг;
- ⁷ шуулх цаг
болн уйх цаг;
тагчг бөөх цаг
болн келх цаг;
- ⁸ дурлх цаг
болн һөөлх цаг;
дээлх цаг
болн эвцх цаг.

Эмтнд өгсн Бурхна килмэж

⁹ Күүнэ кесн көдлмшэс юн олз болжана?

¹⁰ Күн чидлэн агсад көдлтхэ гинэд, Бурхна өгсн даалһвр би үзлэв.

¹¹ Бурхна тогтасн тоот эврэ цагтан сээхн. Кезэнк өнгрсн цага бөөдлин болн иргчин бөөдлин тускар күүнэ зүркнд Тер сана чигн орулла. Болв эклцэснь чилгч күртл Бурхна кергиг күн медж чадш уга.

¹² Эмтнд эмд деерэн нээрллһнэс болн сэн керг күцэлһнэс талдан кишг угаһинь би медүв.

¹³ Керм күн идэд, ууһад, көдлмштэн кишгэн олсн болхла, терүгинь Бурхн өгчэхмн болжана.

¹⁴ Бурхна цуг кергнь цаг һатлад бөөхинь би медүв: терүн деернь немж болшго, терүнэс хасж болшго. Бурхн кехэд күцэхлэрн, Терүнэс аэтхэ гиж кенэ.

¹⁵ Бөөсн юмн, урднь бөөсмн, болх юмн, урднь болла. Бурхн давсн юмиг хэрү илгэх.

Делкэн чик биш бээдл

¹⁶ Шар нарн дор би зарһин орм үзлэв. Терүнд бас йоснд уга

йовдл һарна. Үнн юмна ормд тенд хар саната йовдл болна.

¹⁷ Бийдэн би келүв: «Үннч күүнэ болн хар саната күүнэ зарһинь Бурхн кех.

Яһад гихлэ ямаран чигн кергт болн йовдлд эврэ болзг бөөдмн».

¹⁸ Бийдэн би келүв: «Эмтнэ тускар болхла, Бурхн тедниг сөрэд хэлэжэнэ: бөөсн кевэрн тедн – малмуд болжахиг үзүлхэр седжэнэ.

¹⁹ Эмтиг болн малмудыг күлэжэх хувнь негн: теднь чигн, эднь чигн үкнэ.

Теднэ чигн, эднэ чигн эмсхлнь эдл. Күн малас юуһарн чигн деер биш, яһад гихлэ цугтан – тус уга.

²⁰ Цугтан нег ормд орх: һазрин тооснас цугтан тогтла, цугтан хэрү тоосн болх.

²¹ Күүнэ сүмсн деегшэн хардгиг, аль малын сүмсн
назр дор ордгиг кен меддв?»

²² Тегэд би медүв, эврәннь кергэр байр-бахмж кес-
нэс күүнд сэнь уга.

Эннь терүнэ хөв эс гиж терүнэ хөөн юн болхинь
кен үзүлж чадхмб?

Буру бээдлин болн залхуһин тускар

4 ¹ Тегэд шар нарн дор болжах дажрлһ кевтнь би
үзүв.

Даждргдсн улсин нульмс үзүв, теднд эвлдг күн угаг
үзүв.

Һундажах улс – чидлтэ, эвлдг күн уга.

² Тегэд би медүв, үксн күн эмд бээснэс деер.

³ Төрэд уга нилх болхд хамгин сэн, шар нарн дор
болжах зовлнгта юм тер үзэд уга.

⁴ Би медлэв, ямаран чигн көдлмшт болн кергин
күцэмжд эмтн үлү үзнэ.

Эннь чигн – бас тус уга, эннь – салык көөлдөн.

⁵ Һэргтэ күн һаран теврэд,
эврәннь цогцан барна.

⁶ Күнд көдлмшт хойр атхм
олснас болн салык көөлдснэс
амр бээдлд нег атхм олсн деер.

Һанцар бээлһнэ тускар

⁷ Дэкэд би шар нарн дор тус уга юм үзүв.

⁸ Күн һанцхн, хажуднь талдан күн уга. Терүнд кө-
вүн чигн, ах-дү чигн уга.

Терүнэ көдлмшт чилгч уга, эврэ зөөриннь бээдл
чигн терүг байрлулжахш.

«Кенэ төлэ би көдлжэхмб, дэкэд эврәннь седклд
кишгинь өглго?»

Эннь – бас тус уга, эннь – күнд даалһвр.

⁹ Хойр күн негнэс деер, яһад гихлэ теднэ күч-көлсн
ачлгдх.

¹⁰Кемр унхла, негнь хойрдгчан татад босхх. Кемр
нанц күн унхла, терүг босхдг күн уга.

¹¹Хойр күн кевтхлэ, теднд дулан болх, негхн күн
яһж дуладхмб?

¹²Нег күүг диилхд амр, хойр күн хэрүцж чадх.

Нурвн давхр боодһа шулун тасршго.

Өсөд өөдлһн тус уга

¹³Угаты болчкад, болв тоолврта көвүн, селвг авхар
седдго көгшн болн һэргтэ хаанас деер.

¹⁴Төрүнэ һарджах цагт һарсн угаты көвүн бэрәнэс
һарн хан болв.

¹⁵Тегэд би үзүв: шар нарн дор эмд йовх күн болһна
хажуд, төрүнэ ормд орх нилх йовдгинь.

¹⁶Келн-улс то уга, урднь бэәсн улсиг тоолж болшго,
болв хөөт үйнр тедниг магтшго. Эннь чигн – бас тус
уга, эннь – сальк көөлдлһн.

Бурхнас ээлһн

¹⁷Бурхна гер тал йовхларн, саглж ишк.

Һэргтэ күн кевтэ бэрц авч ирсн дорхнь, тиигэрән
ирэд сонсснь деер.

Тедн ухан уга, тегэд хорта йовдл һарһжана.

5 ¹Бурхна өмн үг келхләрн бичэ адһ, зүркәрн чигн
бичэ адһ.

Бурхн тенгр деер, чи болхла һазр деер, тиигэд келх
үгчнь ахр болтха.

²Олн килмжин тускар ухалснас зүүдн ордгар, ти-
игж олн үг һэргэс һардг.

³Бурхнд андһар өгсн болхла, бичэ хооран са, күцэ.

Һэргтэ кү Тер таасхш, чи эврәннь андһаран күцэ.

⁴Андһаран өгчкэд, терүг эс күцэсн дорхнь, үгән
өглго бэәсн деер.

⁵Амн үгәрн бийән килнцд бичэ орул. «Энтн эн-
дү», – гиж бичэ Бурхна элчд кел.

Чини харин кергиг үрэдгоһар Бурхиг бичэ келэрин уурлул.

⁶ Олн зүүд зүүдлһнэс чигн, келсн олн үгмүдэс чигн тус уга, болв чи Бурхнас э!

Зөөрэс тус уга

⁷ Кемр угатя күүг ямаран чигн орн-нутгт дажржачиг үзхлэрин, терүнэ зарһнь болн шиидврнь чикэр эс кегджэхлэ, бичэ алң бол.

Яһад гихлэ ахлач деер талдан ахлач бөөдмн, зэрмснь тер хойрас деегшэн шиидгдсмн.

⁸ Һазрин көрңгэс цугтан авна, хаана бийнь тэрэнэ һазрас олз авна.

⁹ Цаһан мөңгнд дурта күүнд, кезэд чигн тернь дуту болад бөөх; элвг-делвгт дурта күн терүг төрүц күцж чадшго юмн.

Эннь чигн – бас тус уга.

¹⁰ Зөөр ик болхла, эдлх улснь чигн олн.

Энүг хэлэхэс биш эзнд ямаран тус болжахмб?

¹¹ Икэр идв, аль баһар идв – көдлмшч күн санамр унтна.

Болв цадхлң бөөдл байн күүнэ нөөринь хатана.

¹² Шар нарн дор би хорта зовлң үзлэв:

байн бөөдл күүнд хоран күргнэ.

¹³ Кергэн күцэж чадлго, тер зөөрэн геенэ, тегэд һарсн көвүндэн нег чигн юм үлдэж чадхш.

¹⁴ Экин геснэс һарсн бөөдлэрин тер хэрү нүцкн бийэрин хэрх, эврәннь күч-көлснэсн нег чигн юм һартан авч йовшго.

¹⁵ Эннь һашута зовлң: ямаран бөөдлтәһэр ирсн болна, тиим кевэрн хэрх.

Тегэд юуни төлэ салык көөлдэд көдлсмн болжана?

¹⁶ Жирһлиннь туршарт күн харңһуд бэрэтэ.

Олн зовлң, гем болн уурта бөөдл тер үзнэ.

¹⁷ Тегэд би медүв, хамгин сэнь — Бурхна заясн жирһлд күн хотан идэд, ууһад, шар нарн дор хөвтә-кишгтә болснь деер. Тернь күүнә хөв.

¹⁸ Кемр Бурхн күүнд өлг-эд болн зөөр эдлтхә гихәд өгснь эврәннь хөвөн олад, күч-көлсәрн байрта бээснь — тернь Бурхна белг.

¹⁹ Кемр Бурхн күүнә зүркнд байр илгәхлә, тегэд тер эврәннь жирһлин өдрмүдин тооһин тускар ухалшго.

6 ¹ Шар нарн дор би зовлң үзлөв, күүнд тернь күнд. ² Бурхна өгсн өлг-эдиг, зөөриг болн күндллһиг аль сансарн бөөдг күүнд зәрмдән эдниг цугтаһинь Бурхн эдлүлхш. Тернь кевтән талдан күүнд күртнә. Тегэд эннь — тус уга, тегэд эннь — хорта зовлң.

³ Кемр кен чигн күн зун үртә болад, удандан бә-әһәд, ут нас наслад, болв кишгән күцц эдллго, нам оршадг күн уга болсн болхла, би келхв — зуурм һарсн үрн терүнәс хөвтә,

⁴ юнгад гихлә, керг уга ирн харңһуд орна, тегэд терүнә нернь бийләннь хамдан харңһуд үкнә.

⁵ Зуурм һарсн үрн нариг медсн чигн, үзсн чигн уга, тегэд эн терүнәс амр бөөдлтә.

⁶ Кемр тер хойр миңһн жил бәәһәд, болв кишгән эс эдлсн болхла — цугтан тиигән орна эсий?

⁷ Күүнә күч-көлсн — терүг цадххин төлә, зуг терүнә седвөрнь ханжахш.

⁸ Цецн күн һәргтә күүнәс юуһарн деер? Кемр уга-тя күн жирһлдән яһж бәәхән меддг болхла, терүнд ямаран тус?

⁹ Һарт бәргдсн көквш шовун, тенгрдк богшурһаһас деер. Эннь — тус уга, эннь — сальк көөлдән.

¹⁰ Цугтад нерн бәәнә, күн гисн юн болжахнь темд-гтә. Бийәсн чидлтә күүнлә яһж тер зарһцхмб?

¹¹Чинр уга үгмүд олн – терүнэс күүнд ямаран тус болжана?

¹²Терүнэ сүүдр мет давжах тус уга жирһлд юнь сэн болжахинь кен медхмб? Терүнэ хөөн шар нарн дор юн болхинь күүнд кен келж өгхмб?

Цецн ухан болн һэргэлһн

7 ¹Сэн нерн каңкнсн үнртэ тоснас деер,
өнгрсн өдр һарсн өдрэс деер.

²Эмтн нээрлжэх герт орхин ормд
күн уульжах герт орсн деер,
яһад гихлэ цугтаһинь нег чилгч күлэжэнэ.
Тегэд эмд бээснь терүг тодлад автха.

³Һашудсн бээдл инэснэс деер,
чирэд бээх һундл зүркнд туста.

⁴Цецн күүнэ зүркн уульжах улст тусна,
һэргтэ күүнэ зүркн нээрлжэх улст тусна.

⁵Һэргтэ күүнэ ду сонсхар,
цецн күүнэ шоодвр сонссн деер.

⁶Хээснэ дор бээх һалд модн тачкнж шатна –
тиигж һөрг инэнэ.

Эн бас тус уга.

⁷Һундл һарһжах
цецн күн ухаһан геех;
авлһ күүг үрэнэ.

⁸Чилгч эклцэс деер,
тесвр караглһһнас деер.

⁹Уурлхар бичэ адһ
яһад гихлэ ур һэргтэ күүнэ чеежд бээдмн.

¹⁰«Урдк өдрмүд сэн билэ», – гиж бичэ сур.
Иим сурвр цецн уханас биш.

¹¹Цецн ухан зөөрэс дор биш, нарн дор бээх эмтнд
тер туста болна.

¹²Цецн ухан цаһан мөңгнэс дор бишэр харсна.
Медрлин туснь эн: цецн ухан жирһл хадһлна.

¹³ Бурхна керг хэлэ: Терүнэ матилһсиг кен чиклх?

¹⁴ Кишгтэ өдрт кишгэн эдл, зовлнгта өдрт тодлад авчк: энүгинь чигн, терүгинь чигн Бурхн үүдэсмн, яһад гихлэ иргчдэн терүнэ хөөн юн болхинь күн медж чадшгоһар.

¹⁵ Эврәннь тус уга жирһлд би ю болв чигн үзлэв: үннч күн чик бөөдлэрн бөөсн бийнь үкнэ. Хар саната күн болхла, хорта йовдл һарһад йовсн бийнь ут нас наслна.

¹⁶ Бийән баршгон төлэ дегд үннч, дегд цецн бичэ бол.

¹⁷ Цагасн урд үкдгоһар хорта йовдл һарһдг күн бичэ бол, дэкэд һэргтэ бичэ бол.

¹⁸ Негинь дах, болв талданинь бичэ хай: Бурхнас ээснь, цуг зовлнгас һарх.

¹⁹ Балһсна арвн һардачһрас цецн күн күчтэ.

²⁰ Һазр деер зуг буйнч керг күцэһэд, зуг килнц төрүц һарһдго үннч күн уга.

²¹ Келсн үг болһиг бичэ сонс, эс гиж чини мухла чамаг му келжэсиг сонсад чигн бөөхич.

²² Эврән кесг дэкж талдан әмтиг му келсиг чини зүркн меднәлм.

²³ Цецн ухаһар би цугтаһинь сөрлэв. «Цецн уха зүүнәв», — гиж би бийдән келдг билэв. Болв тернь нанас ямаран хол!

²⁴ Давсн юмн холд болн гүүнд бөөнә, күцгдшго, кен терүг олхмб?

²⁵ Би зүркәрн цецн уха болн цөөлһлһ медхәр, хөөхәр олж авхар седлэв. Хорта йовдл һарһдг әмтнә һэргнь болн ухань тату әмтнә адрлһн юунд бөөдв.

²⁶ Би медүв: минь тиим гергн үкләс һашун, тер хавхла әдл,

терүнэ зүркнь — гөлм,
терүнэ харнь — төмр чөдр.
Бурхна хэлэсн күн терүнэс мөлтрх,
килнцтэ күн терүнд бэргдх.

²⁷ Мини олж авсн юмн эн, — гиж Цецн Ухана Багш
келв. —

Негинь негн деер немэд би тээлвринь олж авдг болв.

²⁸ Зуг мини седкл хээсэн олж чадсн уга:

миңһн эмтн дундас би
негхн чик седклтэ залу олж авув,
зуг нег чигн күүкд күн олдсн уга.

²⁹ Шиңкн би медүв:

Бурхн күүг чик седклтәһәр үүдәж,
зуг эмтн дегд олн юм хээжәнә.

8 ¹ Цецн ухата күүнлэ кен әдлцхмб?
Кен цугтаһинь цөөлһж өгхмб?
Цецн ухан чирәд герл орулна,
терүнэ дүринь жөөлдүлнә.

Хаана үлмәд бәәлһн

² Хаана үг болн Бурхнд өгсн андһаран тодлад ав.

³ Хаанас бичә адһж һар,
дәкәд чик биш кергәр зүткә бичә ке.
Яһад гихлә хан седсн тоотан күцәх.

⁴ Хаана үгин дару — йос һардх зөв;
терүнд нег чигн күн:
«Чи ю кежәнәч?» — гиж келшго.

⁵ Заквр күцәхлә,
зовлңла харһшгоч;
цецн күн цагин тускар
болн зарһин тускар ухална.

⁶ Юн чигн юмнд болзг болн зарһ бәәнә,
яһад гихлә әмтнә һарһсн хорта йовдл теднд күнд.

- 7 Цааранднь юн болхинь күн медхш –
энугинь кен терүнд келхмб?
8 Салькиг* күн бөрж чадшго,
бийиннь үкх өдр зогсаж чадшго.
Дээнэс мөлтрж харч болшго,
хар саната күн хорта йовдларн авргдшго.

Хар саната боли чик седклтэ күн

9 Шар нарн дор бөөсн керг медж авчахдан, би цуг-
таһинь үзлэв.

Тегэд күн күүнд нойрхад,
зэрдэн терүнд хорта бөөдл үзүлнэ.

10 Хорта йовдл харһдг эмтиг яһж оршадгинь би
бас үзлэв.

Тедн эмд цагтан мел хол сүмд** ирдг билэ.
Хөөннь балһсна эмтн теднэ кесиг мартдг билэ.
Тегэд эннь – тус уга.

11 Хорта йовдл адһж эс засглсн эмтнэ зүркн хар
санаһан күргхдэн чигн өөрхн.

12 Килнцтэ күн зу дэкж килнц харһсн бийнь удан-
дан бөөнэ.

Болв би меднэв: Бурхнас ээсн эмтн кишгтэ болх.

13 Хар саната күн кишгтэ болшго:
тер күн сүүдрлэ эдл, удандан бөөшго,
яһад гихлэ Бурхнас ээдго бөөж.

14 Тегэд һазр деер харһжах
бас тус уга юмн бөөнэ:

үннч эмтн

хар саната эмтнэ бөөдл авна,

хар саната эмтн

үннч эмтнэ бөөдл авна.

Би келдүв, эннь чигн – бас тус уга.

* 8:8 *Эс гиж сүмсиг.*

** 8:10 *Хол сүм еврей келэр эрүн һазр.*

¹⁵Тегэд би нээриг бууль:
нарн дор идэд, ууһад,
нээрин кевэр бөөснэс сэн кишг күүнд уга.
Тернь терүнэ шар нарн дор кесн кедлмшин ашнь,
терүг Бурхн белглжэнэ.

Бурхна керг медж болшго

¹⁶Би зүркөрн цецн уха медхэр,
һазр деер бөөх кедлмш хэлэхэр зүткүв,
яһад гихлэ терүнэс кэлтэ эмтн
өдр-сө уга нүдэн аньж унтхш.

¹⁷Би Бурхна күцэдг кергиг кевтнь үзүв, болв шар
нарн дор болжах тоотыг күн күццднь медж чадш-
го. Яһж эс зүткв чигн терүг медж чадшго, цецн күн
бийән цугинь меддгт тоолсн бийнь — Бурхна кергиг
бас медж чадшго.

9 ¹Би цугинь шинжлэд терүг зүркндән бэрлэв.
Бурхна йоснд үннчнь чигн, цецн ухатань чигн,
теднэ күцэх кергнь чигн бөөнэ.

Күүг дурн эс гихлэ, дурго боллһн күлэжэхиг
тер төрүц медхш.

²Цугталань — нег йовдл:

чик седклтэ күүнлэ болн хар санаталань учрхнь —
негн,

цаһан саната болн цевр-цер күүнлэ болн му са-
наталань,

тэкл тэkdг күүнлэ болн тэкл тэkdго күүнлэ,

буйнч күүнлэ болн килнцтэлэнь,

андһар өгдг күүнлэ болн андһар өгхдән ээдг күүнлэ
нег йовдл харһдг.

³Иим хорта бөөдл шар нарн дор альд чигн харһдг:
цугтаннь хүв негн.

Эмд цагт күүнэ зүркн хорар болн һөргллһәр дүүрн,
хөөннь тер бас үкнэ.

⁴Болв эмд бөөснь итклтэ: үксн арслң дорхнь, эмд
нохад сән.

⁵ Өмд улс үкхэн меднэ,
үксн улс төрүц юм медхш —
теднд һазр деер ачлвр өгшго,
яһад гихлэ теднэ тускар тодлвр уга.

⁶ Теднэ дурн, теднэ дурго боллһн,
шунлт давж одв.
Мөнкинд тедн нарн дорк жирһлд орлцшго.

⁷ Байртаһар өдмгэн ид,
байртаһар чаһр у,
юнгад гихлэ чини кежэх керг Бурхнд тааста!

⁸ Онъдинд цаһан нээрин хувц өмс, олив тосар чи-
рәһән арч.

⁹ Тус уга жирһлдән шар нарн дор
дурта гергтәһән бәэсндән жирһлдән байрл,
яһад гихлэ шар нарн дор
чини кесн көдлмшин ашар
тус уга жирһлин чини хөв тиим.

¹⁰ Чидләрн кеж чадх тоотан ке,
яһад гихлэ үклин һазрт, чини орх һазрт,
йовдл чигн, цөөлһвр чигн, цецн ухан чигн, медрл
чигн уга.

¹¹ Дөкәд би шар нарн дор үзлөв:
гүүлһнд — шулун гүүснь диилхш,
дәэнд — күчтәнъ диилхш,
өдмг — цецн әмтнд күртхш,
байн зөөр — ухата әмтнд
болн туслмж меддг әмтнд күртхш.

Күн болһнд эврә болзг, эврә хөв бәәдмн.

¹² Бийиннь болзган күн медхш, тегәд заһснла әдләр
хорта гөлмд бәргднә, шовудла әдләр бәрәнд оралдад
бәргднә. Тиигж генткн ирсн му цагт әмтн бәргднә.

Цецн ухана болн һәгллһнә туск тоолвр ¹³ Шар
нарн дор би ондан цецн уха үзлөв — терүг би алдр
гиж тооллав.

¹⁴ Баахн балһсн бәәлә,

бүүрлсн эмтнь оln биш;
терүн тал күчтэ хан өөрдэд,
терүг бүслэд хашална.

¹⁵ Болв тер балһснд угатя цецн ухата күн олдна,
эврәннь цецн ухаһарн балһсан харсна. Хөөннь бал-
һсна эмтнэс нег чигн күн тер угатя күүнэ тускар
сансн уга.

¹⁶ Тегэд би келүв,
цецн ухан чидлэс деер,
болв угатя күүнэ цецниг басад,
терүнэ үгинь соңсхш.

¹⁷ Цецн күүнэ арһул келснь,
һэргтэ эмтнд ахлачин
хээкрлһнэс сөөнөр соңсгдна.

¹⁸ Цецн ухан зер-зевэс деер,
болв нег һэргтэ эндү һарһсн күн
олн сэн юм эвдхмн болжана.

10 ¹ Үксн батхнас һарсн му үнр сэн үнр дарна,
бичкн һэргтэ юмн цецн ухаг болн ачлвриг
үрэнэ.

² Цецн күүнэ зүркн барун тал татна,
болв һэргтэ күүнэ зүркн – зүн талагшан.

³ Кемр һэргтэ күн хаалһар йирдэн йовхла,
терүнд ухань күрхш,
терүнэ һэргтэ бөөдл цугтад үзгднэ.

⁴ Кемр һардач чамд уурлсн болхла,
бичэ зулад гү:
бийән бәрж чаддг күүнд икәр тэвж өгдмн.

⁵ Шар нарн дор би хорта йовдл чигн үзлэв,
терүг эндүһөр нойн һарһжасиг:

⁶ Һэргтэ эмтн деегшән өрггдв,
болв күндтэ байн эмтн басгдв.

⁷ Ялчнр мөр унж йовсиг би үзлэв,
нойд болхла ялчнрла эдл,

йовһар йовсиг би үзлэв.

⁸ Нүк малтсн күн эврэн терүнд унх;
эрс нурасн күүг моһа хатхх.

⁹ Чолу тээрдг күн бийән шавтах,
мод хамхлхд бас ээмшгтэ.

¹⁰ Кемр мука төмриг чи эс бүлүдхлэ,
чидлэн һарһхмн болжанач,
зуг цецн ухаг олзлад, толһаһарн ухалхмн билэ.

¹¹ Кемр тэрндэд уга бөөтл моһа хатххла,
тиигхлэ тэрнддг күн керг уга.

¹² Цецн күүнэ үгнь – бал,
һэргтэ күүг бийиннь келн барх.

¹³ Һэргтэ күүнэ келнэ эклцнь ухата биш,
чилгчнь болхла – хорта һэрглһн.

¹⁴ Ухан уга күн олн үгтэ.

Болв күүнэ хөөн юн болхинь күн медж чадшго.
Кен терүнд энүнэ тускар келхмб?

¹⁵ Һэргтэ күүг көдлмш цуцрана –
нам балһснд яһж күрхән тер медхш.

Хаадудын болн нойдудын тускар

¹⁶ Зарцас* өөдлсн хан бөөх орн-нутгт зовлц,
теднэ нойднь өрүнэс авн нээрлнэ!

¹⁷ Тоомсрта тохмта күүнэс өөдлсн хаана орн-нутг
кишгтэ, теднэ нойд кемжэтэ цагтан хотан эдлцхәнэ,
болв эрkdхш!

¹⁸ Хуурмг күүнэ герт орань суугддг;
хуурмг һарта күүнэ герин ораһарнь усн хоожх.

¹⁹ Нэр – байрин төлэ,
чаһр – нэр-наадна төлэ,

* 10:16 *Эс гиж: «уйн наста көвүдэс».*

цаһан мөңгн уга болхла,
ю чигн күцэж болшго.

²⁰ Дотран санж хааг бичэ му кел,
нам унтдг хорадан байн күүнэ тускар бичэ му кел:
юнгад гихлэ тенгрин шовуд чигн чини үгиг күр-
гэд келх,
живртнр чини келсиг тараһад соңсхах.

Тааж медгдиго иргч

11 ¹ Эврәннь өдмгән уснд тэвэд гүүлг –
кесг хонад терүгән олж авхич.

² Бээснэсн түгәһэд өг,
долан күн болну, нәэмн болну:
ямаран зовлң һазр деер ирхинь медхшич.

³ Кедр үүлн хурар дүүрхлә,
терүгән һазрт асхх;
модн өмн үзг хэлэж,
эс гихлэ ар үзг хэлэж унв чигн –
унсн ормдан тиигэд кевтх.

⁴ Сальк хэлэсн күн – тәрә тәрдо,
үүл хэлэсн күн – хадлһ кедго.

⁵ Салькна хаалһ чи медхшич,
саата гергнә геснд ясн альдас бүртдгинь медхшич –
тиигж чи Бурхна күцэжәх цуг кергүдиг медж чад-
шгоч.

⁶ Өрүнд һарад тәрәһән тәр,
асхнд чигн һартан амрлт бичэ өг,
яһад гихлэ юн туслхнь чи медхшич –
тернь, аль эннь,
эс гихлэ, тернь чигн, эннь чигн сән.

⁷ Герл тааста, нар үзхлә – нүднд сән.

⁸ Күн кедү жилдән эс бөөв чигн,
оньдинд нээрлж йовтха.
Зуг харнһу өдрмүдин тускар сантха.

Яһад гихлэ тиим өдрмүд баһ биш болх;
учрх тоот — цугтан тус уга.

Баһчудт өгчэх селөг

⁹ Көвүн, баһ наста деерэн нээрлж йов;
баһ цага өдрмүд чамаг, чини зүркиг байрлултха;
зүркэн дуудсн тал од, нүдэн хэлэсн тал йов.
Болв тодлад авчк: цуг эн тоотар Бурхн чамаг зарһд
орулх.

¹⁰ Зүркнэсн һундл көөһэд һарһ,
цогцасн зовлнкта бөөдл уга ке;
бичкндк болн баһ цаг — тус уга.

Көгшрлһнэ болн үклин тускар

12 ¹ Хар саната өдрмүд болн жилмүд уга деер
баһ настаһасн авн эврәннь Үүдэчиг сан,
тер цагин тускар «Төрүнэс би бахан ханһажахшв», —
гиж келхич.

² Нарн болн герл,
сар болн одд эс харһһуртл,
эрэ хур орад эс давтл,
дэкн үүлн бүтэх.

³ Маначнр чичрдг болхла, чидлтэнь бөгдиһэд ир-
хлэ, теермддг улс эс теермддж чадхла —
тедн дегд тооһарн баһрх,
терзэр хэлэжэхнь төрүц юм үзж чадшго.

⁴ Назаран һардг үүдн хаагдх,
теермин энһ тагчгрх;
шовуна түрүн дуунас күн серх,
дуулдгнь цугтан тагчгрх.

⁵ Өндр юмнас ээх
болв хаалһ деер — ээмшг;
миндаль цецгэлх,
царцахас эрэ көндрх,
каперс буран намчнь унх.
Күн эврәннь мөңк герт оржана,
терүг оршахла, уульдг әмтн

уульнцар эргэд йовна.

⁶Цаһан мөнгн боодһа шуурад уга деер,
алтн ааһ хамхрад уга деер,
булгин хажуд бүһш хамхрад уга деер,
худг деерк төгә нурад уга деер –
⁷күүнә цогц, урднь бөөснлә әдләр
һазрин тоосн болх,
күүнә сүмсн әм өгсн Бурхнд хәрү одх.

⁸Тус уга, – гиж Цецн Ухана Багш келв, – цугтан
тус уга.

Аштнь

⁹Тер Багш цецн бәәж, әмт сурһдг бәәж;
ухалад, шинжләд, цецн селвгүд олар тер цуг-
лулж авв.

¹⁰Цецн Ухана Багш төв үгмүд хәәв,
үннә үгмүдиг тер чикәр бичв.

¹¹Цецн әмтнә үг – хурц шор мет,
цуглулсн үлгүрмүд – нег хөөчин* хадсн олн
һасн мет.

¹²Көвүн минь, күүнә кех-күцәх тоотас даву бәә-
хәс сагл:

олн дегтрмүд бичхлә – чилдмн биш,
чидл күршго сурһуль чамаг муурулх.

¹³Аштнь соңсхмн: Бурхнас ә,
Терүнә заквр бәр,
яһад гихлә энүг цугтаһинь күн кех йоста.

¹⁴Ямаран чигн кергиг Бурхн зарһд орулна,
цугтан нуувчта – сәнһ чигн, хар санатань чигн.

* 12:11 «Хөөч» гисн үг Израилин Хөөч Бурхн гисн чинртә,
әс гиж эн Цецн Ухана Багш Соломон хан гисн чинртә.

ᠰᠣᠯᠣᠮᠣᠨᠠ
ᠬᠠᠮᠭᠢᠨ ᠰᠡᠨ ᠳᠤᠨ

**СОЛОМОНА
ХАМГИН СЭН ДУН**

1 ¹ Соломона хамгин сэн дун.

Негдги дун

[Күүкн:]*

– Үмс намаг, үмс!

Чини тааллһн чаһрас эмтэхн.

² Чини каңкнсн үнр эмтэхн,

Чини нерн каңкнснла эдл,

Тегэд чамд күүкд дурта.

³ Намаг авлад ардасн дууд – хамдан гүүхмн!

Хан намаг эврәннь бөөрнд авч ирв.

Чини төлө бидн нөөрлэд байрлхмн,

Чини хөөрлтиг чаһрас үлүһөр туурулхмн –

Чамд күүкд хара биш йир дурта.

[Күүкн]:

⁴ – Ерусалимин күүкд!

Би харвр өңгтөв – болв йир сөөхмб,

Кедар улсин** сег мет,

Соломон хаана шатр мет.

⁵ Намаг харвр гиж бичэ хэлэтн:

Нарн намаг шатав.

Нанд ахнр уурлв,

Тедн намаг уста үзмин тэрө

хэлэтхэ гилө,

* 1:1 [] – *иим темдгтэ үгмүд евреймүдин бичврт уга. Энүг умшачнрт цээлххин төлө немж бичгдв.*

** 1:4 *Аравийин ар үзгин күчтэ отг.*

Болв би эврэннь уста үзмэн
хэлэсн угав!

[Күүкн:]

- 6 – Дурта иньгм, келич,
Альд малан көөж хэрүлдвч?
Альд үдлэ теднлэхэн амрдвч?
Эс гихлэ би аюдан эндүрэд,
Чини нээж малчнрин сүрг тал одвзав!

[Көвүн:]

- 7 – Хамгин сээхн күүкн,
Йовх хаалхан эс медхлэ,
Хөөдин мөрэр йов,
Хэрнь ямана ишксэн дахул,
Хөөчнрин хошт күрхич!

[Көвүн:]

- 8 – Эңкр күүкн чамахан, египетин хаана
тергнд зүүлһгдсн гүн мөрнлэ дүнцүлнэв!
9 Чини халх кеерүлэд – сиик өлгхнь,
Чини күзү кеерүлэд – келкэтэ сувс өлгхнь!
10 Чамд алтн сиик кеж өгнэвидн,
Терүг цаһан мөңгэр кеерүлнэвидн.

[Күүкн:]

- 11 – Кемр хан нөөрлхлэ,
Каңкнна мини нард*.
12 Мини седкл авлсн күн нандан –
Сөөни дуусн чееж деерм
Санамр амрад кевтдг,
Сэн үнртэ мирртэ**, түңгрцг мет.
13 Мини седкл авлсн күн нандан –

* 1:11 *Индийд урһдг өвсн. Энүнэ уңгас каңкнсн үнртэ тос кенэ.*

** 1:12 *Мирр – каңкнсн үнртэ салм.*

Минь Эн-Геди гидг hazрин
уста үзмин тэрэн дунд цецгэлдг хна мет.

[Көвүн:]

- 14 – Чи ямаран сээхнч, энкр күүкн!
Чини нүдн йир таалта.

[Күүкн:]

- 15 – Чи ямаран сээхнч, иньг минь,
Чи нанд таасгджанач!
Мадна орндг – ноһан өвсн,
16 Мадна деевр – хошун модн,
Мадна ора – саңгин идэнэ модн.

2

[Күүкн:]

¹ – Би Шарона* hazрин цецгв,
Би тиньгр hazрин лилия.

[Көвүн:]

- 2 – Хатханчг дунд лилия цецг мет –
хээртэ иньгм күүкд дунд.

[Күүкн:]

- 3 – Ода седклим авлсн көвүм
Ө-шуһу модд дунд –
Ор һанцхн альмна моднла эдл,
Олн көвүд дунд тиим;
Терүнэ сүүдрт суухдан дуртав,
Терүнэ темсн эмтэхн амтта.

[Күүкн:]

- 4 – Намаг тер бийлэхән авв,
Намаг тер чаһрар тоодг герт орулв,
Дурна туган деерм өргв.

* 2:1 Шарон – Израилин орн-нутгин барун бийд бээх
тегш hazр.

- 5 Намаг уста үзмэр тоотн,
Нанд альм өгэд сергэтн:
Намаг дурн авлжана!
- 6 Терүнэ зүн харнь –
мини толһа дор бээтхэ.
Терүнэ барун харнь –
минь ода намаг тевртхэ!
- 7 Ерусалимин күүкд, тадниг
Йир эрж суржанав,
Зерлг бүһ өнгтэ адусар,
Зүстэ сээхн адусар андһар өгтн:
Дуриг бичэ серүлтн.
Дурн эврэн эс сертл
Дуудад бичэ бээтн!

Хойрдгч дун

- [Күүкн:]
- 8 – Эннь седклим авлсн иньгм!
Энүг би сонсчанав: өөрхнд йовна,
Давшад уулмудар һәрэдж йовна,
Довуд деерәһәр довтлж йовна.
- 9 Седклим авлсн иньгм – зерлг бүһ мет,
Гөрәснэ бээдлтэ хурһн мет.
Тер ода мана эрс һатц зогсжана,
Терзәр маниг хэләжәнэ,
Терзин хааһул һатц хэләжәнэ.
- 10 Седклим авлсн иньгм нанд келв:
«Бос, энкр күүкм,
Берк сәәхләм, һарад ир!
- 11 Үзжәнч? Үвл ода давв,
Үүлнәс хур оржахш, давв.
- 12 Делкәд цецгүд урһжана,
Дуулх цаг ирвә,
Делкәд көглжрһнэ дун сонсгджана.
- 13 Цаачнь инжр темсн болжана,
Цецгәлжәх уста үзмин ацин үнр қаңкнжана.
Бос, энкр күүкм,

- Берк сээхлэм, нарад ир!
14 Уулын хад дотр,
Уулын белчрэр бултсн көглжрһм,
Чамаг үзх зөв нанд өгич!
Чини ду соңсх арһ нанд өгич!
Чини дун жөөлн,
Чини бээдл авта».
- 15 Аратын кичгүд бэртн,
Бичкн кичгүд бэртн!
Тедн үзмин тэрэ үрэнэ,
Болв мана үзмин тэрэн цецгэлжэнэ!
- 16 Седклим авлсн иньг – мини,
би – терүнэв.
Лилия цецгүд дунд тер бээнэ.
- 17 Өдр эклэд уга бээтл,
Өр цөөһэд уга бээтл,
Уулмуд дотраһар,
довуд дотраһар
Уйн буһ мет,
Гөрәснэ бээдлтэ хурһн мет
Гү хэрү, седклим авлсн иньгм!

3

- [Күүкн:]
1 – Сө болһн эврәннь орн дотр
Дурта күүһән хээлэв би.
Хээлэв, олж чадсн угав.
2 «Босад балһс эргнэв,
уульнц, талвң болһар
би дурта күүһән хээнэв!»
Уга! Олдж бээхш.
3 Балһс эргдг маначнр харһв,
Би теднэс сурв:
«Мини дурта кү үзвтэ?»
4 Теднэс салсна дару
Тер ормдан дурта күүһән олв!
«Бэргдвч! Экиннь герт чамла
Би эс ортл, тэвшгов.

- Бэргдвч! Экиннь унтдг хорад чамла
Би эс ортл тэвшгов».
5 Ерусалимин күүкд, тадниг
Зерлг буй өнгтэ адусдар,
Зүстэ сээхн адусар андһар өгтн гиж
йир эрж суржанав:
Дуриг бичэ серүлтн,
Дурн эврэн эс сертл
Дуудад бичэ бөөтн!

Һурвдгч дун

- [Ерусалимин күүкд:]
6 – Көдә һазрас аашх
Кемб тер?
Нигт утан мет миррин, ладана,
Холын орн-нутгин
Зүсн-зүүл каңкисн өвснө үнр
Һарһж йовхнь кемб?
7 Хан Соломон болхла дамжур деер сууна,
Эргндкинъ 60 дээч хэләнә.
Эдн Израилин күчтә дөөчнр болна.
8 Тедн цугтан селмтә,
Тедн дөөлдлһнә медрлтә;
Сөөһин әәмшг дархин төлә
Таша деерән тедн селмтә.
9 Ливана хошун модар
Соломон хаана дамжурнь кегдж:
10 Дамжурин дөрвн тулгинь цаһан мөңгөр,
Түшдг нурһинь – алтар,
Дернь – улан торһар уйгдж,
Дотркинь кевтнь Ерусалимин күүкд
дуртаһар кеерүлж.
11 Сиона күүкд, наартн!
Соломон хан титм өмссинь хэләтн!
Терүг экнь хүрмин өдрлә,
Терүнә байрин өдрлә кеерүлж!

- 4** [Көвүн:]
1 – Чи ямаран сээхнч, энкр күүкн,
Чи ямаран сээхнч!
Чини нүдн йир таалта,
Нүднчнь бүркэг hatцас үзгднө.
Чини үсн ямана сүрг мет,
Гилад уулас гүүсн болна.
- 2 Чини шүүдд сэн хөд мет,
Чивэд уснас нарчах бөөдлтө.
Тедн икр хурһд мет,
Тооһан геедго, цугтан хошаһад.
- 3 Чини урл – улан тасм,
Чини амн чигн сээхн.
Чини халх бүркэг hatцас
Гранат темснө өрөлнь мет үзгднө.
- 4 Чини күзүн Давидин
өндр башнь мет кевтө.
Миңһн халхц деернь өлгөтө,
Олн дөөчнрин зер-зев өлгөтө.
- 5 Чини көкн – хойр бичкн хурһд,
Эс гихлэ икр гөрөсд,
Эдн лилия цецгүд дунд бөөнө.
- 6 Өдр эклэд угад,
Өр цөөһөд угад,
Би миррар каңкнсн уул тал однав,
Би ладанар каңкнсн довун тал однав!
- 7 Чи йир сээхнч, энкр күүкн,
Чамд төрүц һаң уга!
- 8 Ливанас, келсн күүкн, ир,
Ливанас ир, орад ир!
Амана уулын ораһас,
Хермона-Сениран ораһас бу,
Тендэс – арслнгин бөөрнэс ир,
Тендэс – ирвсгин уулын жимэс ир.
- 9 Келсн күүкн, энкр минь,
Көркхн түрүн хэлэцэрн авлвч,
Күзүндән зүүсн һанцхн цевэрн

- Кевтнь мини зүрк авлвч!
10 Келсн күүкн, эңкр минь,
Чини дурн ямаран сөөхн!
Чини таалмж йир эмтэхн:
Чини дурн чаһрас эмтэхн!
Чамас һарчах каңкнсн үнр
цугтаһаснь сөөхн.
- 11 Келсн күүкн, чини урл шикр мет,
Чини келн нанд бал, үсн мет.
Чини бүшмүдин үнр –
Ливана моддын үнрлэ эдл.
- 12 Келсн күүкн, эңкр минь –
мел хаалһата сад,
мел хаалһата худг,
мел тамһлсн булг.
- 13 Чи хадһлж хэлэдг сад болжанач:
Тенд гранат болн зүсн-зүүл темсд,
Тенд хна болн нард,
- 14 Тенд өңгтэ гүргл, нард,
Тенд аир болн корица,
Тенд ладан, мирр, алой модн –
Хамгин сэн үнртэ...
- 15 Сад дотр булг,
Серүн уста худг,
Ливана уулас түрглжэх урсхул...
- 16 Ар үзгин салькн, серич,
Өмн үзгин салькн, ирич!
Мини сад тал үлө,
Каңкнсн үнр тартха!

[Күүкн:]

– Эврәннь садт иньгм иртхө,
Энд эмтэхн темсд идтхө!

5

[Көвүн:]

¹ – Келсн күүкн, эңкр минь,
Эврәннь садт би ирүв.

Энд мирр, каңкнсн өвс цуглулув,
Балан идэд хэлэвүв,
Бас чаһран болн үсән уувув.

[Ерусалимин күүкд:]
– Үүрмүд, эдлтн, уутн!
Дурнасн согттн, иньгүд!

Дөрвдгч дун

- [Күүкн:]
- 2 – Би унтв – зүркм унтжахш...
Би сонсжанав – энкр иньгм үүд цокжана!
«Мини энкр, иньг минь, мини һуужа,
Орчлнд эдлцдгнь төрүц уга, секэд орк!
Мини толһа чиигэс норч одв,
Мини үсн сөөһин чиигэс норв!» –
 гигж тер келдг билэ.
- 3 «Би ода хувцн угав –
Дэкн бийән хувцлхмби?
Би келән уһачклав –
Дэкн терүг киртэхмби?»
- 4 Һаран үүднэ заагар иньгм орулхла –
Генткн зүркм дольглад одв.
- 5 Би иньгән орулхар һархла,
Мини һарас мирр дусжав,
Хурһдасм мирр төдг деер дусжав.
- 6 Иньгтән үүд секж өгхлэ –
Иньгм йовж одсн бээж!
Тер уга болж одв –
тегэд би менрэд одв.
Терүг хэәсн бийнь, олдсн уга.
Терүг дуудсн бийнь, хэрү уга.
- 7 Балһс эргдг маначнр харһв:
Бийим цокад, гүвдэд,
Деерк бүркәһим шуулад хайв.
Дэкн тедн балһсна маначнр!
- 8 Ерусалимин күүкд, тадниг

йир эрж суржанав!
Таднд кемр иньгм харххла,
Терүнд ю келхвт?
Дурн намаг авлжана гитн.

- [Ерусалимин күүкд:]
9 – Сээхлэс дунд хамгин сээхн күүкн,
Чини иньг юуһарн
талдан көвүдэс сэн болжахмб?
Маднас эн андһар авчахлаг,
Чини иньг юуһарн
талдан көвүдэс сэн болжахмб?

- [Күүкн:]
10 – Мини иньг цаһан, улан нүүртэ,
Арвн миңһн эмтнэс темдгтэ.
11 Терүнэ толһань – цевр алтн,
Терүнэ үснь отхта,
Тернь керэн өнгтэ – хар.
12 Терүнэ нүднь – усна урсхулд
бээх көглжрһнслэ эдл:
Тедн үснд өөмнө.
Тедн боодгин хажуд сууна.
13 Терүнэ хойр халхнь – сээхн цецгүд,
Теднэс каңкнсн үнр һарна.
Терүнэ урлнь лилия цецг мет,
Терүнэснь мирр дусна.
14 Терүнэ һарнь – алтн шуург модн
Тернь топаз чолуһар сиилэтэ.
Терүнэ геснь – занын яснас кегдж,
Тернь сапфир чолуһар кеерүлгдж.
15 Терүнэ көлнь – хаш чолун бахнсин бөөдлтэ,
Тернь алтн улта.
Хэлэхлэ – Ливана бөөдлтэ,
Хошун моднла эдл сээхн!
16 Терүнэ урлнь – шикр мет эмтэхн,
Тер бийэри – йир авта,

Седклим авлсн иньгм иим,
Иим мини үр,
О, Ерусалимин күүкд!

6 [Ерусалимин күүкд:]
¹ – О, сээхлэс дунд хамгин сээхн күүкн,
Чини иньг альдаран йовв?
Чини иньг альдаран йовж одв?
Хамдан терүг хээхмн!

[Күүкн:]
² – Мини иньг садтан орв,
Сэн үнртэ цецгүд дунд йовна:
Тенд тер сад дотр бөөх,
Тенд тер лилия цецгүд цуглуулх.
³ Би – терүнэв,
Иньг – мини,
Тер лилия цецгүд дунд бөөнэ.

Тавдгч дун

[Көвүн:]
⁴ – Эңкр күүкм, чи
Тирца балһснла эдл сээхнч,
Мел Ерусалимлэ эдл йир сээхнч,
Мел туг дор зогсжах дээчнр мет сүртэч.
⁵ Бичэ намаг тиигж хэлэ:
Би чини хэлэцэс үүмжэнэв!
Чини толһан үсн – ямана сүрг мет,
Гилад уулын ташуһар буужах мет.
⁶ Чини шүдд – сүрг хөд,
Чивэд тедн уснас һарчах бөөдлтэ:
Тедн икр хурһд мет,
тооһан геедго, цугтан хошаһад.
⁷ Чини халх гранат темснэ өрэлин бөөдлтэ,
Тернь бүркэг дорас гилвкнэ.
⁸ Хаана 60 хатн,
тооһарн 80 хөөт гергн,

- То уга күүкд цугтан нанд юмб?
9 Ор һанцхн – мини һуужа,
Орчлнд эдлцдгнь төрүц уга.
Экиннь һанцхн күүкн,
Экиннь дурта күүкн.
Төрүг үзсн күүкд магтна,
Төрүг хаана аһ,
Хөөт гергчүд буульна:
10 «Тер кемб, хэлэцнь – солһн мет,
Тер сар мет йир сээхн,
Тер нарн мет герлтэ,
Тертн туг дор бөөх дөөчнр мет сүртэ?»
11 Би яңһгин садт орув:
Ташу һазрин ноһа хэлэхэр,
Тенд уста үзм урһжахинь хэлэхэр,
Гранат цецгэлжэхинь үзхэр...

- [Күүкн:]
12 – Энүг медхин өмн мини седкл яһж
Мини келн-улсин сөөчүдин
Тергнд күрсинь меджэхшв!

- 7** [Ерусалимин күүкд:]
1 – Хөрү ир, хөрү ир, Шулама күүкн!
Хөрү ир, хөрү ир.
Хэләнэвидн чамаг!

[Күүкн:]
– Намаг ю хээж хэлэхмбт,
Намаг Шулама күүкиг,
Маханаимин би биилжәнэ гиһэдий?

- [Көвүн:]
2 – О, хээртэ күүкн,
чини буршмгта көл ямаран сээхн!
Чини мах бәрсн таша төөлг мет,
Төрүг алт цутхдг эрдмч кеснлэ эдл.

- 3 Чини киисн – төрг ааһ мет:
Терүнэс амтта чаһр бичэ чилтхэ.
Чини гесн – ова буудя.
Терүг лилия цецгүд бүслжэнэ.
- 4 Чини көкн – хойр бичкн хурһд,
Теднь гөрэснэ икр хурһд мет.
- 5 Чини күзүн – занын яснас кесн башнь мет,
Чини нүдн – алдр балһсн Хешбона
үүднд бээсн нуурин бээдлтэ.
Чини хамр – Ливан һазра башнь мет.
Тер Дамаск тал хурцар хэлэжэнэ.
- 6 Чини толһа – Кармил уулын бээдлтэ,
Чини толһан үсн – чисм улан өнгөр гилвкнэ!
Отхта үснд хан дурлва.
- 7 Дурн ямаран әмтәхнч:
Олн таалмжсас хамгин сәнч!
- 8 Чини цогц – пальм моднла әдл,
Чини көкн – уста үзмин сала.
- 9 Би пальм деер һарсув, – гиж санв. –
Терүнэ темстә ацмудас бәрсүв...
Чини көкн уста үзмин сала болтха,
Чини әмсхл – альмна үнр болтха,
- 10 Чини урл – сән чаһр болтха...

[Күүкн:]

– ...Мини улан урлас асхрад,
Мини иньгин амнд тустан оржана.

- 11 Би иньгиннь күүкнб,
Тер намаг авлхар седнэ.

[Күүкн:]

- 12 – Иньг минь! Тег тал һарий,
Хна урһжах һазрт бидн
хамдан сөөһән давулхмн.
- 13 Өр цәәжәх кемлә
Одхмн уста үзмин тәрәнд.
Одад бура көкржәхинь хэләхмн.

- Тер эклэд цецгэлжэхинь хэлэхмн,
Тенд гранат цецгэлжэхинь хэлэхмн.
Тенд би чамаг таалнав.
- 14 Мандрагорс* урһмл канкнжана,
Мана герин үүднд олн темсн бээнэ;
Шин урһмлас зүсн-зүүл, урдк тэрэнэс
чамд, иньгм, үлдэвүв.

- 8** [Күүкн:]
1 – Ай, чи мини ах болад,
Мини экин көк көксн болхлаг!
Чамла һаза харһад,
Чамаг би үмсх билэв.
Намаг күн гемшэшго билэ.
- 2 Би чамаг дахулад,
Бийим өксн экиннь герт орулх билэв.
Чамаг би амтта чһрар тоох билэв,
Чамаг би гранатын шүүсэр тоох билэв.
- 3 Терүнэ зүн һарнь –
мини толһа дор бээтхэ.
Терүнэ барун һарнь –
минь ода намаг тевртхэ!
- 4 Ерусалимин күүкд, тадниг
Йир суржанав:
Дуриг бичэ серүлтн,
Дурн эврэн эс сертл,
Дуудад бичэ бээтн!

Зурһадгч дун

- [Ерусалимин күүкд:]
- 5 – Көдэ һазрас аашхнь кемб?
Иньгэн һараснь бэрж йовна.
[Күүкн:]
– Чамаг би альмна модн дор серүлв,

* 7:14 *Мандрагор* – күүг диинрүлдг олн жқилд урһдг иш
уга өвсн.

- Чамаг эчнь тенд хархла,
Тенд чамаг тер хархла.
- 6 Намаг зүркндэн тамһ мет бэр,
Намаг хартан тамһта билцг мет бэр.
Дурн үкл мет бат.
Дурнд авлгдхла үкллэ эдл күчр;
Төрүнэ сумн – хал мет,
Дурн шатжах хал мет.
- 7 Дуриг буслжах усн чигн унтрашго,
Дуриг урсхул чигн авшго.
Дурна төлө бөөсн зөөрэн өгхэр седсиг
Делкэ терүг хөөлх билэ.
- [Күүкнэ ахнр:]
- 8 – Мана дү басл бичкн:
Төрүнд көкн чигн уга.
Тегэд худнр болхар седхлэ
Бидн тиигэд яахмб?
- 9 Кемр тер бат эрс болсн болхла,
Төрүг цаһан мөнгэр кеерүлх билэвидн.
Кемр тер үүдн болсн болхла,
Төрүг хошун модар ширх билэвидн.
- [Күүкн:]
- 10 – Би бат эрсв,
Мини хойр көкн башнь мет.
Тегэд би төрүнд
Насн күцсн болж медгднэв!
- [Күүкн:]
- 11 – Баал-Гамон гидг һазрт
Соломона уста үзмин тэрэн бөөлө.
Төрүг тэрэчнрт нээмэдлж өгдмн,
Тегэд күн болһн миңһэд мөнг
Өгх йоста болдмн.
- 12 Уста үзмин тэрэн нанд бөөнө.
Миңһнь – Танд, Соломон,

хошаһад зунь – тэрэчнрт!

[Көвүн:]

- 13 – Тэрэнд бөөдг күүкн,
Чини ду мини үүрмүд соңсжана,
Чамаг соңсх зөв нанд бас өгич!

[Күүкн:]

- 14 – Баахн буһ-марл кевтө,
Бичкн гөрөснө хурһн кевтө
Каңкнсн үнртө уулмуд дотраһар,
Дурта иньгм, гүүһэд йов!